The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Dāugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, NOVEMBER 28, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

95./528. n-rs. TREŠDIEN, 1956. G. 28. NOVEMBRĪ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Galiņe. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1-mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

AN pieprasa sabiedroto izvākšanos no Ēģiptes

VIŅIEM NEBIJA BAILES SACELTIES PRET VERDZĪBU

Ungāru students Laslo Istvins ieradies ASV, kur apbrunkā augstskolas un organizē palīdzību Ungārijai. Attēlā: L. I. (pie mikrofona) stāsta par krievu briesmu darbiem viņa dzimtenē. V. Grāvīša foto

PAT KOMŪNISTS TITO REAĢĒ, BET RIETUMU VALSTSVĪRI KLUSĒ...

MASKAVAS DROŠĪBAS POLICIJA IEVILINA SLAZDOS UN APCIETINA AGRĀKO UNGĀRIJAS MINISTRU PREZIDENTU

Ivans Serovs ieradies Budapeštā

V ī n ē. Austrijas galvaspilsētā pienākušas ziņas no pārbaudītiem avotiem, ka Budapeštā ieradies Padomju Savienības deportāciju un slepkavību lietpratējs ģen. Serovs, lai personīgi pārraudzītu ungāru jauniešu deportāciju.

Serova pieredze šai komūnistu speciālnozarē ir neapšaubāma. Viņš vadīja deportācijas ne tikai Baltijas valstīs, bet personīgi pārraudzīja arī vairāku Āzijas tautiņu iznīcināšanu. Serova vārds jau labi pazīstams kā Austrumeiropā, tā arī brīvajā pasaulē. Pagājušā gadā īsi pirms Padomju Savienības varas vīru Chruščeva un Bulgāņina viesošanās Anglijā, Serovs tika komandēts uz Londonu pārraudzīt sagatavošanas darbus padomju dižvīru apsardzībai. Serovs vēl nebija paspējis spert kāju uz angļu zemes, kad viņa slepkavību sasniegumi bija jau visu lielāko angļu laikrakstu virsrakstos. Tik liels bija angļu preses sašutums par šī mežoņa parādīšanos, ka Maskava bija spiesta viņu steigšus vien atsaukt mājās.

Nadžiju apcietina Ungārijas parlamentā

Brīvās pasaules acis un ausis, kas iemācījušās neredzēt un nedzirdēt to, ko tām nav izdevīgi redzēt un dzirdēt, pagājušās nedēļas nogalē, sava tagad tik parastā vienaldzības truluma pārņemtas, atkal mēmi noraudzījās morāles un tiesību piesmiešanas turpināšanā brīvības kara sagrautajā Ungārijā.

Pats jaunākais notikums padomju zemcilvēku izdarību virknē ir agrākā Ungārijas ministru prezidenta Nadži apcietināšana un, domājams, deportēšana. Imre Nadži, kā zināms, sabrūkot Ungārijas brīvības cīņām Budapeštā, topā ar vairākiem citiem Ungārijas valdības pārstāvjiem atrādās Austrumu Dienvidslavijas sūtniecībā. Pagājušās nedēļas otrā pusē (laikā, kad Budapeštā ieradās ģen. Serovs) Maskavas ieceltais Ungārijas „ministru prezidents" Kadars garantēja neaizkaramību visiem Dienvidslavijas sūtniecībā glābtņu atradušajiem ungāru bēgļiem. Taču pēdējie izdarīja nepiedodamu kļūdu— noticot komūnistu solījumiem! **Nadži atstāja Dienvidslavijas sūtniecību, lai uzsāktu sarunas ar Kadaru par iespējamas koalīcijas valdības dibināšanu. Sarunu laikā, kas notika Ungārijas parlamenta namā, ieradās padomju drošības policija un apcietināja Nadži!** Budapeštas radio, kurā Nadži bija paredzējis paziņot savu sarunu rezultātus ar Kadaru, paklausot Maskavas algādžu rīkojumam, maldināja klausītājus: ka Nadži ar vairākiem citiem savas agrākās valdības pārstāvjiem izvēlējušies dzīvi Rumānijā . . . Rumānijas valdība par Nadži ierašanos nekā nezināja; Padomju Savienība klusē, Dienvidslavija protestē. Bet, vismaz pagaidām, agrākais Ungārijas ministru prezidents Nadži ir pazudis bez vēsts. Klusē arī Rietumu valstsvīri.

LATVIEŠI — PARAUGS CITIEM

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA SARUNA AR LATVIJAS SŪTNI RITUMVĀCIJĀ R. LIEPIŅU

Sūtnis R. Liepiņš

Latvijas diplomātiskais pārstāvis pie Bonnas valdības Roberts Liepiņš 10. novembrī ieradās Ņujorkā, lai piedalītos Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejas sēdēs kā Eiropas latviešu delegāts. Viņš uzturēsies Ņujorkā līdz decembrim, lai varētu piedalīties arī nākošajā asamblejas plēnsapulcē 29. un 30. novembrī. Latvijas neatkarības laikā R. Liepiņš bija valdības locekļis, sūtnis Lietuvā un Rīgas pilsētas galvecākais.

Uz jautājumu par apstākļiem Vācijā, sūtnis Liepiņš paskaidro, ka Rietumvācijas valdības nostāja pret Latviju ir ļoti noteikta. Tā neatzīst Latvijas iekļaušanu Padomju Savienībā. Komūnistu piekritēju skaits Rietumvācijā ir ļoti nenozīmīgs un turpina samazināties.

Starp latviešiem Vācijā materiāli vislabāk nodrošinātie ir sardžu vīri 15 rotās. Augustdorfas ģimnazija ir vienīgā latviešu vidusskola brīvajā pasaulē, kur māca latviešu jaunatni pēc brīvās Latvijas skolu programmas. Audzēkņu skaits pārsniedz 100, bet tas būtu lielāks, ja nebūtu jāmaksā 30DM mēnesī par internātu. Vecākiem Vācijas apstākļos nav viegli šo naudu sagādāt. Lietuviešu ģimnazijā audzēkņiem nav jāmaksā par internātu, jo tie saņem no saviem tautiešiem Amerikā pietiekoši daudz ziedojumu. Arī mums būtu jāpiešķir lielāka vērība savai ģimnazijai.

„Iepazīstoties ar latviešu dzīvi ASV," saka sūtnis, „pārsteidz augstais dzīves standards, salīdzinot ar Vācijas apstākļiem. Latvieši Vācijā tāpēc liek lielas cerības uz saviem tautiešiem Amerikā. Un ne tikai Vācijā, arī tautieši dzimtenē un Sibirijā liek visas cerības uz mums, kas esam brīvajā pasaulē. Mana lielākā vēlēšanās ir, lai katrs latvietis to apzinātos un darītu visu savu iespēju robežās. No vācu gūstekņiem, kas atgriezušies mājās, mums ir savāktas ziņas par latviešiem viņpus dzelzs aizkara. Iegūtās atsauksmes par latviešiem ir viscildenākās. Mēs varam būt lepni par latviešu stāju krievu verdzībā. Vācieši—ieskata latviešus par paraugu. Visas sacelšanās vērsu nometnēs notikušas vai nu baltiešu vadībā, vai ar to aktīvu piedalīšanos."

TURPINĀS STARPTAUTISKĀS DROŠĪBAS ARMIJAS VEIDOŠANU

Šepīlovs pieprasa sabiedroto izvākšanos no Ēģiptes

Pēc divu dienu ilgām debatēm Apvienoto Nāciju pilnsapulces vairākums, Sav. Valstīs ieskaitot, pieprasa Anglijas, Francijas un Izraēlas izvākšanos no Ēģiptes robežām.

Apvienotās Nācijās, Ņujorkā. Turpinoties Vidējo Austrumu debatēm Apvienotās Nācijās, Anglijai un Francijai kārtējo reizi nācās samierināties ar Sav. Valstu opozīciju Suecas kanāļa joslas jautājumā. Pēc divu dienu ilgas šķēpu laušanas Apvienoto Nāciju pilnsapulces vairākums pieprasīja, lai angļu, franču un izraēļu spēki nekavējoties izvāktos no Ēģiptes robežām. Āzijas un Afrikas bloka rezolūciju aizstāvēja ne tikai padomju bloks, bet arī Sav. Valstis. Anglijā, Francijā, Izraēla, Jaunzēlande un Austrālija balsoja pret minēto lēmumu, kamēr 10 valstis, to starpā arī Kanada, no balsošanas atturējās.

Tai pašā laikā tika pieņemti arī vairāki citi lēmumi, kas tieši skar Apvienoto Nāciju darbību un, proti:

1. Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hammeršīldam tika dotas tiesības turpināt starptautiskās policijas armijas izveidošanu un palielināšanu.
2. Apvienoto Nāciju pilnsapulce nolēma, ka laiks uzsākt nogrimušiem kuģiem aizsprostotā Suecas kanāļa tīrīšanu (Port Saīdas galā angļi kanāļa tīrīšanu jau ir uzsākuši).

Apvienoto Nāciju pilnsapulces lēmumam, ka ģenerālsekretāram Hammeršīldam jāturpina viņam agrāk uzticētie pienākumi augšminētos jautājumos, pretojas visas deviņas padomju bloka valstis.

Pad. Savienības melu vīrs Šepīlovs pieprasīja sabiedroto un Izraēlas spēku tūlītēju beznoteikumu izvākšanu no Ēģiptes teritorijas. Šepīlovu atbalstīja Āzijas-Afrikas un Padomju bloki, kā arī Panama. Šepīlovs savukārt atbalstīja visas sek. Ēģiptes prasības: 1) sabiedrotajiem un Izraēlai nekavējoties jāatstāj Ēģipte, 2) Apvienoto Nāciju policijas armijai jāizvācas no Suecas kanāļa joslas, tiklīdz to būs atstājuši angļi un franči un 3) Apvienoto Nāciju policijas armijai bez kavēšanās jāatstāj Ēģiptes robežas, tiklīdz pēdējās valdība izsaka šādu vēlēšanos.

Tālāk Šepīlovs pieprasīja, lai „agresori" sedz visus Apvienoto Nāciju policijas armijas uzturēšanas izdevumus, kā arī samaksā par Suecas kanāļa tīrīšanas darbiem, kaut gan Ēģipte kā vienā, tā otrā jautājumā izturējās neparasti klusu. Šepīlovs pilnu muti apgalvoja arī, ka Suecas kanāļa aizsprostošanā vainojami sabiedrotie, jo kanāli bloķējošos kuģus tur nogremdējušas angļu un franču lidmašīnu mestās bumbas. (Visjaunākās ziņas vēstī, ka Suecas kanālī nogremdēti pavisam 49 dažāda tilpuma kuģi, un ka vainīgie nav vis sabiedrotie, bet paši ēģiptieši). Pieminot Suecas kanāļa tīrīšanu, Padomju Savienības Šepīlovs uzsvēra, ka tīrīšanas darbi nav uzsākami pirms angļu un franču bruņoto spēku izvākšanās no Suecas kanāļa joslas.

ANGĻI STEIDZAS AR SUECAS KANĀĻA TĪRĪŠANU

ANGĻI PIEDĀVĀ IZTĪRĪTO PORT SAĪDAS OSTU APVIENOTO NĀCIJU POLICIJAS ARMIJAS VAJADZĪBĀM.

Port Saīdā. Kamēr Apvienoto Nāciju pilnsapulce vēl tikai par to runā, angļu kara flotes vienības jau ir uzsākušas nogrimušiem kuģiem pieblīvētā Suecas kanāļa tīrīšanas darbus. Pagājušās nedēļas nogalē kanāļa ziemeļu gals jau bija savests lietošanas kārtībā, pašreiz gan vēl atļaujot kustību tikai kuģiem ar ne vairāk kā 8.000 to tilpuma. Bet arī tas jau ir liels solis uz priekšu un, kas vēl vairāk, daļējā ziemeļu gala izšķīšana atbrīvos ceļu uz Vidusjūru vismaz deviņiem tirdzniecības kuģiem, kas kanālī tika „iesaldēti", sākoties Vidējo Austrumu karam.

Uz Suecas kanāļa tīrīšanas darbu apskati bija ieradies arī Apvienoto Nāciju policijas armijas virspavēlnieks ģen. Bērnss, kuram angļu militārā vadība apgalvoja, ka Port Saīdas osta un iztīrītā kanāļa daļa varēs tikt izlietota starptautiskās armijas vajadzībām. Ģen. Bērnsa apmeklējuma laikā angļu un franču spēku eventuāla izvākšanās no Port Saīdas apkārtnes netika pārrunāta.

Vispārēju neapmierinātību Port Saīdas sabiedroto un arī Apvienoto Nāciju policijas armijas aprindās pagājušās nedēļas nogalē radīja kāda dienvidslavu bataljona iztušēšanās. Dienvidslavi, starptautiskās armijas sastāvdaļa, ne tikai atklāti brāļojās ar ēģiptiešu karavīriem, bet atrāda pat laiku un iespēju pēdējos apmācīt kara mākslā!

PRETKOMŪNISTISKA DEMONSTRĀCIJA HAMILTONĀ

Hamiltonas etnisko grupu padomē nolēmusi sakarā ar notikumiem Ungārijā rīkot Hamiltonā ļoti plašu pretkomūnistisku demonstrāciju. Tā notiks svētdien, 9. decembrī, pulcēšanās plkst. 1.30 Barton un Mary ielu krustojumā pie ungāru baznīcas. Gājiena sākums pl. 2.00, priekšgalā ies ungāri un pēc tam visas Hamiltonā esošās tautības. Gājiena vadmotīvs — Ungārijas liktenis draud visai pasaulei. Bez atsevišķām tautībām, gājienā uzaicināta piedalīties MacMaster universitāte un visas Hamiltonas skolas. Demonstrācijas gājienā tautības piedalīsies ar saviem nacionāliem karogiem, dažādiem saukļiem; katras tautības piederīgie aicināti tērpties nacionālajos tērpos. Gājiens dosies pa Barton ielu uz James ielu un pa James ielu uz King ielu, kur pie Cenotap notiks vainagu nolikšana. Nedēļu pirms šīs demonstrācijas 2. decembri padome nolēma izsludināt par sēru dienu, kad visos dievnamos noturami aizlūgumi par Ungāriju.

Etnisko grupu padome jau izstrādājusi memorandu, ko pēc demonstrācijas iesniegs Kanadas valdībai, Ontario provinces valdībai un pilsētas galvam. Memorandā starp citu prasīts: **1. Nekavējoties aizliegt jebkādu Padomju Savienības pilsoņu apmeklējumus Kanadā un otrādi. 2. Pārtraukt tirdzniecības sakarus ar Padomju Savienību. 3. Neatzīt nevienu Ungārijas valdību, ko tur iecēlis Kremlis ar tanku un durkļu atbalstu. 4. Pārtraukt diplomātiskos sakarus ar Pad. Savienību.**

Rīkotāji cer, ka gājienā piedalīsies apm. 15.000 dalībnieku.

Demonstrāciju izziņos kanadiešu laikrakstos un vietējos radiofonos, kā arī Hamiltonas TV. Demonstrācijas norise būs pieslēgta radiofonam un Hamiltonas TV. Cerams, ka arī Hamiltonas latvieši šai demonstrācijā piedalīsies jo kuplā skaitā.

Etnisko grupu padomē latviešu pārstāvis ir O. Zvirgzdgrauds.

TORONTO MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU IEVĒRĪBAI

Nākošā MM kluba biedru sanāksme 6. decembrī, pl. 8 v., 123 Huron ielā.

Obligāti jāierodas sek. jaunuzņemtiem biedriem: J. Duburskim, H. Ozoliņam, A. Iltneram un Dž. Rimelkam.

Austrijas policija nošauj padomju kareivi

PADOMJU SAVIENĪBAS ARMIJA NESPĒJ APTURĒT UNGĀRU BĒGĻU STRAUMI UZ AUSTRIJU

V ī n ē. Pagājušās nedēļas nogalē Austrijas policija nošāva vienu un sagūstīja kādu citu padomju kareivi, kas, ieročiem rokās dzīdamies pakaļ ungāru bēgļiem, bija pārgājuši Austrijas robežu un atradās turpat puskilometru Austrijas territorijā. Lai gan padomju armija un tanki apsargā katru robežas pēdu starp Austriju un Ungāriju, šaujot uz katru dzīvu radību, ungāru bēgļu straumi tiem vēl ļīdz šim nav izdevies apturēt. Jau vairāk kā 70.000 ungāru, nebēdājot par nāves briesmām, ir paspējuši izbēgt no padomju varmācības žņaugiem. Un šīs skaitlis turpina augt ar katru dienu.

MASKAVAS IEROČI SĪRIJAI

No Ēģiptes uz Sīriju atlbēgušie padomju militārie tehniķi tagad apmāca Sīrijas armiju un gaisa spēkus.

B a g d a d ē. Iraka, vienīgā arabu valsts, kas ietelp Bagdades aizsardzības paktā un ir ieinteresēta nevis Nasera imperijas veidošanā, bet gan savas naftas pārdošanā, pēdējās dienās nonākusi ļoti asās attieksmēs ar Sīriju, sarkanāko no visām Vidējo Austrumu arabu valstīm.

Iraka pārmet Sīrijai pēdējās bruņošanās drudzi, kas gatavojas vēl tālāk saspīlēt stāvokli Vidējos Austrumos. Labi informētas aprindas Bagdadē paskaidro, ka Sīrijā „katru dienu" turpina pienākt padomju bloka ieroči un kara materiāli, to skaitā lielgabali, tanki un modernākās padomju strūklīdmašīnas. Sākoties Izraēlas un sabiedroto invāzijai Ēģiptē, lielāks skaits Ēģiptē nodarbināto padomju militāro lietpratēju pārbēga uz Sīriju. Pēdējiem tagad uzticēta Sīrijas armijas un aviācijas apmācīšana rīkoties ar ieročiem, kas pienākuši no padomju bloka valstīm (Pad. Savienības un Čechoslovakijas).

TUVOJAS ŠĪ GADA PĒDĒJAIS MĒNESIS

Lūdzam nokārtot

LATVIJAS AMERIKĀ

abonēšanas maksu par gada pēdējo ceturksni, lai svētku steigā nerastos traucējumi laikraksta piegādē.

UNGĀRU STRĀDNIEKI PRASA ATBRĪVOT NADŽIJU

UNGĀRIJAS MINISTRU PREZIDENTS KADARS UZKLAUSA STRĀDNIEKU PRASĪBAS UN STARP CITU APSOLA NADŽIJA ATBRĪVOŠANU (JA VIEN KRIEVI DOS PĒDĒJĀ ADRESI).

V ī n ē . Pagājušās nedēļas nogalē Ungārijas „ministru prezidents" Kadars uzklausīja ungāru strādnieku padomes delegācijas prasības un solījās savas valdības politiku saskaņot ar šīm prasībām. Bet . . . vispirms valstī jāatjuno miers un kārtība. Tikai tad varēs sākt runāt par strādnieku prasību īstenošanu. Un šīs prasības nav nekādas mazās.

Vispirms strādnieki pieprasa Nadžija atgriešanos ministru prezidenta amatā. Bet kur ir Nadžijs? Pēc vienas versijas agrākais Ungārijas ministru prezidents ticis apcietināts ungāru parlamentā saruņu laikā ar Kadaru. Pēc dienvidslavu versijas krievi Nadžiju nolaupījuši, kad pēdējais autobusā braucis no Dienvidslavijas sūtniecības

Ne tikvien Nadžija atgriešanās ministru prezidenta amatā, kas tiek atzīta par strādnieku galveno prasību, arī pārējās prasības nav tādas, kas komūnistiem ļautu naktīs gulēt. Strādnieki prasa brīvas vēlēšanas un padomju karaspēka izvākšanu no Ungārijas robežām. Krievi to reiz apsolīja, tikai šī „solījuma" rezultātā ungāru brīvības cīnītāji piedzīvoja vēl neredzētu asins izliešanu.

Sarkanarmijas palīdzība nākusi bez prasīšanas

Turpinoties ungāru bēgļu plūdiem pāri Austrijas robežai, brīvajā pasaulei rodas izdevība iepazīties ar jauniem faktiem par Ungārijas brīvības cīņu sākumu un traģiskām beigām. Viens no jaunākajiem atklājumiem ir kāda augstāka ungāru dzelzceļa ierēdņa dokumentārisks pierādījums, ka Pad. Savienības tanki steigušies talkā ungāru valdībai apspiest nemierus, jau veselas divpadsmit stundas pirms ungāru komūnistu valdība lūgusi krievu spēku palīdzību!

ZVIEDRI BRĪDINA NEPĀRSTEIGTIES

Savā laikā Pad. Savienības informācijas izdevums, ko izdod Padomju sūtniecība Otavā, pieminēja Zviedrijas teologu apciemojumu Baltijas valstīs, „The Northern Daily News" reportieris Freds Bruemmers, kas pats dzīvojis Rīgā, stājies ar pieminētajiem pārstāvjiem sakarā un nupat saņēmis uz savu ar 13. novembri datētu vēstuli atbildi:

„Uz jūsu jautājumu, vai mums bijis iespējams runāt ar daudziem cilvēkiem, jāatbild ar „nē", jo mūsu programma bija tik pārslogota, ka iespējas privāti runāt ar vietējiem iedzīvotājiem bija maz.

Vispārējais noskaņojums, jāatzīstas, diezgan savāds, un iespaids, ko es guvu, bija, ka cilvēki ir neapmierināti ar apstākļiem, un kā gan tas citādi varētu būt zemē, ko okupējusi sveša militāra vara.

Bīstos, ka apstākļi Baltijas valstīs kopš ungāru sacelšanās būs kļuvuši pavisam saspīlēti, bet es patiesi ceru, ka mūsu kaimiņu zemju — Igaunijas, Latvijas un Lietuvas iedzīvotāji būs saprātīgi diezgan, lai nogaidītu un vērotu starptautiskā stāvokļa attīstību."

Sav. Valstis neuzdrošinās izvākt karaspēku no Eiropas

Sav. Valstis atmet domu, ka tās varētu izvākt savus bruņotos spēkus no Eiropas, ja Padomju Savienība izvāktu savu armiju no Austrumeiropas satelitvalstīm.

V a š i n g t o n ā. Sav. Valstu militārā vadība ziņo, ka pašreizējos apstākļos nevar domāt par Sav. Valstu bruņoto spēku izvākšanu no Eiropas, ja arī padomju spēki izvāktos no Austrumeiropas satelitvalstīm. Pirms notikumiem Ungārijā Sav. Valstu militārā vadība bija rēķinājusies ar šādu varbūtību. Bet Padomju Savienības brutālitāte un viltība Ungārijā ir radījusi tādu baiļu psichozi visā Eiropā, jo sevišķi Rietumvācijā, ka tagad par ASV karaspēka atsaukšanu no Eiropas nevar ne runāt. Bez tam angļu un franču militārie pasākumi ir stipri novājinājuši Ziemeļatlantijas organizāciju, kurpretim padomju spēki Eiropā tai pašā laikā ir kļuvuši nesalīdzināmi spēcīgāki. Pēc Sav. Valstu militāro lietpratēju domām tagad būtu jārunā nevis par Eiropas atstāšanu, bet gan par pastiprinātu Eiropas aizsardzību, ieročus un kara materiālus.

ANGĻI ATVILKS VIENU BATALJONU

P o r t S a ī d ā. Kamēr Apvienoto Nāciju pilnsapulce Ņujorkā debatē par starptautiskās policijas armijas pienākumiem Ēģiptē un Suecas kanāļa tīrīšanas darbiem, Suecas kanāļa joslā nekas nelieciņa, ka angļi un franči būtu gatavi atteikties no saviem Vidējo Austrumu plāniem.

Pagājušās nedēļas nogalē sabiedroto invāzijas armijas virspavēlnieks ģen. Kīslijs gan paziņoja, ka tuvākā laikā no Ēģiptes tiks atvilkts viens angļu bataljons (ko angļi sola jau apmēram desmit dienas). Ģen. Kīslijs tai pašā laikā paskaidroja, ka nekas nav zināms par vispārēju sabiedroto izvākšanos no Ēģiptes. Tur notiekošais liek domāt tieši pretējo: Port Saīdas ostā pēdējās dienās ievērojamos daudzumos izkrauj sabiedroto ieročus un kara materiālus.

NOLIEGTA „BRĀĻOŠANĀS" . . .

Port Saīdas pilsētā, kur bez sabiedroto okupācijas spēkiem atrodas arī vairāki simti starptautiskās policijas armijas kareivju, noliegta „brāļošanās" angļu un franču un Apvienoto Nāciju armijas kareivju starpā. Arī patrulējot Port Saīdas ielās Apvienoto Nāciju policijas spēki nesadarbojas ar angļu un franču patruļām. Kopīgu patruļu iespēju, ko proponēja sabiedrotie, ģen. Bērnss nekavējoties noraidīja.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

SUECAS MEZGLS

A. KAMPE

Suecas kanāla nacionālizācijas lietu, ieinteresētām valstīm nepieņēmoties, nenokārtos ne Ēģipte, ne Anglija, ne Francija, nedz arī Apvienotās Nācijas, bet ASV un Padomju Savienība, jo starptautiskajā politikā atsaukšanās uz tiesībām, runāšana un nobalsošana, kaut arī tā notiktu Apvienotajās Nācijās, nav izšķirīga. Starptautiskajā politikā lietas kārto uz militāro un ekonomisko spēku bāzes. Kā mēs jau redzējām, Anglijas, Francijas un Izraēlas militārais spēks šīs lietas kārtošanai nebija pietiekams. Jantājums tātad ir par to, cik tālu Kremlis atbalstīs Ēģipti un par cik ASV turēs Anglijas un Francijas viedokli. Par cik šie divi lielie to darīs, viņi to darīs ne to mazo, bet savās interesēs, ja lielo intereses daļēji saskanēs ar mazo interesēm; tikai šo mazo interešu kārtošana nebūs faktors, bet uz lielo spēku samēriem dibināts rezultāts.

Ēģipte, baidīdamās no nonākšanas Kremļa lielākā varā nekā tā sauktā Rietumu koloniālā vara, var Kremļa palīdzību noraidīt. Tādā gadījumā tā savu kanāla nacionālizācijas lietu nevar īstenot pilnīgi. Šis zaudējums Ēģiptei tad ir uzvara Rietumiem, ņemot visā visumā. ASV dolaru politika var šo zaudējumu Ēģiptei Suecā atsvērt kādā citā vietā, piemēram, kā to Adenauers pareizi aizrādīja, ASV var nokārtot Suecas kanāla lietu ar aizdevumu Ēģiptei Asvanas aizsprosta celšanai. Aciīmredzot nokārtojumu kaut kādā šādā veidā ASV arī projektē, un tā reālizēšanai ASV vajag, lai angļi, franči un ebreji iet ārā no territorijas, ko tie ir okupējuši, bet neviens no tiem bez noteikumiem tā iet negrib, un šī vilcināšanās nesolīvī draudu, ka Ēģipte var saukt palīgā komūnistu „brīvprātīgos". Tādā gadījumā ASV ir spiestas palīdzēt Apvienoto Nāciju par agresoriem atzītiem angļiem, frančiem un ebrejiem. Ideāla pagaidu nomainīšana ar Batleru liek domāt, ka pēdējais mēģinās vairāk sadarboties ar ASV.

Ēģipte acīmredzot netic ASV palīdzībai nokārtot Suecas lietu, ja ASV nevar dabūt tos trīs agresorus no Ēģiptes ārā nekavējoties, un ja tie ārā neiet, tad arī tie, kā redzams, ASV nokārtojumam neuzticas. Varbūt viņi domā, ka AN policijas spēku atrašanās Ēģiptē nāk viņiem par labu, jo tie nelaus Ēģiptei sākt kara darbību okupētās territorijas atbrīvošanai, kaut arī pēc šo policijas spēku rīkotāja AN lēmuma angļu, franču un ebreju spēkiem viņu okupētā territorija ir nekavējoties jāatstāj. Ja nu AN to nevar panākt un ja ievēro, ka pēc Hammeršilda norunas ar Naseru AN spēkiem Ēģiptes territorija jāatstāj, tikko pēdējā to prasa, tad Nasers viegli šādu prasību var uzstādīt, motivējot to ar AN nespēju lietu kārtot un saukt Kremli palīgā. Ja Kremlis ir uz to gatavs un grib kara risku uzņemties, tad tagadējais nenormālais miera stāvoklis ir izbeidzies. Ka Kremlis savus fonduss pārved no ASV uz Šveici, rāda, ka tas uz šādu iespēju gatavojas. Tad arī ASV dolaru politika ir zaudējusi un jāliek runāt ieročiem. Bet kara sākšana atkarājas no Kremļa. Ja tas karu šādos apstākļos nesāk, tad koeksistence turpināsies, bet Kremļa vara mazināsies.

Suecas kanāla nacionālizācijas nokārtošana tātad ir modernā Gordija mezgla, šoreiz Suecas mezgla, atrisināšana vai pārciršana. Par Gordija mezglu bija teikts, ka tas, kas to atrisinās, valdīs pār pasauli. Aleksandrs Lielais to neatrisināja, bet pārcirta. Suecas mezgla atrisināšana vai pārciršana arī var nozīmēt valdīšanu pār pasauli, bet ne jau katrā ziņā tam, kas pirmais mēģinās to cirst.

CENTĪGA SKOLNIECE

Gundega Smilga beigusi Toronto Central Highschool of Commerce ar uzslavu un ieguvusi Forda motoru sabiedrības stipendiju par labāko atzīmi grāmatvedībā.

VAI TURSS IERADĪSIES ASV?

Baltijas ev.-lut. baznīcu aprindas trimdā nodarbina jautājums, vai okupētās Latvijas un Igaunijas luterāņu baznīcas nemēģinās iestāties Luterāņu pasaules federācijā, kuras kongress notiks nāk. g. augustā Mineāpolē. Turss, būdams ASV, iztelica vēlēšanos piedalīties šinī kongresā. Luterāņu pasaules federācijā kopš tās dibināšanas 1947. g. kā pilntiesīgs loceklis ir Latvijas ev. lut. baznīca, kuru prstāv archibīskaps T. Grīnbergs. Pēc federācijas statūtiem nav iespējams tāds stāvoklis, ka federācijā varētu būt kā locekļi Latvijas baznīca trimdā un okupētās Latvijas. Uz federācijas kongresu Mineāpolē, cik pareizdzams, ieradīsies archibīskaps T. Grīnbergs.

Luterāņu pasaules federācijas pr-ža vietn. Dr. F. Fraijs, kas ir arī Pasaules baznīcu padomes valdes priekšsēdis, š. g. augustā Ģērājā tikās ar padomju garīdzniekiem. Sarunās ar pareizticīgo bazniecas mētropolītu Nikolaju izvirzījā jautājums par Krievijas pareizticīgo baznīcas iestāšanos Pasaules baznīcu padomē. Lai šo jautājumu galīgi izlemtu, bija paredzēta Fraija un Nikolaja tikšanās nāk. gada janvārī Parīzē. Pasaules baznīcu padome 5. novembrī pieņēma deklarāciju, nosodot krievu rīcību Ungārijā, un piesūtīja to arī mētropolītam Nikolajam. Sākarā ar to jāšaubās, vai minētā apspriede vispār vairs notiks.

Igauņu vispasaules organizācijas lēmumi

Igauņu vispasaules padome sanāca uz sēdi 18. novembrī Nujorkā. Padomē darbojas 4 pārstāvji no ASV, 4 no Kanadas, 4 no Zviedrijas, 2 no Austrālijas, 2 no Anglijas un 2 no Vācijas. Šos locekļus ievēlējušas attiecīgās zemes igauņu centrālās organizācijas no igauņu vidus, kas dzīvo ASV. Padome sanāk uz sēdēm pāris reizes gadā, bet 6 vīru valde darbojas pastāvīgi. Par valdes priekšsēdi nākošam gadam ievēlēja līdzšinējo prof. J. Vazaru. Padomes sēdē piedalījās arī Igaunijas diplomātiskais pārstāvis Rietumvācijā Selters. Padomē plaši pārrunāja starptautisko stāvokli un apsvēra soļus, kādi turpmāk speŗami, pie kam sevišķi uzsvēra sadarbību Baltijas tautu starpā.

JAUNIEŠI NO BALTIJAS VALSTĪM UZ URĀLIEM

Tallinas radio ziņo, ka daudzi jaunieši „lūguši" valdību dot viņiem iespēju piedalīties celtniecības darbā Pad. Savienībā. Valdība viņu „lūgumu" ievērojusi un novembrī 250 jaunieši no Igaunijas aizbraukuši uz kādu metallurģisko rūpnīcu Urālos.

L. Spožais $10.30, J. Galejs $1.00, nezināms $0.30, A. Jēkabsons $1.30, M. Harju $1.00, L. Caunītis $2.00, K. Kilkuts $1.00, K. Srudzāns $2.00, S. Brencāns $2.00, M. Vaivads $1.00, A. Vanags $5.00, A. E. Steinbachs $1.30, A. Raginskis $2.30, P. un A. Kārkliņš $5,30, A. Gulbis $2,30, Z. Ekšteins $6.30, H. Gulbis $0.40, J. Bernāns $1.30, L. Tilts $0.30, K. Tontegode $1.00, Ž. K. Šmits $1.00, V. Krūmiņš $5.00, P. Misbachs $5.30, J. Gailis $1.00, G. Paeglis $1.00, Dz. Freimanis $2.00, V. Skulte $10.00.

Sirsnīga pateicība visiem atsaucīgajiem tautiešiem.

Alb. Lucs, kasieris

(Turpinājums sekos)

UNGĀRU PALĪGĀ SAUCIENS PALIKA BEZ ATBALSS

Eiropieši nepiedzīvoti asi vērsas pret komūnismu un PSRS. Bailēs no Trešā pasaules kara sācies iepirkšanās drudzis.

Šausmu notikumi Ungārijā līdz šim nepiedzīvotos apmēros dziļi satricinājuši eiropiešu dvēseles. Tās nav daudz — taču pret Kremļa slepkavām un viņu rokas puišiem Eiropā beidzot pamodies īsts riebums, kas, šķiet, nezudīs vairs nekad. Ja ne citādi, tad vismaz ungāru saucieniem pēc asinīm, medicīniskās palīdzības un pārtikas Eiropā bija un ir varena atbalss. Tas sevišķi sakāms par Austriju, Šveici, Rietumvāciju un Skandināvijas zemēm. Sarkano Krustu ziedojumu vākšanas akcijas itin visur ir devušas necerēti labus panākumus, un vajadzīgais gan pa gaisa, gan pa zemes ceļiem caur Vīni kā galveno palīdzības centru virzījās uz Ungāriju — cik to nekavēja, vai nekavē komūnistu necilvēki atkal un atkal ar tankiem aizsprostodami dzelzs aizkarā izcirstos robus. Tā, piem., Rietumvācijas SK Ungārijas palīdzībai jau savācis skaidrā naudā vien vairāk kā 6 miljoni marku, neskaitot valdības ziedoto miljonu. Ziedojumiem Ungārijai atsaukušies arī Vāczemes latvieši un viņu organizācijas.

Šveice un Rietumvācija paspēja laikus uz Budapeštu nosūtīt gaŗus palīdzības vilcienus — ambulances, kuŗas tur darbojās puslīdz nepārtraucēti līdz novembŗa vidum, kad sākoties ungāru jauniešu deportācijām, lai ārpasaulē būtu mazāk liecinieku, šos palīdzības vilcienus, apvainojot to personālus spiegošanā, komūnisti no Ungārijas izraidīja. Arī Ungārijas bēgļu, kuŗu skaits jau sasniedzis 60.000, ēdināšanā, ģērbšanā un uzņemšanā Eiropas valstis izrāda nenoliedzamu cilvēcību. Šajā ziņā lielāko smagumu, neievērojot krievu draudus, nākas iznest Austrijai. Lai to atslogotu, savas robežas bēgļiem steidzīgi atvēr Rietumeiropa, kas pati vēl pilna Otrā pasaules kara bēgļu. No krievu un komūnistu asins pirts izbēgušo un vēl bēgošo ungāru vajadzībām Austrijā jau savāktas uzturvielas vismaz viena mēneša vajadzībām. Vērojams, ka ungāri (tāpat kā kādreiz mēs) vēlas palikt savas zemes robežu tuvumā. Bēgļu vidū visvairāk ir sievietes, bērni un sirmgalvji. Vīrieši palikuši savā zemē cīnīties.

PRETKOMŪNISMA KUSTĪBA

Vienmēr apdomīgajā un neitrālajā Šveicē ungāru traģēdija izraisījusi vēl nepiedzīvota plašuma palīdzības darbu, un patiešām varenu vilni sitis arī pretkomūnistiskais noskaņojums. Ļoti daudzi šveicieši tagad ieskata par goda lietu svārku atlokā nēsāt Ungārijas nacionālās krāsas. Šveicē ar labiem panākumiem notiek parakstu vākšana, lai mudinātu valdību pārtraukt diplomātiskos sakarus ar PSRS. Ir tiešām brīnums, cik asi un patiesi vārdi tagad Šveicē dzirdami par Kremļa varmākām. Dažā labā vietā „zvēresta brāļi" sakūruši arī sārtus, kuŗos izkūpēja moskavītu „svētie raksti". Pretkomūnisma cīņā sevišķi izcēlušies Ciriches studenti un ģimnazisti, kas nežēlo ne akmeņus pašmājas komūnistu apmētāšanai, nedz sarkano krāsu viņu dzīvokļu durvju notriepšanai. Arī pašā Šveices komūnistu partijā notikusi dziļa šķelšanās. No tās izstājušies vai visi vadošie salonkomūnisti, un dzird runājam, ka šī nozieldznieku partija Šveicē izbeigs savu darbību.

Tādi paši notikumi vērojami arī citās Eiropas valstīs. Ungārijas melnajā svētdienā — 4. novembrī — Luksemburgā liela studentu un strādnieku demonstrācija līdz pamatiem nodedzināja SPRS sūtniecības ēku. Līdzīgi sārti kūpēja arī Francijā: Parīzē aizdedzināja komūnistu galveno centrāli (pilnīgi izdeguši 2 stāvi — pārējie izdemolēti), kā arī „Humanite" un citu komūnistu lapu redakcijas. Parīzē un citās Francijas pilsētās notikuši un notiek nepiedzīvotu apmēru kautiņi, kuŗos sazilināti lielais vairums franču komūnistu. Francijas Nacionālsapulcē arvien vairāk paceļas balsis, kas prasa vietējās komūnistu partijas slēgšanu. Pagaidām gan vēl šīs Francijā gandrīz neiedomājamās prasības izbeigušās ar pašu parlamentāriešu kautiņiem. No saldā koeksistences miega ir uztrūkušās ari daudzas franču kultūras un politiskās dzīves personības. Neparasti asi pret PSRS ar rakstiem un runām vērsies eksistenciālisma nodibinātājs un dedzīgais komūnisma slavinātājs Žans Pols Sartrs. Līdz ar viņu no PSRS un Francijas draugulošanās biedrībām vai komūnistu partijas izstājusies vesela rinda literātu un mākslinieku, kuŗi deklarējuši, ka pēc notikumiem Ungārijā viņiem ar komūnismu nav vairs pa ceļam. Šie franču kultūras veidotāji dedzīgi solās savos turpmākos darbos parādīt komūnisma un PSRS īsto — nezvēra seju. Gaidīsim! Komūnistiem muguru pagriezis, izstājoties no dažādām PSRS draugulošanās biedrībām arī ievērojamais franču radikāļu politiķis Erio, kuŗu mūsu sociāldemokrats Fēliksa Cielēns, kā dzirdēts, dēvējis par personisko draugu, bet kuŗš līdz šim, būdams labi informēts par pēdējo 15 gadu notikumiem Latvijā, pat nepakustināja savas sirmās uzacis, lai nosodītu Baltijas valstu okupāciju . . . .

Pret Kremļa rīcību Ungārijā arī Rietumvācijā ir notikušas neskaitāmas masu demonstrācijas. To priekšgalā pārsvarā bija studējošā jaunatne, universitāšu mācības spēki un strādnieki. Krievu mežonības nosodījusi Rietumvācijas valdība, Bundestags, visas partijas un arodbiedrības. Sakarā ar slaktiņiem Ungārijā, tāpat kā gandrīz visās Eiropas valstīs, Rietumvācijā uz valdības iestādēm karogi plīvoja pusmastā un, ungāru kritušos brīvības cīnītājus pieminot, uz 3 minūtēm klusuma brīdim apstājās visi darbi un satiksme. Visi Rietumvācijas radio raidītāji dažas dienas neraidīja deju mūziku un gandrīz visur atcelti izpriecu vakari.

VĀCIEŠI STEIDZIGI VEIDO KAUJAS DIVIZIJAS

Ne vien ungāru problēma, bet vēl vairāk kā kādreiz Korejas kara sākumā, satraukumu Eiropā radīja arī kara darbība Suecas kanāla joslā. Iespējams, ka tieši moskavītu draudi Rietumiem ir pamudinājuši Rietumvācijas aizsardzības ministriju no 12 Bundesvēra divīziju jau apmācītajām kadru vienībām steidzīgi veidot 3 vai 4 kaujas divīzijas.

IEPIRKŠANĀS DRUDZIS

Šveicē, Rietumvācijā un to kaimiņzemēs pēdējo militāri politisko notikumu dēļ sākās arī iepirkšanās drudzis. Tie, kam ir brīvi līdzekļi nodrošināties nepārredzamai nākotnei, iepērkas centneriem cukuru, miltus, taukvielas, sāli, apavus, apģērbus un pat šķiltavu kramiņus. Cenas kāpj, īpaši degvielām, kam sakars ar Suecas kanāla aizsprostošanu. Dabiski, ka preces nespēj veikaliem piegādāt pieprasītajos vairumos, kādēļ dažkārt šis un tas sāk trūkt kā Rietumvācijā, tā arī Šveicē. Veikalnieku apgrozījumi pārsniedz visus pēckara rekordus, un laudis ir kurli pret valdības iestāžu mierinājumiem.

SAJAUKTA KREMĻA POLITIKA

Ir jau ērti un moderni vainu par ungāru cīņu traģisko iznākumu uzvelt angļu un franču izdarībām Ēģiptē. Bet vai patiesā launuma sakne un kaut vai morāliskā atbalsta trūkums Ungārijai jau notikumu sākumā nav ciniski pateikts ar iespaidīgā Valtera Lipmaņa muti: „Jācer, ka PSRS satelitos varēs nostiprināties kaut kāds titoisma veids, un rietumnieku interesēs ir šajā ziņā Padomju Savienībai palīdzēt, lai tās varenība un drošība nebūtu apdraudēta. Tas nav mūsu (ASV?) interesēs, ka notikumi Austrumeiropā iet tik tālu, ka izlīdzināšanās ar PSRS vairs nav iespējama . . . " Varbūt tā domā arī lielie valstsvīri, un tādēļ brīvās pasaules rīcība Ungārijas jautājumā ir tik nožēlojami nevarīga un ungāru balss palikusi bez atbalss?

Taču ungāru cīņa, lai kāds būtu tās pagaidu iznākums, rietumniekiem un, kas zina, arī mums, ir sniegusi milzīgu un pagaidām vēl īsti neapjēdzamu politisko atbalstu. Sarkanarmija, cenšoties pierādīt, ka nav uzvarama ar benzīna pudelēm un zaļajām ziepēm (ar ko ungāru meitenes sekmīgi cīnījās pret tankiem), tomēr ir uz meitenu ieziepētā slidenā ceļa sajaukusi Kremļa iekšējo un ārējo politiku. Iespējams, ka ieejam pasauli nāvējošās koeksistences ēras beigu posmā. Un tas ir ļoti daudz.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16

TLB SESTDIENAS SKOLA

Diždancis skolai par labu dod tautas deju un dziesmu vakaru 1. decembrī, pl. 7.30, Sv. Andreja bcas telpās. Biletes $1.00 dabūjamas Lotus puķu veikalā un skolā pie kases.

LASĪTAJU vēstules

SUTŅA RUNA

Latvijas Amerikā red.:

Neatkarīgās Latvijas sūtņa ASV prof. Dr. A. Spekkes nesen Klīvlendā teiktā interesantā, objektīvā, uz vēsturiskiem novērojumiem un jaunākiem notikumiem diplomātijā bazētā runa mums dod skaidru ainu par pasaules pašreizējo diezgan kļūmīgo politisko stāvokli. Visumā no sūtņa runas var secināt, ka apspiesto tautu atbrīvošanās var notikt arī ātrāk, nekā viens otrs to sagaida. Tomēr, kā sūtnis norāda, ir ļoti bēdīgi, ka pēdējā laikā diplomātiskās aprindās radusies tendence Baltijas valstis labprāt nepieminēt to valstu skaitā, kas vispirms būtu atbrīvojamas. Tāpēc sevišķi tagad ļoti svarīgi Latvijas atbrīvošanas centieniem, ka pasaules politiskā centrā Vašingtonā joprojām var darboties Latvijas sūtniecība un to vada pieredzīvojis diplomāts, kas labi izprot diplomātiskos šacha vilcienus un iespēju robežās neatlaidīgi uz tiem reagē. **Mag. iur. E. Lapiņš**

DOMĀSIM PAREIZI

Latvijas Amerikā red.:

LA 92. n-rā vēstulē „Kādēļ nav ievērota trešdaļa tautas?" A. Kivlenieks starp citu apgalvo, ka 13. g. s. bīskaps Alberts devies uz Latviju tikai tāpēc, lai pagāniskās latviešu ciltis pievērstu kristietībai. Taču visās Latvijas vēstures grāmatās lasāms arī kas cits, proti: ka ar uguni un zobenu pievēršot latviešus kristīgajai ticībai, viņiem atņemta zeme un brīvība, arī tiem, kas nepretojās. Kristietības vārdā — nodedzinot latviešu pilis un iekarojot viņu zemi, sākot ar bīskapu Albertu, kuŗu ar lielāku īrustnešu pulku uz Latviju bija sūtījis Brēmenes virsbīskaps, vāciešiem tur sāka nostiprināties kā kungi un valdnieki. Nav noliedzams, ka feodālismu iekarotajos Latvijas apgabalos ievadījis tieši bīskaps Alberts. Latviešiem piederošo zemi viņš sācis izdalīt saviem vasaļiem par iepiem, lai šo lēņu turētāji kara gadījumā ar latviešiem sagādātu viņam karavīrus. Bet bīskaps Alberts bijis arī tas, kas deportējis latviešus; apcietinājis lībiešu augstmaņu dēlus, kuŗus tad kā kīniekus izsūtījis uz Vāciju, lai viņu tēvi nepretotos bīskapa varai.

Un tā 100 g. laikā vāciešu nospiedušī latviešu ciltis nebrīvībā, kas ilga, kā to zinām bez veco chroniku pētīšanas, vēl apm. 600 gadu. Vai A. Ķ. nedomā, ka šī cenza, ko vācu iebrucēji ar zobenu piespieda latviešus samaksāt par viņu kristīšanu — nav bijusi pārāk necilvēcīgi augsta, un vai šāda rīcība nerunā pretim Kristus mācībai? Kristus taču sludināja tuvākā mīlestību un mācīja piedot, bet nevis slepkavot un laupīt. Kur gan A. Ķ. dzirdējis, ka īstie misionāri Āzijā vai Āfrikā, pievēršot pagānus kristietībai, rīkotos tāpat kā bīskaps Alberts un viņa vaditie krustneši? Varbūt A. Ķ. pat domā, ka latvieši, ja toreiz viņu priekštečiem paliktu nekristīti, bet kungi savā dzimtajā zemē, vēl šodien būtu pagāni?

Arī 20. g. s. kādu „ticību" — marksismu — tautām uzspiež ar uguni un zobenu. Tāpat kā toreiz — nepaklausīgos nogalina, deportē un aplaupa, šīs „ticības" vārdā nospiežot verdzībā miljoniem mierīlīgu cilvēku. A. Ķ. šo mežoņību taču neattaisno, A. Kivlenieks min. vēstulē raksta, ka arī latvieši toreiz bijuši nežēlīgi pret svešajiem bruņiniekiem, es piebilstu — verdzības nesējiem. Bet vai arī tos ungāru zēnus un meitenes, kas, aizstāvot savu zemi un nolādot jauno „ticību", meta granātas uz iebrucēju krievu tankiem — viņš atzīst par nežēlīgiem?

Domāsim pareizi, nemaldīsimies paši un nevadāsim citus pa izdomātajām vēstures pēdām!

Latis Lībis

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

Hamiltonā

DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu kopas sēde notiks š. g. 29. novembrī (ceturtdien), pl. 7.00 vak., 79 Smith Ave., Hamilton. Lūdz visas Vanadzes ierasties, ievērojot šo paziņojumu kā oficiālu aicinājumu. Pārrunājama DV eglītes rīkošana un pavasara modes skate.

DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu kopas valde

Montreālā

DV Montreālas nodaļas biedru pilnsapulce notiks svētdien, š. g. 9. decembrī, pl. 2.00 p.p., 1414 Fort St. (DV nodaļas un Latviešu b-bas telpās). Darba kārtībā: nodaļas amatpersonu ziņojumi un valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas.

Kvoruma neierašanās gadījumā pilnsapulce būs pilntiesīga pl. 2.30 pie katra ieradušos biedru skaita.

*

DV nodaļa uzsākusi ziedojumu vākšanas akciju grūtdieņu aprūpei Ziemassvētku akcijas ietvaros. Ziedojumu vācēji apmeklēs tautiešus mājās. Tautieši lūgti neatteikt savu ārtavu. Tie, kuŗus adreses maiņas vai citu apstākļu dēļ ziedojumu vācēji nevar apciemot, lūgti savu ārtavu piesūtīt DV nodaļas Aprūpes daļas vad. Mr. J. Gribustam, 4030 Linton Ave, Ap. 2, Montreal, Que., tel.: RE 7-5670, vai pārējiem valdes locekļiem.

ZIEDOJUMI

Ziedojuši „The Greatest Tyranny" ietvaros, kā arī piesūtījuši samaksu:

A. Mamis $1,50, E. Garkāns $3,30, A. Daknis $3,50, J. Lipacis $2,30, P. Grīnbergs $1,00, J. Lēvalds $2,30, P. Mērnieks $5,00, P. Kupčs $1,00, A. Gūtmanis $1,30, Nezināms $2,00, R. Lapainis $8,00, R. Austrums $2,00, J. Mierkalns $1,00, E. Prauliņš $4,00, A. Amatnieks $3,00, E. Augis $2,50, J. Grundsbergs $1,00, K. Bluķis $3,00, J. Kaktiņš $2,00, A. E. Lauris $1,00, Nezināms $1,00, B. Alberts $0.30, Nezināms $1,00, M, J. Šnitke $5,60, A. Landsbergs $2,30, Nezināms $1,00, Br. Rapša $1,30, O. Ziedris $2,00, A. Luch $2,30, A. Sīlis $2,00, M. Čulītis $1,00, A. Spēlītis $1,00, Ed. Tiltiņš $2,00, Alf. Purvs $2,30, Nezināms $1,00, A. Sukse $0,30, P. Hartmanis $1,00, M. Kornete $1,00, Osk. Ozoliņš $0,35, J. Simanovska $5,30, I. Zālītis $1,50, A. Legzdiņš $1,00, M.Mednis $1,00,J.Bozis $3,00, P. Bitītis $5,30, A. Dzilna $3,30, A. Siliņš $5,30, N. Līdums $1,30, A. Kivlenieks $1,00, L. Bukas $1,30, R. Velps $3,00, J. Andzāns $5,30, E. P. $1,00 K. Stagavs $1,30, J. Bramanis $1,80, Z. Retniks $1,00, A. Šmits $10,30, J. Žuks $0,30, O. Pīrāgs $1,00, A. Putniņš $1,00, V. Pilpe $5,30, M. Zariņš $2.00, E. Rozīte $1,00, R. Salna $6,00, J. Lūsis $2,00, V. Miķelsona $1,30, L. Kusis $2,00, F. Mērnieks $3,00, P. Ikšelis $3,30, A. Šnore $7,00, Fr. Pelšs $1,30, F. Graubics $1,00, O. Urdziņš $3,00, J. Karlsons $1,00, K. Skribis $1,00, S. Locāns $2,00, J. Dreimanis $2,00, K. Pinnis $2,30, A. Roze $5,00, A. Strāls $1,00, M. Pienkarts $3,30, J. Zvilna $5,00, S. Vasarājs $5,30, V. Osītis $2,30, B. Upāns $1,30, P. Caune $1,50. P. Ozols $2,30, M. Teichmanis $2,00, E. Smiltiņš $1,00, K. Sedliņš $1,00, K. Nika $1,00, P. A. Pupurs $1,00, E. Delveris $2,00, Nezināms $1,00, Bruno Banka $2.00.

A. Runcis $1.00, Ed. Punka $2.30,

KANADĀ

TORONTO

2. latviešu dziesmu svētku Kanadā prezidija sēdē 21. novembrī piedalījās arī Preses b-bas Kanadas kopas valdes pr-dis H. Tichovskis un Ingrīda Viksna.

Sēdes dalībnieki sīki pārrunāja kultūras rīta sarīkošanas laiku un programmu un uzklausīja H. Tichovska ziņojumu, ka preses kopa ne labprāt redzētu kultūras rītu notiekam svētdienas rītā, pēc kopkoncerta un svētku balles. Dalībnieku vairākums tomēr izteicās, ka tos būtu izdevīgākais laiks dziesmu svētku laikā, un lūdza H. Tichovski šo jautājumu kopas valdē vēlreiz pārrunāt un, ja iespējams, savu lēmumu grozīt.

Ingrīda Viksna uzņēmusies svētku programmas sastādīšanu un redigēšanu, un prezidijs pārrunāja dažādus ierosinājumus programmas saturam, apdarei un sludinājumu savākšanai.

Sekretārs A. Jankovskis saņēmis vēl vienu koŗa pieteikumu dziesmu svētkiem no Ročestras jauktā koŗa, diriģenta Augusta Dzeņa vadībā.

Svētdien, 2. decembrī plkst. 7,30 DV namā, 123 Huron ielā, TLJP „Lāpa" gada pilnsapulce ar sekojošu tējas galdu un saviesīgu dzīvi.

Pilnsapulces darba kārtībā valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas.

Jautrajā daļā E. Ābele lasīs pārsteiguma pārsteiguma referātu.

Mācītājs A. Voitkus 24. novembrī Toronto salaulājis DV Kanadas valdes sekretāru Pēteri Arvīdu Vītolu un DV St. Katarīnes nod. Dāmu kopas priekšnieci Mildu Vīksnu.

HAMILTONĀ

HLB rīko Hamiltonā 1957. gada 19. un 20. janvārī Kultūras dienas ar literātu piedalīšanos, kā arī gleznu, dailamatniecības un rokdarbu izstādi. Kultūras dienas atklās prof. P. Kiķauka, un tās notiks 121 Berch Ave., John Calvin Presbiteriāņu baznīcā.

MONTREĀLA

Ev. - lut. Sv. Pāvila draudzes pilnsapulce par nelaika māc. H. Kušila pēcteci izraudzījusi māc. Viesturu Šēferi no Londonas, Ont. Jauno draudzes ganu gaida ierodamies Montreālā tuvākajās dienās. 2. decembrī jau notiks dievkalpojums viņa vadībā.

DV nodaļas rīkotais Mārtiņu vakars bija viduvēji apmeklēts. Vanadzes, prūces T. Gailes vadībā, bija sagatavojušas dažādus Mārtiņu cienastus, kas garšoja lieliski. Netrūka miestiņa un citu padzērienu, kā arī tradicionālās loterijas. Deju priekos un dziesmās omulības bija papilnam. Sarīkojums izdevās teicami un deva rīkotājiem arī nelielu atlikumu.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave. tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅS, 33 Dalton Rd. tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St. tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 647 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

ATCERĒSIMIES tautiešus vergu nometnēs, invalidus, slimos un vecos laudis Eiropā, kā arī grūtdieņus šaipus okeanam.

PIEDALĪSIMIES

ZIEMASSVĒTKU AKCIJĀ

DV KV kasiera pasta adrese: Mr. A. Lucs, 123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada.

BEZ ZIEDOJUMU VĀCĒJIEM, ZIEDOJUMUS VAR IEMAKSĀT:

TORONTO: P. Ratnieks, 123 Huron St. (Redakcijas telpās)
HAMILTONĀ: E. Krasts, 109 Bay St.
MONTREĀLĀ: N. Vecziedinš, 3355 Barley St.
LONDONĀ: J. Zviedrāns, 570 Maitland St.
ST. KATERINĀ: J. Gulbis, 21 Patricia St.
NIAGARĀ: J. Celms, 1912 Delaware Ave.
BRAMPTONĀ: J. Ronis, 2 David St.
KIČENERĀ: J. Zommers, 20 William Street, Waterloo.
NORANDĀ: E. Šnore, 6-C—Ave.
SADBERIJĀ: Z. Neimanis, 123 Dufferin St.
VINIPEGĀ: J. Staudzs, 668 Toronto St.
VANKUVERĀ: E. Vēršāns, 1944 Adanac St.
ALBERTĀ: E. Delveris, 5011—43 Ave.,Red Deer
EDMONTONĀ: R. Vilks, 13311 Dovercourt Ave.
HALIFAKSĀ: A. Silgallis, P.O. Box 436, Sprayfield, N.S.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

TLB SESTDIENAS SKOLA

Dižd̄anelis skolai par labu dod tautas deju un dziesmu vakaru 1. decembrī, pl. 7.30, Sv. Andreja b-cas telpās. Biļetes $1,00 dabūjamas Lotus puķu veikalā un skolā pie kases.

SUTŅA RUNA

Latvijas Amerikā red.:

Neatkarīgās Latvijas sūtņa ASV prof. Dr. A. Spekkes nesen Klīvlendā teiktā interesantā, objektīvā, uz vēsturiskiem novērojumiem un jaunākiem notikumiem diplomātijā bazētā runa mums dod skaidru ainu par pasaules pašreizējo diezgan kļūmīgo politisko stāvokli. Visumā no sūtņa runas var secināt, ka apspiesto tautu atbrīvošanās var notikt arī ātrāk, nekā viens otrs to sagaida. Tomēr, kā sūtnis norāda, ir ļoti bēdīgi, ka pēdējā laikā diplomātiskās aprindās radusies tendence Baltijas valstis labprāt nepieminēt to valstu skaitā, kas vispirms būtu atbrīvojamas. Tāpēc sevišķi tagad ļoti svarīgi Latvijas atbrīvošanas centieniem, ka pasaules politiskā centrā Vašingtonā joprojām var darboties Latvijas sūtniecība un to vada pieredzējis diplomāts, kas labi izprot diplomātiskos šacha vilcienus un iespēju robežās neatlaidīgi uz tiem reaģē. Mag. jur. E. Lapiņš

DOMĀSIM PAREIZI

Latvijas Amerikā red.:

LA 92. n-rā vēstulē „Kādēļ nav ievērota trešdaļa tautas?" A. Kivlenieks starp citu apgalvo, ka 13. g. s. bīskaps Alberts devies uz Latviju tikai tāpēc, lai pagāniskās latviešu ciltis pievērstu kristietībai. Taču visās Latvijas vēstures grāmatās lasāms arī kas cits, proti: ka ar uguni un zobenu pievērsot latviešus kristīgajai ticībai, viņiem atņemta zeme un brīvība, arī tiem, kas nepretojās. Kristietības vārdā — nodedzinot latviešu pilis un iekarojot viņu zemi, sākot ar biskapu Albertu, kuru ar lielāku frustnešu pulku uz Latviju bija būtījis Brēmenes virsbīskaps, vācieši tur sāka nostiprināties kā kungi un valdnieki. Nav noliedzams, ka feodālismu iekarotajos Latvijas apgabalos ievadījis tieši bīskaps Alberts. Latviešiem piederošo zemi viņš sācis izdalīt saviem vasaļiem par ieņiem, lai šo ļeņu turētāji kara gadījumā ar latviešiem sagādātu viņam karavīrus. Bet bīskaps Alberts bijis arī tas, kas deportējis latviešus: apcietinājis Ībiešu augstmaņu dēlus, kurus tad kā kīniekus izsūtījis uz Vāciju, lai viņu tēvi nepretotos bīskapa varai.

Un tā 100 g. laikā vācieši nospieduši latviešu ciltis nebrīvībā, kas ilga, kā to zinām bez veco chroniku pētīšanas, vēl apm. 600 gadu. Vai A. Ķ. nedomā, ka šī cena, ko vācu iebrucēji ar zobenu piespieda latviešus samaksāt par viņu kristīšanu — nav bijusi pārāk necilvēcīgi augsta, un vai šāda ticība nerunā pretim Kristus mācībai? Kristus taču sludināja tuvākā mīlestību un mācīja piedot, bet nevis slepkavot ur laupīt. Kur gan A. Ķ. dzirdējis, ka īstie misionāri Āzijā vai Afrikā, pievēršot pagānus kristietībai, rīkotos tāpat kā bīskaps Alberts un viņa vadītie krustneši? Varbūt A. Ķ. pat domā, ka latvieši, ja toreiz viņu priekšteči paliktu nekristīti, bet kungi savā dzimtajā zemē, vēl šodien būtu pagāni?

Arī 20. g. s. kādu „ticību" — marksismu — tautām uzspiež ar uguni un zobenu. Tāpat kā toreiz — nepaklausīgos nogalina, deportē un aplaupa, šīs „ticības" vārdā nospiežot verdzībā miljoniem miermīlīgu cilvēku. A. Ķ. šo mežonību taču neattaisno. A. Kivlenieks min. vēstulē raksta, ka arī latvieši toreiz bijuši nežēlīgi pret svešajiem bruņiniekiem, es piebilstu — verdzības nesējiem. Bet vai arī tos ungāru zēnus un meitenes, kas, aizstāvot savu zemi un nolādot jauno „ticību", meta granātas uz iebrucēju krievu tankiem — viņš atzīst par nežēlīgiem?

Domāsim pareizi, nemaldīsimies paši un nevadāsim citus pa izdomātajām vēstures pēdām!

Latis Lībis

Iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Redzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ.
Visiem parakstītajos rakstos izteiktās domas viedokļim.

PAKSĀT:
Rīgā: J. Staudzs, 668 Toronto St.
Rīgā: E. Vēršāns, 1944 Adanac St.
Rīgā: E. Delveris, 5011—13 Ave., Red Deer
Rīgā: R. Vilks, 13311 Dovercourt Ave.
Rīgā: A. Silgailis, P.O. Box 436, Sprayg.

LATVIJAS VALSTS SVĒTKI UNGĀRIJAS TRAĢISKO NOTIKUMU ZĪMĒ

Bostonā

Latvijas valsts svētku svinīgajā aktā un koncertā Bostonā svētdien, 18. novembrī, Latiņu skolas aulā piedalījās 600 tautiešu.

Mācītājs V. Freimanis brīdinošā runā aicināja klausītājus kā Latam bībelē glābties kalnā, lai neaizietu bojā, jo cīnoties gan pret komūnismu mēs esam nonākuši garīgā koeksistencē ar ļaunumu un vienaldzību.

Svinīgo aktu atklāja rīcības komitejas priekšsēdis Fr. Hervarts, aicinot ticēt un strādāt Latvijas neatkarībai. Svētku runā mag. iur. V. Lambergs teica, ka tagadējā latviešu trimdas ideoloģija ir jāmaina pašos pamatos, jo tā nav spējusi dot brīvajiem latviešiem sekmīgus cīņas ieročus Latvijas atbrīvošanai.

Jaunākie notikumi Austrumeiropā pierāda, ka apspiestās tautas, arī Latvija, pašas sevi atbrīvos. Tādēļ mums vajadzīga jauna ideoloģija — cīņas ideoloģija, kurai brīvajiem latviešiem ir jānes asins upuri, jo bez upuriem, kā to tagad dara ungāri, Latviju neatbrīvosim. Beidzot V. Lambergs nolasīja Baltā nama Vašingtonā piesūtītu valsts sekretāra Dž. Dallesa 18. novembra vēstījumu, kas pasvītro baltiešu gribu būt brīviem.

Amerikāņu fonda Latvijas brīvībai priekšsēdis E. Kūlijs ziņoja, ka fonds dara klusu, bet mērķtiecīgu darbu amerikāņu sabiedriskās domas un valstsvīru informēšanai par Latviju un citām Baltijas valstīm. Lietuvas goda konsuls adv. V. Šalna dokumentēja ar lietuviešu laikrakstiem, kas sniedz rakstus un illustrācijas par 18. novembra dienu. Poļu Kongresa nacionālais direktors S. Sucheckis aicināja vairāk izmantot brīvību un tiesības šajā zemē prasīt Latvijai brīvību. Viņš prasīja, lai ASV valdība atļauj dibināt nacionālās karaspēka vienības nacionālo armiju formās ar saviem komandieriem apspiesto tautu atbrīvošanai. Ukraiņu kongresa komitejas priekšsēdis V. Tutka nosodīja krievu imperiālismu. Igauņu vārdā ar rakstu sveicināja Ludvigs Juchts, bet no Brīvās Krievijas sveicināja H. Reniks.

Pēc tam sekoja lāčplēšu, kalpakiešu, strēlnieku, ziemeļnieku un leģionāru godināšana ar ziedu pasniegšanu.

Koncertā pianistes Ingrida un Karīna Gūtbergas atskaņoja J. Vītola un Jāņa Mediņa darbus, bet Līgas un trimdas draudzes apvienots koris Jāņa Austruma un Pētera Galiņa vadībā dziedāja patriotiskas dziesmas. Svētbrīdī garīgas dziesmas dziedāja Bostonas baptistu koris J. Kalniņa vadībā. Tīrais atlikums no valsts svētku sarīkojuma veltīts palīdzībai tautiešiem aiz Dzelzs aizkara. Skatuvi bija gaumīgi dekorējuši A. un E. Bušmaņi.

19. novembrī latviešu radio pusstunda bija veltīta Latvijas valsts svētku dienai, sniedzot svinīgu latviešu mūziku, deklamācijas Valentīnas Vasiļevskas skandējumā, bet pārskatu par starptautisko stāvokli sniedza V. Lambergs. Tanī pašā dienā Bostonas universitātes radio raidījumā bija pianistes Māras Efertes intervija un latviešu mūzika. Boston Globe 18. novembra izdevumā iespiesta Osvalda Akmentiņa vēstule par Latviju. **V. Kalns.**

Indiānapolē

Latvijas valsts dibināšanas 38 g. atcere Indiānapolē š. g. 18. novembrī atšķīrās no visiem iepriekšējo gadu atceres aktiem ar diviem atsevišķiem notikumiem.

Viens no tiem ir draudzība un saprašanās ar vietējo ungāru koloniju, kas šogad kuplā skaitā piedalījās mūsu valsts svētkos. Latviešu ātrā un asā rīcība ne tikai deva vietējai latviešu kolonijai jaunus draugus, bet izraisīja arī pārdomas un piekrišanu vietējos iedzīvotājos.

Otrs notikums ir, ka 18. novembrī Indiānāpoles simfoniskais orķestris uzņēma savā repertuārā mūsu komponista Jāņa Mediņa „Ārija", to atskaņojot pārpildītajā zālē, gūstot brāzmainus applausus. Nopelni par kompozīcijas uzņemšanu repertuārā galvenokārt ir mūsu vijolniekam Viktoram Ziedonim.

Latvijas atceres svētku akta zāle bija pārpildīta līdz pēdējai vietai. Aktu atklāja Indiānas Latviešu biedrības priekšnieks K. Kārkliņš, starp citu sakot:

„Šie 18. novembra atceres svētki notiek zem Ungārijas brīvības cīņu zvaigznes. Ungāru pašreizējā cīņa ir turpinājums tām brīvības cīņām, kuras izcīnīja Latvija un viņas kaimiņi igauņi un lietuvji pirms 38 gadiem."

Noslēdzot savu uzrunu, K. Kārkliņš nolika pie Ungārijas karoga baltus chrizantemas ziedus kā cieņas parādīšanu kritušiem ungāru varoņiem.

Ungāru pārstāvis pulkvedis Andrejs Van Dūža izteica dziļu pateicību latviešiem par viņu nostāju pašreizējā Ungārijai grūtajā brīdī.

Sveicienus nesa igauņu pārstāvis Agur.

Koncerta daļā piedalījās orķestris dir. Vernera Taubes vadībā; dziedāja Indiānas latviešu biedrības koris; solo dziedāja jaunās pianodzes dziedātāja Skaidrīte Līduma. Svētku runu, apcerot nacionālismu un patriotismu, teica Jānis Labsvīrs.

Svētki noslēdzās vienoti. Svētku viesos bija dzirdamas sarunas, ka līdz šim nekad vēl atceres akti nav skāruši tik dziļi tautiskās apziņas stīgas kā šoreiz. Aizkustināti bija ne tikai latvieši, bet arī ungāri, igauņi un amerikāņi; pēdējie atzinās, ka notikumi liekot daudz ko pārdomāt un daudz ko saskatīt savādāk.

A. B.

Čikāgā

Mūsu valsts dibināšanas 38. gada dienas svētbrīdī Čikāgas latviešiem vadīja prāvests Pēteris Bojārs.

Atklājot aktu, Čikāgas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis Aleksandrs Osis starp citu teica:

„Jau 13. reizi, trimdas gaitās staigājot, atzīmējām Latvijas valsts svētkus, šajās sanāksmēs smeļot ticību jaunam brīvības rītam. Bet šoreiz esam apjukuši tāpat kā visa brīvā pasaule. Politiskie notikumi pasaulē ir izraisījuši cīņas, kuru gala iznākumu vēl nevar paredzēt. Ungāru cīņa prasījusi lielus upurus, bet tie nav veltīgi. Ungāru varonīgās cīņas atbalsojas visā pasaulē, notiek studentu un jaunatnes demonstrācijas. Ungārijas notikumi ir aktīvizējuši arī Čikāgas 17 tautību grupas, un tās gatavojas lielai demonstrācijai. Atbildot sen. Noulenda ierosinājumam radīt starptautisku brīvprātīgo brigādi, kas palīdzētu ungāriem, atsaukušies arī 35 Čikāgas latviešu jaunieši. Čikāgas draudžu locekļi nodod ziedojumus Ungārijai. Kamēr līdz šim 18. novembris bija atceres diena, šodien tā ir cīņas diena."

Pēc E. Reinvaldes nodziedātās Amerikas himnas pāri par 1.000 klātesošie vienojās latviešu tautas lūgšanā. Akta runu teica bij. Kultūras dep. dir. Jānis Mežaraups, norādot, ka Latvijas valsts neatkarības dienā kļuva par simtiem gadu sapņu un ilgu piepildījumu, tādēļ arī tagad jaunatne jāaudzina par cīnītājiem izšķirošam brīdim.

Latviešus valstssvētkos sveica Lietuvas konsuls Čikāgā P. Daudzvārdis, baltkrievu ģen. majors Demidovs, bet no Antibolševistisko tautu apvienības — Būmanis. Koncertdaļā soliste Emma Reinvalde (soprāns) iepriecināja klausītājus ar Ķepīša, Ivanova, Ābeles un Upenieka dziesmām. Svinīgu noskaņu klausītājos ienesa rež. Valdis Hermanis, deklamējot Z. Lazdas un L. Breikša dzejoļus. Haralda Berino Balādi atskaņoja pianists V. Treimanis, vakara noslēgumā dziedāja Čikāgas latviešu koris „Daugava" un Čikānas draudzes koris diriģentu Ed. Strautmaņa un Ed. Ramata vadībā. Telpām svinīgajam brīdim piemērotu dekorējumu bija devis māksl. Voldemārs Ozoliņš.

Čikāgas latviešu skola valsts svētkus atzīmēja ar aktu. Pēc skolas pārziņa H. Kreicera ievadvārdiem māc. Gustavs Straumanis svētrunā pieminēja ungāru jaunatni, kas cīnās par brīvību. Vīru koris „Daugavieši" diriģenta J. Gaiķa vadībā skolēnus iepriecināja ar patriotiskām dziesmām. **K.**

Grand Rapidos

Latvijas valsts svētku svinības Grand Rapidos notika 17. novembra vakarā Latviešu biedrības telpās. Tām skaistu ievadījumu deva vietējās korporāciju dopas dāvātā karoga nodošana Latviešu biedrībai. Karogu biedrības priekšniekam O. Leimanim pasniedza korporāciju kopas viceseniors prof. O. Jirgensons, bet iesvētīja prāv. J. Ozols. Uzrunu teica Grand Rapidu latviešu organizāciju padomes priekšsēdis A. Jaunais, bet svētku runu — Komitejas Latvijas brīvībai locekļis Alfr. Bērziņš. Viņš pakavējās pie pēdējo dienu svarīgākajiem notikumiem Eiropā un Vidējos Austrumos, pieskaroties jautājumam par sarakstīšanos ar tuviniekiem dzimtenē un saiņu sūtīšanu tiem. Koncentrēto un saturā bagāto runu klausītāji uzņēma ļoti atsaucīgi. Koncerta daļu kuplināja dziedonis P. Lielzuika no Kalamazū, kurš iepriecināja klātesošos ar vairākām patriotiska satura dziesmām. Viņu pie klavierēm pavadīja A. Lielzuika. Noslēgumā bija kopīgs svētku azaids. 18. novembrī abās luterāņu draudzēs notika svinīgi dievkalpojumi, tāpat latviešu katoļu draudzē, kur dievkalpojumu vadīja bīskaps J. Rancāns. Svētdienas pēcpusdienā vietējais raidītājs deva latviešu skaņu plašu mūziku un dziesmas, kuras iedziedājis Alfr. Kalnāja koris. Raidījumu papildināja radio komentātora sniegtā informācija par mūsu valsts dibināšanu, svarīgākiem notikumiem un

(Nobeigums 5. lpp.)

LAI NEVIENS TAUTAS LOCEKLIS NECIESTU BADU UN SALU

ALAs APRŪPES BIROJA AICINĀJUMS

Arī šogad ziemai un Ziemassvētku laikam sākoties, Aprūpes birojs aicina visus tautiešus atsaukties ar ziedojumiem trūkumcietēju atbalstam, atceroties vispirms tos savus tautiešus, kas visvairāk cieš trūkumu.

Kā vienmēr, tā arī šogad katram ASV latvietim ir iespēja savu ārtavu nodot pēc saviem ieskatiem: vai nu savā draudzē, vietējā latviešu biedrībā, Daugavas Vanagu nodaļā vai arī iesūtot to tieši ALAs Aprūpes birojam uz sekojošu vārdu un adresi: American Latvian Association, Inc. — 1727 Kenyon Street, N.W., Washington 10, D.C.

Visu latviešu svēts pienākums ir gādāt, lai šogad ziemas salā un svētkos neviens trūkumā esošais latvietis nepaliktu aizmirsts un lai neviens tautas loceklis neciestu badu un salu.

Virzīsim šogad savu palīdzību vispirms uz tām vietām, kur tā visvairāk vajadzīga! Vajadzību ir daudz. Bet neviens ziedojums nav par mazu, kas cilvēcīgā līdzjūtībā nodots palīdzības darbam.

L. Bērziņš,
ALAs centrālās v. pr. vietn.
un Aprūpes biroja vad.

Nacistu skaits nemainās

Rietumvācijas sabiedriskās domas pētīšanas institūts nesen konstatējis, ka 82 proc. vāciešu tagad ir noskaņoti pret Hitleru un viņa valdīšanas laiku metodēm. 1953. g. šādi ieskati bijuši vēl tikai 67 proc. vāciešu, bet 1955. gadā jau 76 proc. Interesants ir fakts, ka esot mazinājies to vāciešu skaits, kuriem šajā ziņā viss bijis vienaldzīgs. Ja 1953. gadā „vienaldzīgo" bijis vēl 21 proc., tad tagad tādu vairs esot tikai 6 proc. Visos pēckara gados gandrīz pilnīgi nemainīgs tomēr palicis to vāciešu skaits (12 proc.), kuri par Hitleru un nacionālsociālismu ir gatavi „cīnīties un mirt".

HITLERS BEIGTS LIKUMIGI

Berchtegādenas tisa pēc plašas liecinieku klausīšanas beidzot paziņojusi, ka Ādolfs Hitlers pēc savās dažkārt apšaubītās pašnāvības 1945. gada 30. aprīlī, miris arī likumīgi. Lai nāktu pie šāda lēmuma un to piesistu pie melnā dēļa, tiesai bija vajadzējis tādi, 5 mēneši un 25 dienas. Lēmumu, kurš apstiprina Hitlera nāvi, bija ierādušies fotografēt vairāk kā 200 vācu un ārzemju žurnālistu. Pēc Hitlera izsludināšanas par mirušu, tagad būs iespējama viņa mantas konfiskācija. Pret to, cik jaužāms, tiesas ceļā mēģinās cīnīties viņa radi.

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKA

Kolumbijas universitātē šogad ir iespējas mācīties augstāku lietuviešu valodas kursu — Advanced Lithuanian. Līdz ar šo ir seši kursi lietuviešu valodā, kuŗus vada Dr. Alfonsas Sesplaukis. Arī igauņu valodai ir veltīti divi kursi un tos vada Marta Koppel. Tāpat ir iespējams studēt ungāru, zviedru, somu un citu Austrumeiropas tautu valodas — izņemot latviešu valodu.

Kolumbijas universitātes Bārnarda kollēdžas valodu studente Andra Kadile pēc divu gadu studēšanas pārcēlusies uz Sirakūzām, kur turpina studijas vietējā universitātē.

DV futbola vienībai Latvians pēc zaudējumiem pret Helenic 3:6 un pret Brooklyn 2:7, beidzot pēdējā līgas spēlē 18. novembrī izdevās pārtraukt zaudējumu seriju un latvieši uzvarēja Yorkville Hungarians 3:1. Pēdējās spēlēs nepiedalās spēcīgais centra pussargs Imants Zāmurs, kājas savainojuma dēļ. Tāpat pamatsastāva spēlētāju iztrūkuma dēļ vairākās spēlēs un kārtīgu un nopietnu treniņu trūkuma dēļ latvieši piedzīvoja daudzus un smagus zaudējumus, kaut gan komandā individuāli labu spēlētāju netrūkst.

POKIPSIJA

Bijušais Bolderājas skārņa īpašnieks Krišs Šudelis atvēris gaļas un pārtikas preču veikalu Catherine ielā starp Main un Mill ielām.

INDIĀNAPOLE

Nesen noorganizētā Indiānāpoles latviešu ev. - lut. draudzes kora mēģinājumi notiek katru sestdienu no pl. 19.00, 2818 N. Carrollton Ave. Jauni dziedātāji var pieteikties katrā laikā pie A. Rituma — 2914 N. Guilford Ave.

Indiānas latviešu biedrības rīkotā Mārtiņu balle novembra pirmajā sestdienā notika Severina viesnīcas deju zālē. To ievadīja polonēze, spēlējot Saginavas latviešu deju kapelai. Pāris dziesmas noskandināja ILB jauktais koris, diriģenta brīvmākslinieka Valdemāra Meļķa vadībā. Kaut gan programmās bija izziņota arī Ķenča un Pāvula ierašanās no Slātavas, tā tomēr izpalika, jo „Pāvuls esot saslimis un aizbraucis uz Čikāgu pie latviešu ārsteim"!

Vakars bija pulcinājis diezgan kuplu ballētāju skaitu.

Indiānas latviešu studentu kopas tradicionālais Mārtiņu vanotika 10. novembrī ILB mājas telpās. Vakarā piedalījās it kupls studējošās jaunatnes un aicināto draugu un paziņu saime.

Savas ASV un Kanadas izrāžu turnejas ietvaros 17. novembrī Indiānapolē viesojās Latviešu teātra darugu biedrības Amerikā ceļojošais ansamblis, sniedzot Valdemāra Kārkliņa komēdiju 5 ainās „Jaunas asinis". Izrāde pulcināja pēdējā laika sarīkojumos neredzēti kuplu skatītāju skaitu, to vidū īpaši daudz jaunatnes. Tas daļēji izskaidrojams ar to, ka izrādē galvenajā lomā darbojās mūsu pazīstamā aktrise Lilija Štengele, ar šo izrāžu turneju atzīmēdama savu skatuves gaitu 45 gadus. Šīs izcilās jubilejas gadījumā aktrisi pēc izrādes sveica ILB priekšnieks Konrāds Kārkliņš, pasniegdams košas ziedu veltes. Ziedus saņēma arī pārējie tēlotāji — Jānis Šāberts, Olga Ūdre un Alfreds Straumanis. Režisors — Kārlis Veics; skatuves gleznotājs — Jānis Gailis.

Izrāde bija patīkams latviskās mākslas baudījums, tikai žēl, ka telpas neizdevīgās akustikas un aktieru paklusās dikcijas dēļ 2. un 3. vietās sēdošie klausītāji bieži varēja vērot tikai tēlotāju lūpu kustības . . .

Lāčplēšu dienu, 11. novembrī, Indiānapolē šogad neatzīmēja nevienā no šejienes daudzajām latviešu organizācijām, pulciņiem, kopām un grupām. Savās lūgšanās to pieminēja vienīgi latviešu ev.-lut. draudze un pirmās apvienotās ev.-lut. draudzes latviešu grupa.

Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes māc. Pēteris Nesaule 18. novembrī kristīja Dzintru Aiju Veilandi, Zigurda un Vijas meitiņu.

Pirmās apvienotās ev.-lut. draudzes latviešu grupas (māc. Volrats Isaks) Plaujas svētku dievkalpojuma kolektē sanāca ziedoti $300.00.

IESŪTIET KUPONU VAI PIEZVANIET
(NEKĀDAS SAISTĪBAS)

NOSKAIDROJIET, KĀ SAŅEMT
REGULĀRUS IKMĒNEŠA NAUDAS
PABALSTUS
JA ESAT SLIMI VAI CIETUŠI NEGADĪJUMĀ

GLEN REITZEL,
speciālpārstāvis

„Mana sabiedrība, Mutual of Omaha, maksā NAUDU— par slimībām vai nelaimes gadījumiem jau par pirmo dienu un ilgāk — izmaksājam tieši jums . . . KAUT VAI VISU MŪŽU"

G. REITZEL
AĢENTŪRA

slimībās ● nelaimes gadījumos ● ārstēšanai ● mātes stāvoklī

MAKSĀ SLIMĪBU UN NELAIMES GADĪJUMOS — $100.— $200.— vai $300.— mēnesī SKAIDRĀ NAUDĀ tieši jums, atkarībā no izvēlētā plāna. Arī par slimnīcā pavadīto laiku MAKSĀ jau ar pirmo darba nespējas dienu, kaut arī tas ilgtu VISU MŪŽU.

500 DIENAS ĀRSTĒŠANĀS PABALSTS, maksājot $3.— līdz $15.— dienā, izmaksā tieši jums SKAIDRĀ NAUDĀ, ja jūs vai kāds no jūsu ģimenes locekļiem saslimst vai cieš nelaimes gadījumā un tiek ievietots slimnīcā. Maksā katrā slimības vai ievainojuma gadījumā līdz 500 dienām, ja slimība vai nelaimes gadījuma sekas to prasa.

NAV JĀBŪT GRUPĀS

PIEPRASIET BEZMAKSAS INFORMĀCIJU MUTUAL OF OMAHA'S PALĪDZĪBAS PLĀNA DAĻAI

● ārstēšana slimnīcā, operācijas, māšu uzraudzība, kamēr atrodas slimnīcā.

● Ik mēneša pabalsti pēc slimnīcas atstāšanas.

Visi jums pienākošies čeki tiks piesūtīti tieši jums

Visi uz slimību vai nelaimes gadījumiem attiecošies čeki no vietējā Mutual of Omaha's apdrošināšanas biroja tiek nosūtīti uz jūsu rajonu. Ja jūs maināt dzīves vietu vai ceļojat, pabalstus izmaksā mūsu pārstāvis, kas atrodas vietējā provincē vai valstī.

„Iesūtiet kuponu vai piezvaniet pa telefonu man personīgi. Par šo informāciju jums nav nekādu saistību. Izsmeļošu informāciju mēs jums varam sniegt 20 minūšu laikā.

MUTUAL OF OMAHA

MUTUAL BENEFIT HEALTH AND ACCIDENT ASSOCIATION
GALVENAIS BIROJS VISAI KANADAI — ATRODAS TORONTO

Izmaksa pabalstos pāri par $1.750.000 nedēļā

Toronto dzīvojošie, sazinieties ar Mr. G. E. REITZEL,
20 BLOOR ST. W., TORONTO
Telefons WA 2-3175,

VAI IESŪTIET KUPONU

MUTUAL OF OMAHA,
520 UNIVERSITY AVE.,
TORONTO, ONT.

Lūdzu atzīmēt attiecīgai informācijai
☐ SLIMĪBAS UN NELAIMES GADĪJUMOS
☐ ĀRSTĒŠANA ☐ OPERĀCIJA

VĀRDS ..... TELEFONS .....

ADRESE .....

MO—6-4A

Sporta APSKATS

LATVIEŠU SPORTA PADOMES TRIMDĀ PREZIDIJA INFORMĀCIJAS LAPA PIELIKUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ

SPORTA ATBALSTAM UN VEICINĀŠANAI

Fonds, kas izauga ar enerģiju un darba mīlestību

1953. gads iezīmēja jaunu, lielu rīkusi ASV vidējo valstu sporta pagriezienu latviešu sporta dzīvē pārvalde. Kamēr no pārējām zemēm vēl ziņas nav ienākušas.

svešumā: sporta darbinieku sanāksmē Toronto, kur pulcējās visu brīvā pasaulē esošo latviešu organizēto latviešu sportistu pārstāvji, sporta „jumta" organizācijas — Latviešu Sporta Padomes Trimdā izpildorgans — Latviešu Sporta Sekretariātu Trimdā pārdēvēja par Latviešu Sporta Padomes Trimdā Prezidiju, kas uzsāka darbību nelaika Roberta Plūmes vadībā, un radīja Latviešu Sporta Palīdzības un Veicināšanas Fondu, apvienojot daudzās idejas šāda fonda nepieciešamībai. Sanāksmes dalībnieki sazied zioja 73 dolarus. Tāds bija sākums. Tagad, pateicoties sabiedrības atsaucībai, fondā jau vairāk nekā 1.000 dolaru.

KĀ ŠIE LIDZEKĻI IENĀKUŠI?

Prezidija 1954. gadā pasāktā akcija ar ziedojumu lapām nedeva panākumus. Šī gada vasarā Prezidijs izdeva īpašas Sporta labvēļu kartes un priekšsēža V. Tetera vadībā naski ķērās pie darba, kura izdošanās bija atkarīga vienīgi no darba darītāju aktivitātes. Tā Valdis Teteris, kas uzņēmās darba smagāko nastu, saviem rekordiem pievienoja vēl vienu — ap 700 Toronto latviešu kontaktēšanu pa tālruni. Šīs sarunas un talcinieki (ASV Vidējo valstu sporta pārvalde, A. Bekeris, H. Lazdiņš, A. Zāģeris, V. Čika, B. Upāns, I. Mežaraups, A. Orste, T. Aldzeris u. c.) deva pirmos panākumus, un iecere sāka pieņemt zināmu apveidu: ziedojumi ieplūda. Taču ik saruna prasīja laiku, kā trūkumā dažreiz pašiem nezināmu apstākļu dēļ, šķiet, nonākuši visi. Tāpēc arī saprotams, ka vairāk nekā 300 tautiešu, kas pēc pašu izteiktiem vēlējumiem saņēmuši zilās kartiņas, vēl nav pasteigušies ar atbildēm. Tomēr Toronto tautiešiem par atsaucību mūsu sporta jaunatnes atbalstam jāizteic mīļa pateicība, tāpat daudz šīs akcijas laipā jau dažu

Dr. O. Evaldsons 3, P. Greizis 2, O. Gubens 1, Rūd. Junkulis 2, V. Kikulis 1, J. Lielkājis 2, māc. V. Līventāls 2, A. Mednis 1, Dr. E. Mendians 1, A. Neparts 5, P. Reinholds 2, D. Rudzītis 1, Z. Rudzītis 1, A. Sakne 1, V. Sakne 1, A. Stepe 1, L. Vīksne 1, V. Treimanis 2, A. Zvirbulis 5, A. Mednis 1, M. Šuriņa 1, K. Pīlags 5, J. Klieve 1, A. Locums 1, O. Lēmanis 2 dol.

Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem $1.085.00.

Atkal lielsarīkojums Saginavā

Saginava (M) — Tikko būs pabeigtas ASV Vidējo valstu — Ontario draudzības spēles basketbolā un volejbolā, Saginavas latviešu sporta darbinieki nekavējoši uzsāks priekšdarbus 3. Ziemeļamerikas kontinenta latviešu galda tenisa meistarsacīkšu organizēšanai, kas paredzētas š. g. 29. un 30. decembrī.

Pirmās kontinenta meistarsacīkstes, reizē ar ASV - Kanadas vienību sacensībām notika 1954. gadā Toronto. Toreiz individuāli un arī vienību spēlēs pārāki bija kanadieši. Par sacensību vietu Toronto bija izvēlēta arī 2. meistarsacīkstēm pagājušā gada decembra sākumā. Šajās sacensībās izpalika vienību spēkošanās, jo neierādās neviens ASV pārstāvis.

Šogad, šķiet, meistarsacīkstēs bija kupls dalībnieku skaits un spraigas cīņas, jo svarīgajām sacensībām gatavojās visi labākie ASV latvieši galda tenisisti un ar spēcīgu izlasi reprezentēsies arī kanadieši.

NEGAIDĪTA SATIKŠANĀS

Sinsinati (G) — Plašā amerikāņu vienību volejbola turnīrā nejauši satikās 3 latvieši, pārstāvot dažādus amerikāņu sešniekus: Guntis Kuškevics (Sinsinati YMCA), Ivars Veldre (Indiānapoles YMCA) un Gunars Grieze (Deitonas YMCA).

J. DAUKŠS VADA

GRAND RAPIDU SPORTISTUS

Grand Rauidi (A) — Vietējo latviešu sporta kopu turpmāk vadīs Jānis Daukšs, 507 Paris NE, Grand Rapids, Mich.

MIGUELS REVOLŪCIONARIZĒ ŠĶĒPA MEŠANU

DANIELSENA ŠĶĒPS LIDO 93,70 M — GORDIENS UN KONSOLINI SPĒTU 120 M — CERĪBAS SAGRAUJ STARPTAUTISKĀ VIEGLATLĒTIKAS SAVIENĪBA

Tas sākās 23. septembrī, Parīzē. „Metienam gatavojas Miguels de la Kvadra Salsedo," sauca šķēpa mešanas tiesneši un tūlīt izbrīnā iepletā acis, kad atlētiskais spānis nostājās pāris metrus aiz izmetiena līnijas, rūpīgi ieziepēja šķēpa tinumu un spēcīgi atvēzēja rīku aiz muguras, lai smaile rādītu tieši uz zemi. Sekoja ass pagriezieni, kā diska mešanā, šķēps izlidoja gaisā, un smaile iedūrās zemē pie 66,25 m attāluma! Spānijas rekords bija pārspēts par 11 metriem!

Kaut gan francūžu šķēpa metēju izlase ar rekordistu Makē priekšgalā par šo neparasto mešanas veidu vispsnāja, Miguels acumirklī nokļuva visu uzmanības centrā, un tiesneši satraukti pārlapoja vieglatlētikas noteikumu grāmatu, kurā, protams, nebija nekādu iebildumu pret šādu izmetiena paveidu . . .

Atgriezies Spānijā, Miguels paskaidroja, ka ideju īpatnējam mešanas stilam guvis no t. s. basku spieķa, nedaudz īsāka, šķēpam līdzīga rīka, kura mešanā baski sacentušies jau pirms daudziem gadu desmitiem. Miguels treniņos sasniedzis jau 80 m tālumu un domā, ka pasaules labākie diskaboli, kā Gordiens, Konsolini, ar šo tehniku šķēpu viegli mestu 110—120 m tālu.

Miguēlam vispirms radās sekotāji turpat Spānijā — 50 gadus vecais Feliks Eraskins, kas aizsniedza 83,40 m, un Klavero, kura šķēps sasniedza fenomenālu 90,30 m tālumu, un spāņi rūpīgi gatavojās zelta, sudraba un bronzas medaļām Melburnā.

Prieki tomēr bija īsi: speciālā sēdē Starptautiskā vieglatlētikas savienība papildināja šķēpa mešanas noteikumus, un Melburnā par medaļām cīnīsies Danielsens, Sidlo, Kopito, Nikinens u. c.

Vistālāk šķēpu ar jauno tehniku paguva aizlidināt pašreizējais pasaules rekordists norvēģis Egils Danielsens — 93,70 m. Kamēr vācietis Mērings ar jaunu tehniku, kas atgādināja veseŗa mešanas paņēmienu, tikai bez ķermeņa apgriezieniem, sasniedza 80,45 m

SPORTA KONGRESS KANADĀ

Toronto (E) — 9. decembrī, plkst. 11, Toronto Centrālās YMCA telpās gadskārtējam kongresam pulcēsies Kanadas latviešu sportisti. Kongresam paredzēta šāda dienas kārtība: 1) Amatpersonu vēlēšanas, mandātu pārbaude un dienas kārtības pieņemšana. 2) Iepriekšējā kongresa protokola nolasīšana. 3) Valdes un revīzijas komisijas ziņojumi. 4) Budžets un reģistrācijas nodevu noteikšana. 5) Valdes, revīzijas komisijas un disciplinārās kolēģijas vēlēšanas. 6) Dažādi jautājumi, priekšlikumi un ziņojumi.

LSAK aicina uz šo sanāksmi ierasties ikvienu Kanadas latviešu sportistu un sporta darbinieku.

TURNEJA EIROPĀ - LABA, BET SAREŽĢĪTA IDEJA

15 ASV LATVIEŠU SPORTISTI UN SPORTA DARBINIEKI VĒRTĒ, SALIDZINA, IEROSINA

Iepriekšējā Sporta Apskatā sniedzām aptaujas rezultātus, kas skāra ASV lat ešu labāko basketbola vienību ,ietu kārtību, izlases kandidātus un spēju salīdzinājumu ar bij. Francijas latv. basketbolistiem un Kanadu. Šajā izdevumā publicējām aptaujas rezultātus pēdējiem 3 jautājumiem.

ASV LATVIEŠU IZLASES TURNEJA EIROPĀ

Ka šis pasākums reālizējams, atzīst ikviens aptaujas dalībnieks. Taču domas krasi dalās par to, vai šim nodomam būtu pareizi izlietot pašu sabiedrības ienestos līdzekļus. Sporta vadības esošie aptaujātie ir pārliecībā, ka mūsu apstākļos līdzekļi vispirms nepieciešami vietējo sporta pasākumu iedzīvināšanai un atbalstīšanai. Tas ir pareizi — tikai: vietējām vajadzībām nekad šādu summu nesavākt, jo trūks kopīga mērķa. Līdz kamēr šī doma neķļūs saskaņota, liekas, turneja joprojām paliks tikai viela argumentu izmaiņai.

Raksturīgākās aptaujāto atbildes: V. Čika — „Ideja vēl pāragra, jo naudu nekad neizdosies sadabūt. Bez tam, aizbrauks arī pavāja vienība, un tas neder." E. Oliņš — „Šo ideju paglabāt, kamēr arī sporta ļaužu vidū radīsies Risbergi." G. Grieze — „Ideja nav slikta, bet sarežģīta. Vienīgais atrisinājums būtu, ja ceļu segtu Eiropā ieinteresētie klubi." I. Lācis — „Kaut gan materiālās puses atrisināšana ir liela problēma, manuprāt, neiespējami tas tomēr nav. Bet tā sports mūsu sabiedrības vispārējā domā, galvenokārt preses ierobežotās intereses dēļ to attiecīgi apgaismot, ieņem visai nenozīmīgu lomu, neesmu pārsteigts par daudzu sporta darbinieku pesimistisku noskaņojumu." G. Siliņš — „Ideālistus bieži uzskata par muļķiem, bet man gribētos teikt, ka cīņā par mūsu dzimteni materiālisti spēj maz. Turnejai līdzekļi jāiegūst ar loteriju, kurā galvenais laimests būtu kaut vai 1957. gada Bijuiks." R. Pērkons — „ASV latviešu basketbolistu viesošanās Eiropā ir noteikti paveicams uzdevums. Turneja jaunajos basketbolistos radītu interesi progresēt, lai iekļūtu izlases sastāvā, morāliski sipinātu pašapziņu un ,galvenais, atbalsotu latviešu vārdu lielajās Rietumeiropas sporta nācijās. Puse izdevumu segtos no ieinteresēto klubu kasēm. Turnejai izdevīgākais laiks — septembris, tūlīt pēc ASV latviešu fināla. Tad basketbola klubi Eiropā uzsāk sagatavošanos jaunajai sezonai un cenšas pārbaudīt savas spējas ar spēcīgām vienībām. Un tādu mēs noteikti varam uzstādīt!"

KĀ IEDĀLIT MŪSU BASKETBOLA SEZONU

Prakse rāda, ka latviešu vienību caurmēra spēļu skaits sezonā (kas mums krietni garāka nekā amerikāņiem) svārstās no 6—9. Tas ir pārāk niecīgs, lai vienība pierastu pie zināmas rutīnas komandu spēlei. Šeit arī izskaidrojums apstāklim, ka mūsu vienības sniegumos tik svārstīgas. Tomēr ar šo faktu jāsamierinās. Taču iztaujāto atbildes dod vienu otru ievērojamu ierosinājumu. Tā Oliņš, Grieze, Lācis un Avots ieteic, blakus meistarības spēlēm, rīkot ieaicinājuma turnīrus. Tas jūtami mainītu stāvokli, ka vienības, kuŗas nav iekļuvušas meistarību finālos, sezonu izbeidz jau pēc 3—4 meistarības priekšspēlēm un zaudē interesi trenēties. Tādēļ arī pastāv iepriekšējā nummurā minētā neskaidrība par 4.—8. v. grupējumu.

Tā kā amerikāņu skolu sezona ilgst no 1. decembŗa līdz 2. martam, mūsu spēles varētu iedalīt šādi: sezonas sākums oktobŗa vidū, ar turnīriem un izlašu spēlēm līdz 1. decembrim; spēles skolu pārtraukumā starp Ziemassvētkiem un Jaungadu; apgabalu meistarības no 2. marta līdz aprīļa beigām; vasaras pārtraukums līdz 1. augustam, kad vienības atsāk treniņus finālspēlēm septembŗa sākumā.

Visai komplicēti, tomēr mūsu apstākļiem vienīgi pieņemamais atrisinājums.

SENIORU KLUBI, KANADAS TIESNESI UN SPORTA „LIELFILMA"

Tikai pāris aptaujas dalībniekiem radusies viela kādam ierosinājumam. No tiem uzmanību varētu piesaistīt Gusta Siliņa ierosinājums dibināt Senioru klubu, kas kaut vai idejiski saistītu visus sava laika latviešu sportistus. Klubs reizē būtu arī jaunās paaudzes „patrona" lomā. Doma tiešām ir apsveicama, un kopš sperti jau pirmie soļi ar tā saucamās Sporta Padomes nodibināšanos Nujorkā, atliktu tikai pārdomāt un izsvērt praktiskās iespējas senioru klubu izveidošanā.

G. Grieze iesaka latviešu basketbola un volejbola spēlēm ASV aicināt Kanadas latviešu tiesnešus, jo esot novērots, ka ASV tiesneši neatbilst spēju prasībām. R. Bulte ievi pierādījis par labāko tiesnesi ASV finālspēlēs Klīvlendā un bez viņa lieliski tiesājot arī E. Skujiņš, M. Kazāks u. c.

Kāds sporta darbinieks ierosinājis caur Sporta biroju un pārvaldēm savākt un savirknēt „lielfilmā" latviešu sporta notikumus, kas filmēti no „krasta līdz krastam". Filma ļautu gūt ieskatu ne vien atsevišķos centros ASV, bet ar tās palīdzību mēs dotu iespējas ieskatīties mūsu sporta dzīvē, notikumos un sasniegumos arī Zviedrijas, Vācijas, Anglijas un Austrālijas sporta draugiem. **V. Vītols**

SACĪKSTE AR LATVISKU IESPAIDU

PAD. SAVIENĪBA PĀRSPĒJ AUSTRĀLIJU BASKETBOLĀ AR 105:51

Melburna (P) — Pavisam latvisks iespaids bija Pad. Savienības-Austrālijas basketbola valstu sacīkstē Melburnā, kad abu nāciju olimpiskās vienības satikās spēku pārbaudes cīņā. Sacensto tiesnešu galda četri latvieši — Melburnas sportisti J. un K. Bumbēri, J. Bērziņš un V. Graudiņš. Tā arī krievu sarkani-baltā fomā tērptais Maigonis Valdmanis droši latviešu valodā varēja teikt — „Maiņa nākamā pārtraukumā!" Bez viņa krievu krāsās vēl Jānis Krūmiņš un Valdis Muižnieks, bet Austrālijas sastāvā Juris Daneis, Inga Freidenfelds un Pēteris Bumbērs.

Pret slaveno pretinieku austrālieši turas dūšīgi visu pirmo puslaiku, ko krievi beidz savā labā 50:35. Īsi pirms puslaika beigām laukums piezīmju dēļ jāatstāj Freidenfeldam, un otrā puslaikā austrāliešu sadarbība pajūk. Krievi uzvar ar 105:51 rezultātu

Vietējie basketbola lietpratēji spriež, ka krievu sniegumā nav nekādu izcilu pazīmju, un austrālieši spēlējuši vājāk nekā parasti.

Mūsu basketbola „specs" Andrejs Bērziņš saka, ka krievi spēlējot to vienības basketbolu, kādu pazīnām Latvijā. Varbūt tas baltiešu nopelns, jo vienībā arī trīs lietvieši.

Krievu un austrāliešu krāsās tērpto latviešu basketbolistu starpā valda draudzība, viņi pat kopīgi fotografējas,taču sarunas vedas tikai par sportu un apsīkst, pie citiem jautājumiem nonākot. Ir tomēr kāda dziļa un nepārejama plaisa . . .

Mazās olimpiskās piezīmes

„Es divas naktis neesmu guējis, jo domāju, ka Jānis Krūmiņš ir krievu smagā svara bokseris," atviegloti uzelpodams, atzinās zviedru smagā svara boksa reprezentants, uzzinājis, ka „lielais Jānis" ir basketbolists.

⁂

„Senos laikos grieķi pārtrauca karus, lai sarīkotu olimpiskās spēles. Tagad notiek pavisam otrādi," kādā preses konferencē piezīmēja Starptautiskās olimpiskās komitejas priekšsēdis Everijs Brandedžs.

⁂

Helsinku ol. spēlēs krievi zelta medaļas lielumties ieguva vingrošanā. Speciālisti pareģo, ka tās krievu stipriniekiem Melburnā „aplasīs" akrobatiskie japāņi.

⁂

Olimpiskajā ciemā smieklus izraisīja kanadiešu augstlēcējs Kens Monijs, kas staigāja, apkāries 38 mārciņu smagiem svina gabaliem, kuŗus noņēma tikai dodoties gulēt. „O' Boi, kad es svarus noņemu, es jūtos it kā varētu pārlēkt mēnesim," deklarējis sportists. Pārējie augstlēcēji gan visai skeptiski izteikušies, ka tādā gadījumā mēnesim būtu jāatrodās zemāk nekā 1,80 m.

OLIMPISKĀ LIESMA IEDEGTA!

Melburnā. Vairāk nekā 105.000 skatītāju svīda Melburnas Kriketa laukumā 80 gradu karstumā, kas negaidīti nomainīja vēso, lietaino laiku, apsolot krietnus rezultātus, lai vērotu 16. moderno olimpisko spēļu atklāšanas ceremoniju.

Laukumu pildīja 69 nāciju vairāk nekā 4000 atlētu, kas pievienojās austrāliešu rekordistam Džonam Sendijam olimpiskā solījumā.

„Es pasludinu 1956. gada olimpiskās spēles, kas atzīmē 16-to olimpiādi, par atklātām," teica Edinburgas hercogs, un mastā uzvijās baltais pieciem apļiem greznotais olimpiskais karogs, kam pārī aizspurdza tradicionālais bāložu bars, simbolizējot tautu draudzību un kopīgās idejas olimpisko cīņu laukumos.

Ar liesmojošu lāpu, kas ceļojusi līdz šim olimpisko vēsturē visgarāko ceļu, laukumā ieskrēja jaunais austrāliešu vidusdistančnieks Rons Klarks, kas iededza olimpisko uguni, kuŗa degs līdz pat spēļu slēgšanai 8. decembrī.

Tad sākās vienību parāde. Vispirms Grieķija, tad Afganistana, Argentīna un pārējās valstis alfabetiskā kārtībā. Vislielako piekrišanu izpelnījās drūmi soļojošie ungāri. ASV un Padomju vienības, katra apm. 400 dalībniekiem, bija kā armijas, salīdzinot ar citu valstu kontingentiem. Soļojot garām Edinburgas hercoga ložai, nenoliecās krievu karogs, izpalika komanda: „Pa labi skatīt!", un viena valsts atkārtoti pierādīja, ka nav ar pārējām pat pasaules jaunatnes sporta svētkos — olimpiskajās spēlēs . . .

Sāk līt zelta, sudraba un bronzas lietus

PIRMĀ MEDAĻA AMERIKĀŅIEM

Pašu pirmo zelta medaļu ieguva amerikānis — Carlzs Vinci — ASV pārstāvis svaru celšanā vidējā svarā. Olimpiskā trīscīņā sasniedzot 754,45 mārc., viņš pārspēja krievu Stogogu un persieti Namdju.

VLADIMIRS KUCS — 10,000 m SKRĒJIENĀ

Mazais krievu jūrnieks bija skrējiena vadībā no pat starta un līdz pat pēdējiem četriem apļiem cīnījās ar angli Gordonu Piriju, kas vairs nespēja sekot straujajam tempam un atkrita. Kucs rāva ientu jaunā olimpiskā rekorda laikā — 28:45,6 min. Zatopeka 1952. gadā Helsinkos sasniegto ol. rekordu (29:17,0) pārspēja arī sudraba un bronzas medaļu ieguvēji — ungārs Jozefs Kovačs — 28:52,4 un jaunais austrālietis Alans Lorens — 28:53,6.

OLGA FIKOTOVA — DISKA MEŠANĀ

Pirmais trieciens virišķigajām krievietēm bija diska mešanā, kuŗā zelta medaļu „nozvejoja" spēcīgā čechiete Olga Fikotova ar 53,17 m rezultātu, kas ievērojami pārsniedz „cepuŗu Ninas" Ponomarevas olimpisko rekordu. Otrā vietā — krieviete Irina Beglakova — 52,43 m, trešā Nina Ponomareva — 51,82 m. Olimpisko rekordu pārspēja arī sudraba un bronzas medalistes.

ČARLZS DIMĀ — AUGSTLĒKŠANĀ

Ar veiksmīgu lēcienu trešajā mēģinājumā pārvarot 2,12 m augstumu, zelta medaļu ieguva pasaules rekordists Čarlzs Dimā (ASV), pēc sīvas cīņas ar āustrālieti Čarlzu Porteru, kas spēja 2,10 m. Trešajā vietā krievs Igors Kaškarovs.

BALTIEŠU BASKETBOLISTI RĀDA AUGSTU KLASI

Jau dažas stundas pēc atklāšanas ceremonijas sākās basketbola sacensības, kuŗās pirmo lielāko interesi izraisīja Kanadas-Pad. Savienības spēkošanās. Visai pārliecinoši, ar 97:59 (46:20) uzvarēja krievi, laukumā nemaz neizmantojot milzi Krūmiņu. Taču krievu panākumu kaldinātāji bija pieci baltieši — mūsu tautieši Valdmanis (4) un Muižnieks (4) un lietuvieši Stoniķus (19), Lauritenas (8) un Petkavičius (10). Ir iespaids, ka krievi Krūmiņu izmanto tikai „briesmu" gadījumos pret gaŗajiem vīriem.

ASV piecnieks cīņas savā grupā sāka ar pārliecinošu 98:40 uzvaru pret Japānu, kaut gan spēles sākumā mazie, bet kustīgie japāņi bija 17:13 vadībā.

Pārējās spēles deva šādus rezultātus — Nacionālā Ķīna-Koreja 83:76, Filipinas-Taizeme 94:55.

LAIVAS BALARATAS EZERĀ

Reizē ar pārējām sacensībām cīņas Balaratas ezerā uzsāka arī airētāji, kuŗiem, lai nokļūtu finālos, priekšā daudzas cīņas. Labākās izredzes šajā sporta veidā pāredzamas ASV, Vācijai, Austrālijai un Kanadai, taču pa medaļai var iegūt arī krievi.

PAUKOTĀJI CELIŅA

Pirmās paukotāju cīņās bija vērojama laba ungāru gatavība, kuŗi, kopā ar Italiju, ASV un Beļģiju, šķiet, dos uzvarētājus vienību un arī individuālās cīņās.

SĀKAS MEISTARĪBAS SPĒLES KANADĀ

Toronti (E) — Ontario latviešu basketbola vienības uzsākušas apgabala meistarības spēles, lai labākie pavasarī sacenstos par Kanadas latviešu meistartitulu ar Kvebekas apg. vienību — Montreālas LSK.

Pirmajā meistarības spēlē meistargoda aizstāvētāji — Toronto DV visai pārliecinoši ar 68:36 pievieca Toronto LSK. Vanagu rindas šogad papildinātas ar no Anglijas iecelojušiem Londonas DVF spēlētājiem Ješinski un Koškinu.

Otrā spēlē Toronto YMCA vienlīdzīgā cīņā ar 57:49 pārspēja Hamiltonas Spartu. Pēdējās sastāvā, kopš pagājušās sezonas, notikušas lielas pārvērtības, jo no agrāk redzētā Spartas piecnieka ierindā tikai Lakševics un Jundzis. Taču vienībā saistīti jaunās paaudzes spēlētāji — Gerdelis, Mōruss, Tērauds, Rudzītis, kas sevi pierādīja par atjautīgiem cīnītājiem. Uzvarētājiem turpat pusi (25) no visiem punktiem guva E. Baimbers. Sparta negaidīti slikti meta sodus, no 24 metieniem reālizējot tikai 5. Tas arī šoreiz izšķīra YMCA's uzvaru.

⁂

Toronto Intermediate A līgā Toronto LSK jau guvis četras uzvaras, nezaudējot ne reizi. Pēdējās spēlēs ar 55:44 pārspēts Regents un ar 53:50 B'nai Brith.

Mazliet neveiksmīgi Bathurst-College Community spēcīgajā svētdienu līgā cīņas sāka Toronto DV piecnieks, zaudējot Tridentiem 70:91. Tomēr ziņot, ka pretinieki bija viena no spēcīgākām vienībām Toronto, arī neveiksme jāuzskata par panākumu.

Drīz atkal slēposim, varbūt mēģinot noorganizēt kādas sacīkstes, kas pēdējos gados „pašu mājās" kļuvis liels retums. Mūsu uzņēmums rāda ainu no Latvijas - Igaunijas valstu sacīkstes 1938. gadā, kad ar 43,5:29,5 p. uzvarēja latvieši, 18 km distancē Igauni Karisto (10) pārspēja mūsu Pechako (3).

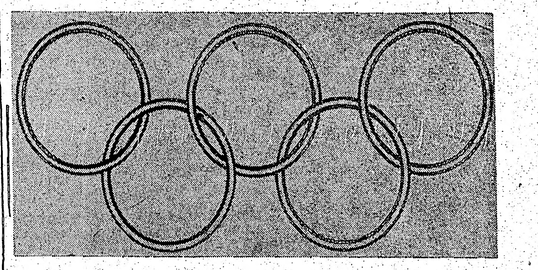

LATVIEŠU MEDNIEKU UN M

Sekmīgākie — Stefanijs,

LMM klubā makšķerniecību sekci- H
ja apvieno vairāk kā pussimts s
biedru. Pēdējos gados makšķernie- M
ki arvien lielāku vērību sāk pie- „
Šķirt sporta zivīm (basi, maskiji, s
foreles, pikreles). Ar necilo zivju o
(karpas, sakeri, ķetfiši u. c.) j
makšķerēšanu vairs nodarbojas ti- M
kai neliels biedru skaits.

Šogad notikuši 4 lielāki kopēji izbraukumi. Vienā izbraukumā bija pāri par 30 dalībnieku. Protams, t
ka mazāka mēroga izbraukumu
skaits ir sniedzies daudzos desmitos.

Vairāki, seviški gados vecākie, makšķernieki bieži vien nav varējuši nodoties savam iemīļotam sportam transporta iespēju trūkuma dēļ. Tajā pašā laikā ir zināmi neskaitāmi gadījumi, kur citi biedri izbrauc vārda tiešā nozīmē tukšām mašīnām, pie kam tie labprāt būtu bijuši ar mieru paņemt līdz vienu vai vairākus amata brāļus. Tādēļ kluba vadība ir domājusi izstrādāt zināmu kārtību, kā apzināt izbraucienu organizētājus, brīvās vietas, un arī tos, kas labprāt vēlētos braukt līdz.

Aizvadītā makšķerēšanas sezonas sekmju pārskats vēl nav pārredzams, jo vairākām sporta zivīm sezona vēl ir atklāta. Lai iegūtu pārskatu par izdevīgākajām makšķerēšanas vietām, lietoriem ēsmiem, lomiem u. t. t., kluba biedri lūgti laikus iesūtīt izpildītās aptaujas lapas kluba valdei.

Šogad klubs rīkoja 2 makšķernieku sacensības. Sezonas sākumā sacensības notika. Simko ģerā. Ļoti nelabvēlīgos laika apstākļos labākos panākumus atzīmēja Kārkliņš,

LABĀKIE LAIKI

Medniekiem un makšķerniekiem der iegaumēt kā ziņu, tā medījumu 4 dienas aktivitātes periodus. Atkārtoti ir pierādīts, ka, medījot un makšķerējot šajos periodos, gūti labākie panākumi.

28. novembrī: I. 2,15—3,15; II 8,30—10,30; III. 14,45—15,45; IV 20,55—22,55.

29. novembrī: I. 3,05—4,05; II 9,25—11,25; III. 15,40—16,40; IV 21,50—23,50.

30. novembrī: I. 4,00—5,00; II 10,20—12,20; III. 16,35—17,35; IV 22,45—0,45.

DAŽAS PIEZĪM

Zaķu medīšanas sezona patlaban ir pilnā spēkā, un ar maziem izņēmumiem tā ilgs līdz 28. februārim. Šogad noteiktā dienas norma ir gaŗauši.

Zaķis ir vispopulārākais medījums Ziemeļamerikas kontinentā. Zaķu mednieku kopskaits tālu pārsniedz visu pārējo meža zvēru mednieku skaitu. Par to nav jābrīnās, jo gandrīz ikviens iesācējs savas mednieku gaitas parasti sāk ar zaķu medībām. Uz gaŗausīju medībām nav jābrauc simtiem jūdžu tālu. Pat lielāko pilsētu tuvumā atrodamas labu labās zaķu vietas. Zaķis jo augstā cieņā ir medību municijas ražotāju vidū, jo ik gadus lielākā daļa no viņu fabrikā produkcijas aiziet tieši zaķu medībās.

Runājot par zaķiem Ziemeļamerikā, izšķir divi pasugas: „cotton tail rabbit" un „jack rabbit". Pirmais mūsu izpratnē ir meža trusis, bet otrs — lielāks augumā, ā rāks gaitā, ir parastais zaķis.

Interesanti atzīmēt, ka meža tr
ša mazuļi pasaulē nāk akli, t
pretim zaķa bērni piedzimst va
jām acīm. Tā kā meža trusis tā
kā mums pazīstamais pēlēkais z
ķis dzīvo mežā un faktiski, izņem
atšķirību ātrumā, izturībā un a
gumā, daudz no pēdējā neatšķir
tad daudz negrēkosim, ja vienk
šības dēļ abus gaŗausus sauks
par zaķiem.

Zaķu barošanās laiks ir nak
bet tos var sastapt kustībā arī a
rā rīta stundā un vēlā pēcpusd
nā. Labākais zaķu medību laiks
vējam mainoties, kad uzlabo
laika apstākļi. Medījot bez suņa
ķi vislabāk var izcelt, ja mednie
pārvietojoties laiku pa laikam
stājas. Ja mednieks aizsegā gu
šam zaķim paiet garām, tad gaŗā
sis parasti paliks mierīgi gul
turpretim, ja mednieks apstājas
ķa tuvumā, tad pieredze rāda,
zaķa „nervi neizturēs", un, sā
skrējienu, zaķis sevi nodod m
nieka skatam.

**Zaķu mednieka noteikti jāie
ro, ka nošautō medījumu nedrī
uzšķērst un dīrāt kailām rok
Vienmēr jālieto gumijas cim**
Tas jādara tādēļ, ka bieži vien
ķis var būt inficēts ar tularēmi
baciļiem. Ja mednieka rokas ir
skrambātas, tad slimība viegli

A IDEJA

LĪDZINA, IEROSINA

SENIORU KLUBI, KANADAS TIESNESI UN SPORTA „LIELFILMA"

Tikai pāris aptaujas dalībniekiem radusies viela kādam ierosinājumam. No tiem uzmanību varētu piesaistīt Gusta Siliņa ierosinājums dibināt Senioru klubu, kas kaut vai idejiski saistītu visus sava laika latviešu sportistus. Klubs reizē būtu arī jaunās paaudzes „patrona" lomā. Doma tiešām ir apsveicama, un kopš sperti jau pirmie soļi ar tā saucamās Sporta Padomes nodibināšanos Nujorkā, atliktu tikai pārdomāt un izsvērt praktiskās iespējas senioru klubu izveidošanā.

G. Grieze lesaka latviešu basketbola un volejbola spēlēm ASV aicināt Kanadas latviešu tiesnešus, jo esot novērots, ka ASV tiesneši neatbilst spēju prasībām. R. Bulte ievi pierādījis par labāko tiesnesi ASV finālspēlēs Klīvlendā un bez viņa lieliski tiesājot arī E. Skujiņš, M. Kazāks u. c.

Kāds sporta darbinieks ierosinājis caur Sporta biroju un pārvaldēm savākt un savirknēt „lielfilmā" latviešu sporta notikumus, kas filmēti no „krasta līdz krastam". Filma lautu gūt ieskatu ne vien atsevišķos centros ASV, bet ar tās palīdzību mēs dotu iespējas ieskatīties mūsu sporta dzīvē, notikumos un sasniegumos arī Zviedrijas, Vācijas, Anglijas un Austrālijas sporta draugiem. V. Vītols

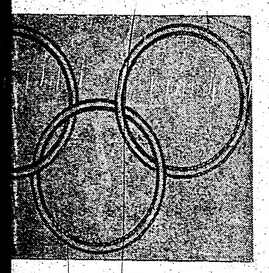

SMA IEDEGTA!

Ar liesmojošu lāpu, kas ceļojusi līdz šim olimpisko vēsturē visgarāko ceļu, laukumā ieskrēja jaunais austrāliešu vidusdistančnieks Rons Klarks, kas iedezda olimpisko uguni, kura degs līdz pat spēļu slēgšanai 8. decembrī.

Tad sākās vienību parāde. Vispirms Grieķija, tad Afganistana, Argentīna un pārējās valstis alfabētiskā kārtībā. Vislielako piekrišanu izpelnījās drūmi soļojošie ungāri. ASV un Padomju vienības, katra apm. 400 dalībniekiem, bija kā armijas, salīdzinot ar citu valstu kontingentiem. Soļojot garām Edinburgas hercoga ložai, nenoliecās krievu karogs, izpalika komanda: „Pa labi skatīt!", un viena valsts atkārtoti pierādīja, ka nav ar pārējām pat pasaules jaunatnes sporta svētkos — olimpiskajās spēlēs . . .

ba un bronzas lietus

sīvas cīņas ar austrālieti Čārlzu Porteru, kas spēja 2.10 m. Trešajā vietā krievs Igors Kaškarovs.

BALTIEŠU BASKETBOLISTI RĀDA AUGSTU KLASI

Jau dažas stundas pēc atklāšanas ceremonijas sākās basketbola sacensības, kurās pirmo lielāko interesi izraisīja Kanadas-Pad. Savienības spēkošanās. Visai pārliecinoši, ar 97:59 (46:20) uzvarēja krievi, laukumā nemaz neizmantojot milzi Krūmiņu. Taču krievu panākumu kaldinātāji bija pieci baltieši — mūsu tautieši Valdmanis (4) un Muižnieks (4) un lietuvieši Stonkus (19), Lauritenas (8) un Petkavičius (10). Ir iespaids, ka krievi Krūmiņu izmanto tikai „briesmu" gadījumos pret garajiem vīriem.

ASV pieciniek cīņas savā grupā sāka ar pārliecinošu 98:40 uzvaru pret Japānu, kaut gan spēles sākumā mazie, bet kustīgie japāņi bija 17:13 vadībā.

Pārējās spēles deva šādus rezultātus — Nacionālā Ķīna-Koreja 83:76, Filipinas-Taizeme 94:55.

LAIVAS BALARATAS EZERĀ

Reizē ar pārējām sacensībām cīņas Balaratas ezerā uzsāka arī airētāji, kuriem, lai nokļūtu finālos, priekšā daudzas cīņas. Labākās izredzes šajā sporta veidā paredzamas ASV, Vācijai, Austrālijai un Kanadai, taču pa medaļai var iegūt arī krievi.

PAUKOTĀJI CELIŅA

Pirmās paukotāju cīņās bija vērojama laba ungāru gatavība, kuri, kopā ar Italiju, ASV un Beļģiju, šķiet, dos uzvarētājus vienību un arī individuālās cīņās.

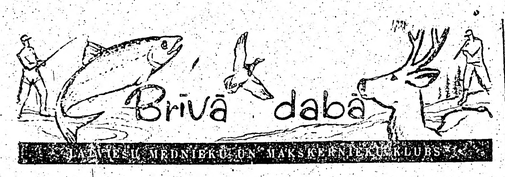

Sekmīgākie — Stefanijs, P. Bārdiņš, V. Kļaviņš

LMM klubā makšķernieku sekcija apvieno vairāk kā pussimts biedru. Pēdējos gados makšķernieki arvien lielāku vērību sāk pievērst sporta zivīm (basi, maskiji, foreles, pikreles). Ar necilo zivju (karpas, sakeri, ketfiši u. c.) makšķerēšanu vairs nodarbojas tikai neliels biedru skaits.

Šogad notikuši 4 lielāki kopēji izbraukumi. Vienā izbraukumā bija pāri par 30 dalībnieku. Frotams, ka mazāka mēroga izbraukumu skaits ir sniedzies daudzos desmitos.

Vairāki, sevišķi gadcs vecākie, makšķernieki bieži viņ nav varējuši nodotie savam iemīļotam sportam transporta iespēju trūkuma dēļ. Tajā pašā laikā ir zināmi neskaitāmi gadījumi, kur citi biedri izbrauc vārda tiešā nozīmē tukšām mašīnām, pie kam tie labprāt būtu bijuši ar mieru paņemt līdz vienu vai vairākus amata brāļus. Tādēļ kluba vadība ir domājusi izstrādāt zināmu kārtību, kā apzināt izbraucienu organizētājus, brīvās vietas, un arī tos, kas labprāt vēlētos braukt līdz.

Aizvadītā makšķerēšanas sezonas sekmju pārskats vēl nav pārredzams, jo vairākām sporta zivīm sezona vēl ir atklāta. Lai iegūtu pārskatu par izdevīgākajām makšķerēšanas vietām, lietotiem ēsmiem, lomiem u. t. t., kluba biedri lūgti laikus iesūtīt izpildītās aptaujas lapas kluba valdei.

Šogad klubs rīkoja 2 makšķernieku sacensības. Sezonas sākumā sacensības notika Simko ģezerā. Ļoti nelabvēlīgos laika apstākļos labākos panākumus atzīmēja Kārkliņš, H. Stefanijs un T. Ķeņģis. Otrās sacensībās, kas notika netālu no Midlandes, veciem makšķerniekiem „pogas izgrieza" jaunās paaudzes sportists Bramanis, jun., atstājot otrā vietā H. Stefaniju un tālākajās Ž. Bērziņu, J. Krasovski un E. Miķelsonu.

Par individuāli labāko makšķernieku, liekas, izvirzījies H. Stefanijs. Viņš ir vienīgais latviešu sportists, kas par 6 märc. un 2 unces smago foreli (Raibow traut) — ir izpelnījies Toronto laikraksta „Toronto Daily Star" izsludinātā sacensībā Sudraba zvaigznes medaļu. Uz ezera foreļu 1956. gada meistara titulu, liekas, bez nopietnas konkurences pretendē Dr. P. Bārdiņš, kuŗa somā šogad 20 foreles sasniegušas kopsvarā pāri par 100 märciņām.

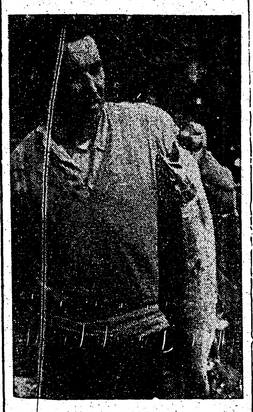

H. Stefanijs ar 6 märciņas 2 unces smago foreli.

Līdaku un pikreļu frontē meistaru godā lielākās izredzes tikt ir V. Kļaviņam un J. Lācim. Kā jau minēts, galīgie rezultāti būs zināmi tikai pēc visu izsūtīto aptaujas lapu saņemšanas. Par saviem panākumiem ziņot laipni lūgti arī neorganizētie makšķernieki.

Noskaidrojies, ka šogad par mūsu makšķernieku iemīļotākajām izbraukumu vietām izvirzījušies: Simko ezers, Mēforda, Notavasagas upe, Severna upe, Velingtona, Braitona u. c vietas.

DAŽAS PIEZĪMES PAR ZAĶIEM

Zaķu medīšanas sezona patlaban ir pilnā spēkā, un ar maziem izņēmumiem tā ilgs līdz 28. februārim. Šogad noteiktā dienas norma ir 6 gaŗauši.

Zaķis ir vispopulārākais medījums Ziemeļamerikas kontinentā. Zaķu medniekiu kopskaits tālu pārsniedz visu pārējo meža zvēru mednieku skaitu. Par to nav jābrīnās, jo gandrīz ikviens iesācējs savas medniekiu gaitas parasti sāk ar zaķu medībām. Uz gaŗaušu medībām nav jābrauc simtiem jūdžu tālu. Pat lielāko pilsētu tuvumā atrodamas labu labās zaķu vietas. Zaķis jo augstā cieņā ir medību municijas ražotāju vidū, jo ik gadus lielākā daļa no viņu fabriku produkcijas aiziet tieši zaķu medībās.

Runājot par zaķiem Ziemeļamerikā, izšķir divi pasugas: „cotton-tail rabbit" un „jack rabbit". Pirmais mūsu izpratnē ir meža trusis, bet otrs — lielāks augumā, ātrāks gaitā, ir parastais zaķis.

Interesanti atzīmēt, ka meža trusīša mazuļi pasaulē nāk akli, turpretim zaķa bērni piedzimst valējām acīm. Tā kā meža trusis tāpat kā mums pazīstamais pelēkais zaķis dzīvo mežā un faktiski, izņemot atšķirību ātrumā, izturībā un augumā, daudz no pēdējā neatšķiras, tad daudz negrēkosim, ja vienkāršības dēļ abus gaŗausus sauksim par zaķiem.

Zaķu barošanās laiks ir naktī, bet tos var sastapt kustībā arī agrā rīta stundā un vēlā pēcpusdienā. Labākais zaķu medību laiks ir vējam mainoties, kad uzlabojas laika apstākļi. Medījot bez suņa, zaķi vislabāk var izcelt, ja mednieki pārvietojoties laiku pa laikam apstājas. Ja mednieks aizsegā gulošam zaķim paiet gaŗām, tad gaŗausis paŗasti paliks mierīgi gulam, turpretim, ja mednieks apstājas zaķa tuvumā, tad pieredze rāda, ka zaķa „nervi neiztur", un, sākot skrējienu, zaķis sevi nodod mednieka skatam.

Zaķu mednieka noteikti jāievēro, ka nošauto medījumu nedrīkst uzšķērst un dīrāt kailām rokām. Vienmēr jālieto gumijas cimdi. Tas jādara tādēļ, ka bieži vien zaķis var būt inficēts ar tularēmijas baciļiem. Ja mednieka rokas ir ieskrambātas, tad slimība viegli var pielipt. Tularēmijas pazīmes līdzīgas vēdera tīfam: 2 līdz 3 dienas pēc inficēšanās rodas stipras galvas sāpes, drudzis, vemšana un ļoti augsta temperatūra. Mirstība ir apm. 6 proc. Noteikti jāmeklē ārsta palīdzība!

Ar tularēmiju saslimis zaķis parasti ir lēns gaitā. To uzskēršot, aknās redzami gaiši plankumi. Medījumu vārot vai cepot, slimības dīgļi kļūst nekaitīgi, un arī šādu zaķi var lietot ēšanai.

Tularēmija vairāk izplatīta Rietumu piekrastē, bet šogad ir ziņas par vairākiem gadījumiem Ontario provincē.

Šogad, vēlā un lietainā pavasara dēļ, liekas nebūs sevišķi labs zaķu gads.

Džordžianbeja farmeri gan ziņo, ka zaķi nodarot lielu postu ābeļu dārziem un ir lūguši organizētās medniekiu vienības nākt talkā ar savu „ugunsspēku" gaŗausu izšāvienā.

Šogad Toronto mednieki reti ražēna medību sezona. 5 mednieki, to starpā arī sieviete, 4 stundās nomedījuši 5 bukus. No kr.: A. Stunda, M. Rengarts, J. Ildēns un E. Lazdiņa. J. Kreiļa uzņ.

SPORTA APSKATS

INFORMĀCIJAS IZDEVUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ

iznāk 3 reizes mēnesī

Redaktors G. Gubiņš

Visa sarakste adresējama:

Latviešu Sporta Padomes Trimdā Prezidijam, c/o

G. GUBIŅS, 149 WRIGHT AVE., TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

LATVIJAS VALSTS SVĒTKI . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

valsts bojā eju. Raidījumu ievadīja un noslēdza ar mūsu valsts himnu. Sakarā ar valsts svētkiem Latviešu biedrība nosūtīja apsveikuma telegrammu prezidentam Eizenhaueram.

Kalamazū

18. novembra atceres svinības Kalamazū ievadīja rīta dievkalpojums Cīānas baznīcā, kur spredikoja mācītājs A. Piebalgs. Dievkalpojumu kuplināja sopräne A. Rušēvica un vijolnieks Rušēvics. Organizēti ar saviem karogiem piedalījās skautu un gaidu vienības. Draudzes kollekte tika nodota Ungārijas bēgļu atbalstam. Pēcpusdienas dievkalpojums, ar Latviešu b-bas karoga iesvētīšanu, notika Sv. Trīsvienības baznīcā; to vadīja māc. J. Turks un stud. theol. V. Vārsbergs. Ar dziesmām piedalījās E. Freimane. Ērgeles, abās baznīcās, spēlēja prof. A. Ābele. Kā vienā, tā otra baznīca bija pilna baznīcēnu.

Laicīgais svētku akts notika "Knights of Columbus" namā, kur abas zāles bija latviešu rīcībā. Svinīgā akta telpām, mākslinieciski dekorātīvo ietērpu bija veidojis māksl. Ardis Vinklers, bet apgaismošanu pārzināja A. Āboliņš. Neparedzēti lielo apmeklētāju skaitu nespēja uzņemt akta telpas, tā ka tikai blakus telpas bija par apmierinājumu ap 500 ieradušamies tautiešiem. Svinības ievadīja astoņu organizāciju ienestie karogi. Himnas nodziedot, Sv. Jāņa ev.-lut. dr. priekšnieks J. Ķinēns nodeva Latviešu b-bai ziedoto Latvijas karogu, kuŗu saņēma b-bas priekšnieks J. Salna. Svētku runu teica, Komitee-Latvijas Brīvībai loc. un ALAs vicepr-ks Alfrēds Bērziņš. Runu noslēdzot, bij. ministrs mudināja: „Vēsturi savai tautai raksta visa tauta un visu mūsu pienākums rakstīt savai tautai — labu vēsturi. Aktivitāte deva neatkarību, un tā arī tagad var to dot."

Sekojošā priekšnesumu daļā Gaidu un skautu vienības Riharda Rolļa vadībā bija iestudējušas fragmentu no Raiņa sērdieņu dziesmas „Daugava", kas radīja svētsvinīgu iespaidu. Koncertu sniedza koris „Dziesmu Vairogs" dir. A. Kalnāja vadībā, nodziedot četras rūpīgi iestudētas dziesmas. Pēc akta notika kopīgs azaids, par kuŗu rūpējās Latviešu b-bas dāmu komiteja.

Pokipsijā (N. Y.)

Latvijas neatkarības dievkalpojumu vadīja prāv. J. Kullītis. Pēc tam notika groziņu vakars vācu biedrības Germania Hall telpās. Sanāksmi atklāja dievkalpojumu kopas valdes loceklis E. Līcis. Priekšnesumu nebija, par interesantiem episodiem no mūsu vēstures stāstīja P. Šmits, vecais latviešu strēlnieks. Runātājs pakavējās pie gadījuma, kad, sākoties pirmajam pasaules karam Rīgas Politechnikuma studenti toreizējā Aleksandra bulvārī teica patriotiskas runas un kopā ar klausītājiem gribēja doties uz angļu un franču pārstāvniecībām un lūgt viņu atbalstu latviešu cīņai pret vācu muižniecību. Tāpat P. Šmits pastāstīja par strēlnieku organizēšanu un par tautas atbalstu šim pasākumam. Prāv. J. Kullītis stāstīja par apstākļiem dzimtenē, balstoties uz vēstulēm, kas saņemtas no dzimtenes, bet K. Magonis runāja par politikas ideoloģiju un publikas un valsts attiecībām. Sanāksmē nodziedāja Pūt, vējiņi, bet Latvijas himna tika aizmirsta. Kaut gan Pokipsijā un apkārtnē dzīvo ap 130 latviešu, dievkalpojums un sanāksme bija ļoti vāji apmeklēti. Katru gadu apmeklētāju skaits samazinās, un, šķiet, ka latviešu nacionālisms ir aizēnots ar kārdinošo amerikāņu materiālismu.

Hamiltonā

Nacionālos svētkus šogad Hamiltonā rīkoja HLB un DV; tie notika sestdien, 17. novembrī Royal Connaught viesnīcas jauki dekorētā kristallu zālē. Pie Latvijas un Kanādas karogiem goda sardzē stāvēja Hamiltonas gaidas un skauti. Svētkus atklāja Hamiltonas DV pr-ks J. Gailītis, cildinot latviešu karavīrus un varoņus Lāčplēšus. Klātesošie sumināja Hamiltonā dzīvojošo Lāčplēša kara ordeņa kavalieri Jāni Kapteini, kuŗam pasniedza ziedus. Ar piecelšanos un klusuma brīdi klātesošie godināja par Latviju kritušos karavīrus.

Pēc tam īsu uzrunu angļu valodā teica Ilga Breikša, pakavēdamās pie Latvijas neatkarības laiku sasniegumiem un tautas pašreizējā traģiskā likteņa. Svētku runu teica prof. A. Dreimanis, LNAK padomes priekšsēdis. Savā runā, apskatot 18. novembŗa mērķus un nozīmi, viņš uzsvēra, ka tie izteikti divos vārdos: Neatkarīga Latvija. To izcīnījusi vecākā paaudze, mūsu karavīri. Tagad zaudētā brīvība, būs atkal jāizcīna, kam nepieciešams krāt spēkus. Latvijas likteni cieši saistīts ar vispārējo pasaules politisko situāciju. Ungārijā sacelšanās apspiesta un Rietumi bailēs no Trešā pasaules kara nesniedza Ungārijai militāru palīdzību. Padomju Savienība ar tās sekretāru Chruščevu priekšgalā ir izkurtējusi un lielās sadursmes rezultātā Pad. Savienība sabruks. Tā mazajām valstīm, ieskaitot Latviju, būs iespējams atkal atgūt neatkarību. Bet, lai izšķirīgā brīdī mēs būtu savam lielajam uzdevumam sagatavoti, mums jāsaglabā latviskā stāja un latviešu vārda labā slava. Ir noticis pagrieziens pasaules politikā. Tāpēc pārbaudīsim sevi, vai mēs esam gatavi, vai mums ir vajadzīgais spraigums izmantot šo pagriezienu. Nekaunēsimies no savas latvietības, celsim tās labo slavu. Darīsim visu pārdomāti un ar stingru nāŗlieču — tā dos spēku. Prof. A. Dreimaņa runai sekoja apsveikumi.

Kā pirmais runāja Hamiltonas pilsētas galva L. Jaksons, tad Friendship padomes priekšsēdis Natlijs un Edīte Haidere. Sekoja igauņu, lietuviešu, ukraiņu un poļu pārstāvju apsveikumi. Apsveicējiem pateicās Ilga Breikša.

Pēc tam Alma Skudra - Kārkliņa dziedāja latviešu komponistu un latviešu tautas dziesmas. Viņai nācās dziedāt arī piedevas. Pie klavierēm bija Anna Medne.

Pie izejas bija iespēja nodot ziedojumus Ungārijas palīdzības fondam. Līdz šim latvieši saziedojuši nepilnus $200.00. Svētku aktā bija ap 200 apmeklētāju. Tīkamu iespaidu atstāja tas, ka tautietes bija kuplā skaitā ieradušās tautas tērpos.

Bet kur gan šinī vakarā bija pārējie 1880 Hamiltonas latvieši? Vai tie jau papsējuši aizmirst Latvijas brīvības gadus?

Londonā, Ont.

Visas Londonas latviešu organizācijas Latvijas brīvvalsts proklamēšanas atceri rīkoja 18. novembrī Leģiona zālē, kuŗas skatuve bija skaisti dekorēta. Svinīgo aktu atklāja prof. A. Dreimanis ar īsu uzrunu, kuŗā starp citu norādīja uz Kanadas ierosinājumu Apv. Nācijās dibināt starptautisko karaspēku savu lēmumu reālizēšanai. Londonas igauņu un lietuviešu pārstāvji, apsveicot latviešus lielajos svētkos, arī runāja par Baltijas valstu stāvokli sakarā ar tagadējiem notikumiem Ungārijā un Vidējos Austrumos. Pēc tam skatuves māksliniece Alma Mača deklamēja dzejoļus un stāstīja K. Skalbes pasakas. Kad maza meitiņa viņai pasniedza ziedus un nodeklamēja Mazs kaķits, mazs zaķits, tad viņa vēl izstāstīja pasaku par peli. Viņas priekšnesumus klausītāji apsveica ilgstošiem aplausiem. Pēc akta daudzi sanāksmes dalībnieki pavadīja ilgāku laiku pie dāmu komiteju klātiem galdiem, kavējoties pārrunās par pēdējā laika notikumiem. Sanāksme bija labi apmeklēta. Ps.

„Latviešu pagastā"

Dundalkas rajona latviešu lauksaimnieki 17. novembŗa vakarā pulcējās Viļumsonu mājās, lai atzīmētu brīvās Latvijas dibināšanas dienu. Šāda veida sarīkojums tur notika pirmoreiz. Bija ieradušās 46 personas.

Ļoti labi pārdomātu un interesantu referātu bija sagatavojis Ž. Bukovskis. Programas daļa latviešu dziesmas dziedāja Austra Bukovska, bet deklamēja V. Zvanītāja.

Pēc svētku oficiālās daļas lauksaimnieki pārrunāja arī visus interesējošos jautājumus. Vienprātīgi konstatēja, ka arī turpmāk latviešu pagasta ļaudīm jātiekas Latvijas valsts svētku svinībās. Tāpat nolēma, ka nākotnē laiku pa laikam kāda lauksaimnieka mājās notiks vakarēšana, kur arvien aicinās piedalīties kādu referentu. Šajos referātos varētu iztirzāt arī visus lauksaimniekus interesējošus lauksaimniecības rakstura jautājumus. Lai iecerētie nodomi sekmētos, par „pagasta vecāko" ievēlēja lauksaimnieku Vili Zvanītāju, par viņa vietnieku Žani Bukovski. Lai radītu zināmu pamatkapitālu nepieciešamiem izdevumiem, katra saimniecība ziedoja pa 5 dolariem.

Labi organizētais vakars, kas notika V. Zvanītāja vadībā, beidzās tikai agrā rīta stundā, kad saimnieki un saimnieces viens pēc otra ar saviem motora kumeļiem devās uz savām mājām.

V. Zvanītāja pasta adrese ir — Dundalk, R. R. 1., Ont.

HAMILTONAS ŠACHISTI SĀK NODARBIBAS

Hamiltonas šacha kopas sezonas atklāšanas sanāksme notika svētdien, 11. novembrī, 120 Barton St., E. Par šacha kopas vadītāju nākošai sezonai ievēlēja līdzšinējo rosīgo šachistu Ernestu Bērziņu, 120 Barton St., E., JA 8-4413, un par sekretāru Ritvaru Dzelmi. Kopā patlaban ir 12 dalībnieku un nodarbības notiek katru svētdienu pl. 2 p.p. E. Bērziņa mājās, 120 Barton St., E., kas ērti sasniedzamas ar Barton St. autobusu, kuŗa pietura ir tieši durvju priekšā. Sākot ar janvāŗa mēnesi Hamiltonā sāksies meistarības turnīrs 1957. gadam. 1956. g. Hamiltonas meistarnosaukumu izcīnīja Roberts Kreišmanis. Jauni šacha draugi un interesenti katrā laikā mīļi aicināti.

Annu, Kārli un Paulu

VALTERUS

meklē māsa Imara.

Ja kāds kaut ko zinātu, lūdzu ziņot

E. Vidiņai, Apt. 405,
1. Harbord St., Toronto, Ont.
Tel.: WA 3-5762 (95)

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Ādamsone no Sēļu Dreimaņiem; Aizpurietis Leons; Amends Pēteris, Jāņa d. no Salas p.; Andrejs Jānis; Bedrītis Imants, Aleksandra d.; Beķers Alberts, dz. 1924.; Berķis Atis, Edvarda d.; Bilkens Alans un Gunivaldis; Burko, Zenta, dzim. Smilga; Celinskis Jānis, Pētera d., dzim. 1920.; Čivulīte Marta; Ēdelnieks Jānis, Vilja d.; Egle Gunars; Eglīts Jānis, Kārļa d. (dz. 1911.); Gorbans Augusts; Grauduiņš Jānis, Jāņa d. (arch. dz. 1923.); Grigors Valters; Gruziņš Imants (no Lazdonas pag.); Hibšs, Ilgvars un Imants (no Sēļu pag.); Jambors Uldis no Rīgas; Jansons Arvids (Arulis); Jansons Arvids no Bulduriem, Jansons Reinis, Jansons Visvaldis, Pētera d. (dz. 1921.); Jēkabsons Jānis (dzim. Madlienas pag.); Jēkabsons Rūdolfs (meklē māsa Livija); Kalējs Eduards un Elvīra; Kalniņš Arturs Jāņa d. (dz. 1920); Kalniņš Fricis (dz. 5. 10. 1911); Kārkliņš Fricis (no Rudbāržu pag., dz. 1917); Kārkliņš Tālivaldis Nikolaja d. (dz 1927); Kasparinskis Arnolds, Jāņa d.; Kauliņš (dz. 1923.) Aleksandrs, Aleksandra d.; Klanis Jānis (no Rozulas pag.); Kleinops Imants un Viesturs; Kļimovičs Ženija; Krastiņš Jānis - Rūdolfs, Andreja d.; Krasta Lilija; Kramiņa Rita no Mežotnes; Kukulis Osvalds (dz. Valgundes pag.); Krebs Eduards; Krebsa Eugenija, dzim. Melnickaja; Lankovskis Krišjānis; Lapiņš Auseklis, Rūdolfa d.; Lebegevs Leonids (dz. 1924.); Lūss Ervins (inž.); Monstovičs Aleksandrs, Jāzepa d.; Muižnieks Helmūts, Jāņa d. (dz 1926); Ozols P. (no Willemhall, Warwick's, England); Pētersons Bernhards - Haralds, Ernesta d. (dz. 1908. g. Liepājā); Pētersons Richards un Verners (no Priekuļu pag.); Purmalis Arturs; Rašmanis Augusts Žanis (no Liepājas); Savicka Janina, dzim. Ivanova - Kalvane; Strautmanis Ansis no Rīgas; Šmidts Ernests (jūrnieks), dz. 1918. g. Aizkraukle; Reiznieks Aleksandrs; Tūtans Harijs (dz. Zaubē); Tilts Ārija un Daila no Sēļu Jostiem; Vabulis Valda; Valpēteris Pēteris (no Sventes pag.); Vēgners E. (iebr. no Brazilijas); Velmers Jānis un Artūrs; Vēvers Jānis, Pētera d. (no Priekuļu pag.); Vilemsons Kārlis, Matīsa d.; Viļumsoni Alfreds un Emma; Vīte no Dzērbene (Idas d.); Zirnītis Jūlijs Arnolds; Žuniņa Anna Beatrise, Dūne, dz. Bērziņa.

Minētās personans lūgtas paziņot savas adreses LNAK kartotēkai, uz šādu adresi: Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont., Canada.

⁂

Latvijas Sarkanais Krusts, Stuttgart, Bad Cannstatt, Zuckerbergstr. 153, lūdz atsaukties:

skolotāju Gustavu Meisteru, Laimona Skudiņa piederīgos, brāļus Strodus no Vietalvas, Arvīdu un Jēkabu Pladarus, Vītoldu, Alfrēda d. Rozīti, Alfrēdu Ūdriņu, Jāni Olli, Elmāru Šūneli, Andreju Teodoru Liepiņu, Dzidru, Zigurdu Krūmiņus, Arnoldu Jāņa d. Strazdiņu, Alfrēda Zicāna piederīgos, Modri Kazāku, Zigfrīdu Tālivaldi Treigūtu, Herbertu Dāvidu, Jāni Induli Tolēnu, Elmāru Ādama d. Kukaini, Veltu Kārļa m. Doku, Voldemāru Heidingeru, Gunāru Erichu, Arturu, Konstantīnu Žagarus, Ilmāru Jēkaba d. Lipstu, Pēteri Tobisu, bij. dep. dir. Jāni Nātiņu, red. Feliksu Nātiņu, Teni Goldi (Zelts-Zeltiņš), gleznotāju Vītolu ar sievu Olgu, Frīdu, Mirdzu un Andri Bekmaņus, Jāni Apsīti, Tālivaldi Eglīti, Voldemāru Brigi, Maksi Trumpi, Maigoni Ābramu, zobārsti Ernu Paeglīti, Žani Kavužu, Annu Jēkaba m. Vilemseni, Leonhardu Šmitu, Vilmu Franku, Mariju un Beatrisi Sīgas, Aloziju Mediņu, Elmaru Vilšķirstu, Ritvaru Eiženu Lesinski, Andreju Lielmani, Žani Reinholdu, Laimonu Jāņa d. Rudzīti, Ēriņu, Jāni un Inesi Ādamsonus, Jāni Kārļa d. Reismanu, Edvardu - Andreju Romani, Edgaru Lāci.

SVĒTKU DĀVANĀM UN PAŠA PRIEKAM

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron St, Toronto, Ont.

JUMS PIEDĀVĀ SEK. JAUNĀKĀS GRĀMATAS.

F. E. SILLAMPĒ
CILVĒKI VASARAS NAKTĪ
Romāns, cena $2.50

V. MOLBERGA
JAUNAJĀ ZEMĒ
Romāns, cena $3.50

K. IEVIŅA
PIE TEIKSMOTĀ EZERA
Romāns, cena $4.00

K. RAUDIVES
NEREDZAMĀ GAISMA
Romāns, cena $3.90

P. ROZISA
DIVAS SEJAS
Romāns, cena $2.80

J. JANSEVSKA
DZIMTENE
Cena $5.60

U. ĢERMANIS — J. VACIETIS
Pa 'aizputinātām pēdām
Raksti par latv. strēlniekiem $3.80

Z. MAURIŅA
TĀLĀ GAITA
Cena $4.00

DZ. FREIMAŅA
VIĻŅI
Romāns, cena $3.30

V. KARKLIŅA
TEIKA PAR SEPTIŅIEM KUĢIEM
Romāns, cena $4.00

ANT. RUPAINIS
Māra mostas, III d.
Romāns $5.00

EDV. VIRZA
Kārlis Ulmanis
$2.80

ANŠLAVS EGLITIS
Misters Sorrijs
Romāns $4.50

Prof. A. SPEKKE
Senie dzintara ceļi un Austrumbaltijas ģeografiskā atrašanās
$3.60

KNUTS LESIŅS
Aklā iela
Noveles $2.60

J. TORVALDS
Tādas bija beigas
Romāns $3.50

RITAS LIEPAS
SVEŠĀ VASARA
Romāns, cena $3.50

Z. LAZDAS
Saules koks
Dzejas 3.80

I. KARULES
Raibā vasara
Romāns jaunatnei $2.80

A. ŠMITA — V. ČIKAS
Sporta Latvija
$3.80

AD. ŠILDES
Pa deportēto pēdām
Latvieši vergu darbā $3.80

A. G. KRONINA
TIRANNS
Romāns, cena $5.20

J. KLIDZĒJA
DŽENITORS
Romāns, cena $4.00

A. G. KRONINA
DEBESS VALSTĪBAS ATSLĒGA
Romāns, cena $3.80

ANŠLAVA EGLISA
ES NEBIJU VARONIS
Romāns, cena $4.50

Fkv. V. JANUMA
MANA PULKA KAUJU GAITAS
Cena $4.00

Majora J. ĶILIŠA
ES KARĀ AIZIEDAMS
Atmiņas $4.00

kā arī: ŽURNĀLUS, SKAŅU PLATES, GRĀMATU ZĪMES u.t.t.

Uz rakstveida pieprasījumu izsūtām pa pastu uz pēcmaksu (COD).

Pasūtinājumus lūdz nodot laikus.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz .... un ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

SVEICIENS JUBILEJĀ VECAM DARBA BIEDRAM

Prof. E. Bleses apcere par prof. Pēteri Ķiķauku viņa 70. mūža gada svētkos

Kad 1920. g. maija beigās un jūnija sākumā no Krievijas sāka atgriezties Rīgā jaunnodibinātās Latvijas universitātes mācības spēki, prof. E. Felsbergs minēja Pēteri Ķiķauku visai atzinīgi kā lielu sengrieķu kultūras cienītāju, dedzīgu sengrieķu valodas mīlētāju un tās brīnišķīgu pratēju, kā arī labu senās grieķu literātūras pazinēju. Diemžēl, 1920. g. vasarā viņam vēl kādu laiku bija jāpaliek Krievijā, un viņš atgriezās dzimtenē tikai 1921. g., un no rudens, kad viņš uzsāka savas grieķu valodas kursus un literātūras docenta gaitas LU. filoloģijas un filozofijas fakultātē, sastapos ar viņu visai bieži un tīri labi sadraudzējos.

Jau agrāk man bija kļuvis zināms šis tas no viņa biografijas, kas mani jo ciešāk saistīja pie viņa. — Dzimis viņš 1886. g. 28. novembrī Krievijā, uzaudzis Vīpes (agr. Unguru) pagastā Latgalē. Viņam dokumentos bijis vēl otrs uzvārds — Vītols; māju vārds Ezerķiķaukas bijis Vīpes pagastā vēl ap 1921.-22. g., kā to man savā laikā teica pats jubilārs. Drīz arī izzināju, ka jubilāra izglītības ceļš nav bijis viegls. Tas gājis cauri ganu gaitām, pasta ierēdņa darbam un eksterna eksāmeniem gatavības apliecības iegūšanai. Bet jau priekš savām apzinīgākām gaitām viņam radusies interese par grieķu valodu (mazākā mērā par seno ebreju valodu), un kad viņš, jau drusku vecāks būdams, tomēr vēl bijis spiests ganīt „sava tēva avis" kā senie bībeles patriarchi, viņš ņēmis ganos līdzi grieķu gramatiku un uz plavas akmens mācījies grieķu valodu, kaut gan viņš toreiz laikam nebija beidzis vēl pagasta skolu. Tad jau arī nav brīnums, ka vēlākos gados, pēc klasiskās filoloģijas studiju nobeiguma Tērbatas universitātē (no 1913.—1917.), viņš grieķu valodā juties kā mājās un savas docentūras laikā varēja ne tikai brīvi lasīt visus senos grieķu autorus, bet varēja grieķu valodā pat teikt runas un rakstīt zinātniskus rakstus.

Izzināju arī, ka viņš jau kopš jaunības dienām zvērināts vegetārietis. Raksturā bija kluss un labsirdīgs un pār visām lietām mīlēja mieru un studijas vientuļībā. Nelietoja ne tabaku, ne alkoholu. Sākuma gadus Rīgā nodzīvoja viens, bet neilgi priekš 1930. g. nodibināja ģimeni.

Stipri interesējās par franču valodu, ko no visām Rietumeiropas valodām viņš toreiz pazina un prata vislabāk 1924. g., dodamies ceļā uz Grieķiju, viņš klausījās lekcijas arī Parīzē Sorbonnā. Arī savu 1931. g. aizstāvēto disertāciju Mētres de la poésie grecque monodique par grieķu dzejas pantmēriem viņš sarakstīja franču valodā. Vispārīgi bija (un droši ir vēl tagad) liels franču kultūras un izglītības cienītājs. Viņš stipri indamas dažādas noderīgas ziņas.

— seno grieķu valodu un literātūru, ka viņš meklē retākas grāmatas par grieķu literātūru, meklē grieķu rakstniekus, iegremdējas tajos, tos studē un pēti. Tāpat es zinu, ka nereti sajūtamā ikdienas tukšumā un dzīves saltumā viņš kāda sena grieķu rakstnieka sasniegumos silda savu joprojām vēl rosīgo pētnieka garu, paceldamies augstu pāri ikdienai. Lai šis no senajiem grieķu rakstiem smeļamais garīgais siltums ne tikai vēl ilgi silda mūsu jubilāra garu un dvēseli, lai ne tikai spēcina viņu nodzīvot vēl dažu labu mūža gadu, bet lai dod viņam spēku joprojām saglabāt savā sirdī drosmi un cerību, ka labvēlīgā moira viņam kā senajam Odisejam pēc daudz gadu klejojumiem pa svešām zemēm un jūrām vēl tomēr būs lēmusi skatīt mūsu kopējās Itakas — mūsu mīļās dzimtās brīvās Latvijas krastus.

E. Blese.

1956. g. novembrī.

Sveiciens P. Ķiķaukam

Pazīstot jubilāra enerģiju, izturību un dzīves prieku, lai ir atļauts novēlēt viņam vēl ilgus gadus strādāt un saviem darbiem kupliināt latviešu zinātnieku pūru.

P. Dreimanis.

IEVĒROJAMA IZSTĀDE

Prof. L. Liberta gleznu skati J. Porieša mākslas salonā Bostonā atklāja svētdien, 25. novembrī. Skatē sakopots liels skaits meistara pēdējā laika darbu, kas radušies trimdā, un jau atklāšanas dienā pārdotas vairākas gleznas.

GRĀMATU APSKATS

Rokas grāmata un ģimenes kalendārs latviešiem ASV un Kanadā 1957. g. Iznācis Dr. J. Volmara apgādā. Redaktori J. Volmars, J. Kadilis un A. Svenne. Saturā V. Maizītes, M. D. — Paaugstināts asinsspiediens, Sirds triekas un atveseļošanās ābece, kā arī citi raksti par veselību. Māc. R. Zariņš sniedz pētījumu, kā cēlušies un ko nozīmē mūsu kristāmvārdi, J. Volmars raksta par 1956. g. uzlabojumiem sociālās apdrošināšanas likumā. J. Kadilis sniedz rakstu par Kultūras fondu. Grāmatā vēl atrodamas dažādas noderīgas ziņas.

Edvards Tūters

VĒJŠ NO UNGARU PUSTAS

Vakar, nākot no darba,
Un nesot domu sev līdz
Rūgtu, kā ubaga tarbu, —
Pretim man joņoja vējš,
Apskaudams pleccs un vaigus.
Piekusis skriedams tas bij —
Pasaules lielceļos baigos,
Udeņu tvaikos virs jūrām.

Kādus ceļus viņš iedams — —
Vaicāju, prasīju vējam.
Mirkli vējš apstājās skriet,
Izšķīda mākoņi gaisā
No viņa nopūtu kalna . . .
Māte tā nopūsties mēdz
Pie sava vienīgā dēla —
Kas par brīvību kritis.
— „Nāku no Ungāru puštas;
Nokautu dvēseļu vaidi
Tagad tur piepilda gaisu,
Asinis izmērcē zemi;
Atnācu pavēstīt to
Dvēselēm, snaudošām še —
Tām, kuŗu miesas vēl elpo.
— Ilgi ja snaudīs vēl tās,
Nāve tām atmodu nesīs?"

1956. g. novembrī.

IZNĀCIS „UGUNSKURS"

Iznācis skautu un gaidu žurnāla „Ugunskurs" 13. numurs. Tanī T. Ķeniņa komponētā dziesma guntiņām dr A. Mārtinsones vārdiem, Veltas Tomas dzejolis, V. Klētnieka nekrologs nesen mirušai ilggadīgajai skautisma darbiniecei un Latvijas skautu centrālās organizācijas biedrei dibinātājai Verai Gopperai, u. d. c. raksti. Turpinās arī Cēsu Valda stāsts „Klintenieši", par latviešu skautu dēkainajiem un drāmatiskajiem piedzīvojumiem pirmā bolševiku okupācijas laikā. Šai numurā arī plaša informācija par latviešu skautu darbību visā pasaulē, daudz foto ilustrāciju, uz vāka Daugavpils cietokšņa baznīcas attēls.

„Uguskura" 3 numuru abonements maksā 1 dol., nauda nosūtāma: Mr. S. Leimanis, 123 Humberside Ave., Toronto 9, Ont., vai ASV: Mr. R. Čaks, 7132 W. Adler St., Milwaukee 14, Wis., U.S.A.

Kaut visi „Ugunskura" darbinieki un līdzstrādnieki savu darbu dara bez atlīdzības un honorāriem, žurnāla saimnieciskais stāvoklis tā izdevējiem — Skautu apgādai nozarei — tomēr patlaban rada visai nopietnas bažas. Tamdēļ būtu patīkami, ja arī trimdas „Ugunskuru" tagad draudzīgi atcerētos daudzie bijušie skauti un gaidas! **inf.**

SKATS PASAULES LITERĀTŪRĀ

KREISIE FRANČU RAKSTNIEKI PĀRVĒRTĒ UZSKATUS

II

Vidū starp šiem abiem uzskatiem uz spaidu darbu nometnēm, — to asu nosodīšanu un akceptēšanu, ir Roberta Dibreija ieņemtais viedoklis: viņš īstenībā arī nosoda šīs nometnes, bet negrib nekā publicēt presē, kas varētu mest ēnu uz Padomju Krieviju: „Es negribu darboties kopā ar komūnistiem, bet negribu arī darboties pret tiem." Viņš negrib nekā rakstīt, ko kapitālisti varētu izmantot uzbrukumiem Padomju Krievijai. Līdzīgi daudziem citiem viņš glēvi mierina sevi ar domu, ka pasaulē pastāvīgi notiek „briesmīgākas lietas", bet nav vērts lauzīt galvu par šo tālo ļaunumu, kas franču tiešī neskar un kuŗu nevar novērst. Padomju Krievija viņa un daudz citu franču acīs vēl vienmēr ir „simtiem miljonu apspiesto ļaužu pēdējā cerība". Viņš grib ticēt, ka vergu nometnes ir tikai Padomju režīma pārejoša parādība un ka Padomju Krievija palīdzēs nodibināt pasaulē īstu sociālisma valsti, kur valdīs taisnība un brīvība. Ar Padomju vergu darba palīdzību ir arī uzvarēts vācu nacionālsociālisms, kas katram francūzim liekas lielākais ļaunums pasaulē. Liekas, ka šie 3 viedokļi ir raksturīgi visai franču sabiedrībai tās nostāja pret Padomju Krievijas režīmu.

Runājot par romānā izteiktajām politiskajām idejām, jāatzīmē antiamerikāniskais noskaņojums, kāds, acīmredzot, valda vienā intelligences daļā Francijā (un, taisnību sakot, arī citās zemēs). Amerika gribot pakļaut sev un apbrunot Eiropu pret Padomju Krieviju! Ja ir jāizvēlas starp šīm divām lielajām varām, tad franču radikāli noskaņotā intelligence grib izvēlēties Padomju Savienību, jo „Staļinam neesot vēlēšanās pakļaut sev Eiropu." Par spīti šim pretamerikāniskajam noskaņojumam autore tomēr ar redzamu simpatiju tēlo dažādus amerikāņu tipus un Amerikas pilsētas, sniedz izjustus, poētiskus Amerikas dabas aprakstus.

Romānā ir skarts arī jautājums par cik redzamam sabiedriskam darbiņēkam, kas pretendē uz zināmas politiskas partijas vai grupas vadību, drīkst būt privātā dzīve ar dažādām vājībām.

Romānā, bez šaubām, redzama loma ir arī mīlas problēmai, bet tomēr ne centrālā loma, kā tas parasti mēdz būt sieviešu sarakstītos romānos. Mēs redzam tur veco un tomēr mūžam jauno konfliktu starp poligamiski noskaņoto vīrieti, kuram „mīlestība nav viss", bet tikai maza viņa dzīves daļiņa, aizraušanās starp daudz citām līdzīgām — un monogamiski noskaņoto sievieti, kurai mīlestība ir viss. Bez mīlestības viņas dzīve nav pilnīga, viņa bieži ziedo sevi visu mīlestībai un sadeg tanī.

Ar dziļu psiholoģisku izpratni tēlota sievietes vecuma traģēdija, kuŗu pārdzīvo viena no romāna varonēm, kaut arī viņa ir garīgā ziņā augsti stāvoša sieviete— un var lepoties ar šķietami laimīgu ģimenes dzīvi. Tomēr, vecumam tuvojoties, viņa ar rūgtumu konstatē, ka pieder pie tiem miljoniem sieviešu, kas gaida tikai nāvi, nezinot vairāk, kādēļ viņas dzīvo . . . Dzīve viņai liekas kā svētki, kuŗos viņa nav ielūgta un kur viņa klīst apkārt vientuļa, nevajadzīga, jo viņa jūt, ka arī savai ģimenei viņa vairs nav nepieciešama, ir arī par vēlu, lai viņa sāktu no jauna. Ar izmisuma kaislību viņa metas savā pēdējā mīlas dēkā. Kad izrādās, ka arī tā ir tikai īss epizods, un viņa izmisumā gatavojas izdarīt pašnāvību, viņu atgriež dzīvē tīri sieviškīgā doma, ka savai ģimenei viņa ir, ja ne nepieciešama, tad tomēr vajadzīga; ģimenei viņas nāve sagādātu ciešanas, un tātad viņas nāve „nepieder viņai pašai", viņai ir jādzīvo, kaut arī pret savu gribu.

Tā, romāna noslēgums izskan vispārīgā rezignācijā — politiskā un personīgā plāksnē.

Nevar neatzīmēt, ka autore sniedz arī dažas emigrantu, izbēgušo komūnisma upuŗu tipus. Viņu tēlojumā ieskanas arī daži ļoti pareizi toņi. Autorei liekas, ka šie ļaudis nespēj atbrīvoties no savas pagātnes šausmām, atrazdamies visu laiku it kā briesmīga lietuvēna murgu varā. Staļina režīms ir uzspiedis viņu sejām neizdzēšamu neuzticības, baiļu un naida zīmogu, un autorei šķiet, ka tā ir, varbūt, vissmagākā apsūdzība pret Padomju sistēmu.

Simones de Bovuar tēlojums dzīvs, saistīgs, tikai romāna darbība liekas vietām pārāk gari stiepta; varētu vēlēties vairāk koncentrācijas — un arī mazāk rupja naturālisma, — īpaši erotiskās ainās. Jābrīnās arī par to, ka franču intelligences valoda pēckara laikmetā ir pārāk piebārstīta žargona izteicieniem. Vai tā būtu tiešām vispārēja parādība?

Latviešu lasītājs var atrast šinī romānā ne tikai interesantu franču intelligences noskaņojuma attēlojumu, bet arī ierosinājumu pārdomām par mūsu pašu nākotni. Dažreiz no mums vēl lolo ilūzijas, ka reiz atgriežoties dzimtenē, ar mīlestībai un sadeg tanī.

Ar dziļu psiholoģisku izpratni tēlota sievietes vecuma traģēdija, kuŗu pārdzīvo viena no romāna varonēm, kaut arī viņa ir garīgā ziņā augsti stāvoša sieviete— un var lepoties ar šķietami laimīgu ģimenes dzīvi. Tomēr, vecumam tuvojoties, viņa ar rūgtumu konstatē, ka pieder pie tiem miljoniem sieviešu, kas gaida tikai nāvi, nezinot vairāk, kādēļ viņas dzīvo . . . Dzīve viņai liekas kā svētki, kuŗos viņa nav ielūgta un kur viņa klīst apkārt vientuļa, nevajadzīga, jo viņa jūt, ka arī savai ģimenei viņa vairs

Aina.

Kultūras apskats

● **Mākslas galerijā French Art Center, Nujorkā, 25. novembrī atklās J. Gaiļa gleznu izstādi, kas turpināsies 2 nedēļas. Galerijas telpās, 2 King St., atrodas arī plašs latviešu grāmatu galds, latviešu ādas izstrādājumi, un tur pieņem arī sainus sūtīšanai uz Latviju.**

SKRODERDIENAS KAUŅA

Blaumaņa luga „Skroderdienas Silmačos" pirms kara bija ļoti populāra Lietuvas teātros, bet pēc krievu ienākšanas tā nozuda no skatuvēm. Tagad Skroderdienas atkal atgriezušās uz Kauņas teātra skatuves. Dekorācijas zīmējis Zirnis un dejas iestudējis Čanga no Rīgas.

VĒRTĪGS BAZNĪCAS KALENDĀRS

1957. gadam. Latvijas ev. - lut. baznīcas virsvaldes izdevums (Eslingenā 1956.) 140 lpp.

Šī latviešu laika grāmata vērtējama augstu, tādēļ ka tā sniedz rakstus, kuŗos atrodamas vērtīgas domas par to, kas darāms, lai mūsos būtu un nezustu „tas dzīvais vienības gars, kas mūs vēl satur kopā." (Pēdiņās likti Baznīcas virsvaldes locekļa zvēr. adv. P. Eglīša vārdi).

Pirmais šai grāmatā archibīskapa T. Grīnberga raksts „Jaunajā gadā", kam pamatā 37. Psalma vārdi „Pavēli tam Kungam savu ceļu u. t. t. Tā paša autora otrs raksts „Ja Dievs gribēs" (atmiņas par pirmajiem lielinieku laikiem Lejaskurzemē) — interesants tā laika dokuments. Pie tā saucamiem atmiņu rakstiem pieder arī profesora K. Kundziņa raksts — „Mans pirmais spredikis" un vairāku citu autoru atmiņas par reliģiskās dzīves kopējiem: Valmieras mācītāju Jāni Neilandu, prof. Adolfu Kundziņu, prof. V. Maldoni, prāvestu Paulu Rozenbergu un mācītāju F. Brēdermani (Siguldā).

Mācītājs E. Rozītis uzrakstījis rakstu „Uz ziemeļu zemi — Zviedriju". (Archibīskaps Zviedrijā 1955. g. septembrī); prāvests E. Bergs rakstījis par atgriešanos dzimtenē, profesors F. Treus „Vecā Derība tagadnes gaismā" un K. K. „No Nāves jūras" rokraksti stāsta mums par Jēzu un pirmajiem kristiešiem."

Vienpadsmit autoru rakstījuši par Latvijas ev. - lut. baznīcas darbu un draudžu dzīvi ASV, Kanadā, Brazilijā, Lielbritanijā, Zviedrijā, Vācijā.

Šie raksti un pārskati ļoti vērtīgi. Tie mums rāda tos gaišos labos sasniegumus, kādi kurā reizē bijuši un pēc kuŗiem derētu tiekties arī tur, kur darbība bijusi ne tik rosīga.

Es lasu pareizos konstatējumus, ka „ir grūta problēma ar mūsu bērniem", un atzinumu: „Ja kāda draudze pienācīgi nenovērtē svētdienas skolas darbu, tad tā nebūs izpratusi un pildījusi savu pienākumu."

Un tad seko stāsti par šo skolu darbību, un tur ieraugām cienījamu skaitli — 2.300 bērnu, kas apmeklē svētdienas skolas ASV. Citas zemes uzrāda mazākus skaitļus.

Lasām par jaunatnes darbu, jaunatnes pulciņiem, jaunatnes salidojumiem, vasaras nometnēm.

Uzsvērts, ka liela nozīme tam, ka latviešu draudzes iegādājas pašas savas mītnes un dievnamus.

Pārsteigumu mums sagādā sevišķi divas draudzes: Sietlas ar tikai 300 pieaugušiem draudzes locekļiem un Sanfrancisko ar 486, kas abas neatkarīgas, nesaņem pabalstu, bet pilnā mērā algo mācītājus un abas tikušas arī pie telpām!

Šais pārskatos lasām arī par draudžu veikto palīdzības darbu, par garīgo literātūru, par draudžu locekļu skaitu u. t. t.

Arī Jānis Jaunsudrabiņš devis šim kalendāram vienu rakstu — „Drāmas piektais cēliens", un ir labi, ka viņš to ir darījis.

Ir padomāts arī par tiem, kas mīļ dzeju. Septiņi autori — Ludis Bērziņš, Kārlis Kundziņš, Elza Kezbere, T. Brence, Alfreds Goba, V. Skaistlauks un K. Kronis devuši kopsummā divpadsmit dzejas.

Ļoti bagāts šis kalendārs ar illustrācijām. Vispapriekš redzam gleznotāja A. Annusa „Redziet, kāds cilvēks!" Tā ir altāŗa glezna archibīskapa mājas altārim, seko uzņēmumi par archibīskapa gaitām 1955. g. vasarā, bērzu stādīšanu Bērzainē, par archibīskapa ceļojumu Zviedrijā.

Tad acis vēlreiz kavējas pie ev. - lut. Baznīcas virsvaldes locekļa zv. adv. P. Eglīša vārdiem: „Svarīgi, ka mēs varētu deklarēt, ka neesam zaudējuši savas dzimtenes baznīcas vienību" . . .

Un kad nu pēc tam es apskatu tās lapas, kur uzrādīti Baznīcas virsvaldes un dažādu zemju baznīcas pārvalžu locekļu un latviešu mācītāju vārdi un uzvārdi, es tur dažus nesaskatu: tie ir tie, kas no šīs vienības atšķēlušies.

Par šo temu varētu veselu rakstu uzrakstīt, bet — lai tas paliek šoreiz. Var tikai no sirds priecāties, ka mums ar savs archibīskaps, kas ir autoritāte un iemantojis piekrišanu un mīlestību, un ka tie, kas nostājas pret viņu, ir un paliek vientuļnieki, neiemantodami ne atsaucības, ne piekrišanas.

A-ns. Rīgas.

TRADICIONĀLĀ
TREŠĀ VĀCU-KANADIEŠU
ZIEMAS-SVĒTKU MESA
VĀCU HARMONIE KLUBĀ,
410 SHERBOURNE ST.,
TORONTO
no 29. nov.—1. dec. 1956. g.
ATVĒRTA:
ceturtdien no 5 p.p.—11 v.,
piektdien no 5 p.p.—11 v.,
sestdien no 10 rītā—12 n.
Ieeja: pieaugušiem 25c., bērniem brīva.
LABĀKĀ IEPIRKŠANĀS ZIEMASSVĒTKIEM
Katrs 200-tais apmeklētājs saņems Ziemassvētku dāvanu
IESPĒJA LAIMĒT BEZMAKSAS CEĻOJUMU UZ EIROPU
VISI LAIPNI IELŪGTI
GERMAN-CANADIAN BUSINESS AND PROFESSIONAL ASSOCIATION

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces vipete

ROMĀNS

51. turpinājums

„Tā. Bīstama. Katru dienu notiek negadījumi. Auto braukt ir ļoti bīstami — viss kas var gadīties."

Tad viņš strauji apgriezās un devās atpakaļ darba pārvaldes virzienā.

„Verflucht!" viņš dzirdēja aiz sevis balsi — tā nāca no automobiļa iekšienes. Tad iekŗācās motors, nošvirkstēja riepas, un auto aizdrāzās.

Viņš atskatījās: ielas otrā galā auto pašreiz grieza, lai no jauna atsāktu viņam sekot. Viņš dzirdēja, ka tas viņam piebrauc apmēram piecdesmit, sešdesmit soļu atstatumā un tad samazināja ātrumu, turēdamies ietves tuvumā.

Imants nosmīnēja: velti jūs man sekojat! Cik labi, cik labi, ka Krūmalis mani brīdināja! Ielas šeit bija samērā tukšas, braucēju un gājēju maz, izņemot darba pārvaldes tuvāko apkārtni, un ja vien viņu ievilinātu svešajā mašīnā, viņš varētu kliegt, cik patīk — neviens viņu nedzirdētu. Un ja arī dzirdētu — kas apturētu auto, kuŗā kāds klaigāja, ja vien auto netraucēja satiksmi? — Neviens.

Ielu krustojumā viņš vēlreiz atskatījās: sarkanais auto soli pa solim viņam sekoja.

„Naivie," viņš nodomāja un nokāpa no ietves, lai šķērsotu ielu.

Tai pašā mirklī viņš dzirdēja, ka Opeļa motors strauji iekaucās, un tad viņam blakus izauga pelēks metalla kalns, un viņš juta sitienu pa kreisajiem sāniem.

Viņš krita, galva atsitās pret ietves malu un kaut kur bezgalībā nozibsnīja dzeltenas dzirkstelītes zaļā fonā. Bremžu čīkstēšana un Imanta izsaucieni lika apstāties un atskatīties retajiem gājējiem. Ieraudzījuši notikušo nelaimi, tie steidzās viņam palīgā, bet iekāms kāds no viņiem bija sasniedzis katastrofas vietu, no automobiļa jau bija izlecis vīrietis, kas pirmāk jautāja ceļu uz kazarmām, un noliecies pie Imanta.

„Ceru, ka nav nekas lauztā? Vai jūs bez samaņas?" viņš skaļi un steidzīgi runāja un ar vienu roku turēdams Imantu, ar otru, kuŗā bija liels mitrs kabatas lakats, slaucīja viņa seju. No mutautiņa plūda neparasta, saldeni rūgtā mandeļu smarža, un viņu pārņēma dīvains gurdenums.

Tad pēkšņi viņš saprata un gribēja no svešā un no kabatas lakata atbrīvoties. Viņš sita galvu sānus, bet roka, kas viņu turēja, bija stipra un mērķtiecīga.

„Nē!!"

Pāris sekundes vēlāk, kad piesteidzās ielas gājēji, Imants bija bez samaņas.

„Policiju! Kur ir policija?" viena no pienācējām sauca, bet policijas neredzēja. Arī sauciens pats bija vairāk tikai sevis mierināšanai un nebija dzirdams tālāk par desmit soļiem.

Pa to laiku no auto bija izkāpusi arī sieviete un braucējs.

Braucējs izskatījās norūpējies.

„Bez samaņas?" viņš jautāja un raudzījās Imantā.

„Tā ir," vīrietis atbildēja un bāza mutautiņu kabatā. Viņi abi saskatījās un tad pagriezās pret sievieti.

Tā pēkšņi kļuva satraukta un rosīga.

„Ko stāvat un gaidāt? Kamēr atbrauks policija un ambulance, viņš jau var būt miris! Celiet iekšā! Vedīsim paši!"

Viņa pagriezās pret ziņkārīgajiem.

„Kur te tuvākā slimnīca? Terēzes hospitālis?"

Jautātie atguva dzīvību un cits citu pārtraukdami sāka stāstīt ceļu uz Terēzes slimnīcu.

Tad viņi palīdzēja Imantu ievietot automobilī, un pelēkais Opelis aizdrāzās kā nelabā triekts.

Pāris mirkļus vēlāk iela bija atkal tukša, un pa to, savos ceļos nesteigdamies, soļoja mieru mīlošie pilsoņi.

Tikai viens no skatītājiem, aizbraucošo auto acīm pavadīdams, kā izbrīnījies pie sevis noteica: „Viņam taču bija jānogriežas pa labi! Kur viņš aizbrauca, tur ir Nirnbergas ceļš!" — Bet tad arī viņš aizgāja savās gaitās, un kad pēc desmit minūtēm šai vietai garām gāja policists savā lēnajā dienesta gaitā, viņš nekā aizdomīga neredzēja.

*

Vakarā Krūmalis ziņoja nometnes pārzinim, ka Imants no rīta izgājis, bet vēl nav atgriezies.

„Un tad?" Dreivalds sapīka. „Tāpēc jūs mani saucāt šurpu? Citi dienām dzīvo ārpus nometnes — es neesmu nekāda guvernante!"

„Bet viņam bija ienaidnieki," Krūmalis skaidroja. „Bīstos, ka tie viņam nav kaut ko izdarījuši."

„Kam no mums nav ienaidnieki? Tāpēc tūlīt nav jāskrien uz policiju, ja kāds ilgāk pakavējas pie — hm . . . — draudzenēm. — Un Augaram jau tāda vēl bija tikai jāsameklē. Tas aizņem vairāk laika."

„Augars nav cilvēks, kas skraida apkārt, draudzenes meklēdams."

„Dreivalds kaut ko atcerējās.

„Kad viņš saņēma pabalstu?"

„Reizē ar citiem."

„Un šorīt nauda vēl nebija izdota?"

„Protams — ne. Es jau teicu — Augars nav tāds." Dreivalds iesmējās.

„Nē, nē! Protams, ne! Pavisam citāds! — Un Cirksnis arī nav mājā?"

„Augaram ar Cirksni nebija nekā kopīga. Tie ir katrs no cita zara drāzti."

„Sapazīsies, sapazīsies!" Dreivalds pirgādamies mierināja, „Pagaidīsim tās pāris dienas līdz nākošajai pabalsta izmaksai un gan tad abi būs klāt kā nodokļu inspektori!"

Cirksnis ieradās tai pašā vakarā — viņš Imanta nebija ne redzējis, ne saticis. Bet arī viņš bija pārliecināts, ka Imants izgājis meklēt dēkas.

„Būs kādā plostā. Ja jūs man aizdotu kādas pāris markas, varētu iet viņu pameklēt. Bet tāpat vien ieiet krogū, paskatīties un iet atkal ārā — to saprot, nevar," viņš mēģināja izmantot situāciju savā labā.

„Kāpēc nevar?" Krūmalis nesaprata.

„Kā — kāpēc? — Nav šnites. Vismaz ein Kleines jāpaņem!" Cirksnis brīnījās par Krūmaļa neattapību.

„Bet ja jūs katrā krogū izdzersit kaut vai tikai vienu mazo kausiņu alus, tad jau jūs tālāk par ceturto, piekto krodziņu netiksit!"

„Vai nu tūlīt viss jāizdzer . . ." Cirksnis prātoja, bet varēja redzēt, ka viņš pats netic saviem vārdiem un ka arī viņš visu šo sarunu ieskata tikai par tukšu runāšanu; tas ir, ka Krūmalis Augara šāda veida meklēšanai naudu nedos.

Augars neatgriezās arī pabalsta izmaksas dienā. Kad Krūmalis Dreivaldam atkal ieteica ziņot policijai par istabas biedra pazušanu, tas brīdi pārdomāja, bet tad tomēr izšķīrās vēl pagaidīt.

„Dažreiz ļaudis ir nedēļām no nometnes prom. Jūs pats sakāt, viņš gāja meklēt darbu. Iespējams, ka viņš darbu atradis un strādā kaut kur ārpus pilsētas."

Krūmalis šādai iespējai gan neticēja, bet darīt arī nekā nevarēja. Kas viņš bija, lai nometnes pārzinim aiz muguras un vēl pret viņa gribu pats kaut ko ziņotu policijai? Bez tam — varēja jau būt, ka pārzinim bija taisnība.

Nākošajā sestdienā pie Krūmaļa ieradās latviešu komitejas priekšsēdis ar telegrammu rokā. Telegrafēja tā dāma, ko Augars bija ar avīžu sludinājumu palīdzību meklējis.

(Turpinājums sekos)

PAR ZEMU M
SAVAS MĀJAS AP
VARAT IE
DABISKĀS
APKU
Nav svarīgi, kāda tipa apkure nav svarīgi, kādu ku
VIENKĀRŠA PĀRKĀRTOŠAN
tāju "Conversion Burner" kures sistēmā, pie tam pār
DABISKĀS GĀZE
tīrība . . . nerada trokšņ
jo tā ir moder
AR AUTOMATISKU
DROŠA — jo dabiskās gāzes
Ontario valdības izraudzī
ne cilvēkiem, ne dzīvniek
MAKSĀJUMI — samaksa par
nevis uz priekšu; uz vēlēša
tā, lai katru mēnesi maksi
LĒTA
IERĪKOŠANA
šana . . . daudz mazāki iz-
devumi un kalpo daudz il-
gāk nekā kuŗa katra auto-
matiskā apkures ierīce.
Dabiskās gāzes ierīces, ja
tās uzstāda, maksā lētāk . .
kā arī lētāka ir pati ierīko-
NEKAS NAV JĀMAKS
DABISKĀS GĀZES IERĪCĒM
pēc tam nomaksa mēnešmak
(Šī iespēja izbeidzas 195
DABISKĀS GĀZES LIKM
SAMAZINĀTAS
Sazinieties ar dabiskās gāzes ie
vai caurulņu
Consum
MODERN DE
281 Danforth Ave.,
Lielā izvēlē visāda veida gaļas p
ropas meistaru ražojumi, plemēro
šī un laši. Krievu kaviārs. Labi
žādu šķiņu sleri. Maizc
Jūsu gaumei plemērota galda kl
tīta apmierināšanai visi prod
Pārliecinieties pa
2. veikals: 746 Dovercourt Rd.
MEDIKAMENTUS UZ
AR GAISA PAS
HALLS DRUGSTORE T. K
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont
mājā
VĒ
EDGAR L. R
PAR TORONTO PILS
no 2.
Viņš dzīvo 2. rajonā 30 gadu
Bijis pilsētas galvas biedrs no
Pen
"71" AP

Taupībai,
sīlun
labi vall
viegli ma
Ziemas apak
vota no t
fabrik
Pilnīgs apr
par pieņema
vērtībā n
apak
Dabūjami k
bikses, kā a
apakšveļa
un - z
SLA
kopš
71 - FO - 6

PĀRVĒRTĒ

nepieciešama, ir arī par vēlu. viņa sāktu no jauna. Ar izmiņa kaislīgu viņa metas savā pēmīlas dēkā. Kad izrādās, ka tā ir tikai īss epizods, un viņa nisumā gatavojas izdarīt pašnāvu, viņu atgriež dzīvē tīri sieķīgā doma, ka savai ģimenei vir, ja ne nepieciešama, tad tovajadzīga; ģimenei viņas nāvei ādātu ciešanas, un tātad viņas e „nepieder viņai pašai", viņai jādzīvo, kaut arī pret savu gribu. Ā romāna noslēgums izskan pārīgā rezignācijā — politiskā personīgā plāksnē.

Nevar neatzīmēt, ka autore sniedz dažas emigrantu, izbēgušo kominisma upuru tipus. Viņu tēlojuieskanas arī daži loti pareizi to-

Autorei liekas, ka šie ļaudis spēj atbrīvoties no savas pagātšaušmām, atrazdamies visu laiit kā briesmīga lietuvēna murvarā. Staļina režīms ir uzspiedviņu sejām neizdzēšamu neuzības, baiļu un naida zīmogu, un torei šķiet, ka tā ir, varbūt, visnagākā apsūdzība pret Padomju stēmu.

Simones de Bovuar tēlojums īvs, saistīgs, tikai romāna darbīliekas vietām pārāk gari stiepvarētu vēlēties vairāk koncenācijas — un arī mazāk rupja naīrālisma, — īpaši erotiskās ainās. ēbrīnās arī par to, ka franču inelligences valodā pēckara laikmeir pārāk piebārstīta žargona izcieniem. Vai tā būtu tiešām visārējā parādība?

Latviešu lasītājs var atrast šinī omānā ne tikai interesantu franintelligences noskaņojuma attējumu, bet arī ierosinājumu pāromām par mūsu pašu nākotni. Daži no mums vēl lolo illūzijas, ka eiz atgriežoties dzimtenē, arī mēs arētu sākt dzīvi no jauna no tā aša punkta, kā mēs to astājām, odoties trimdā.

Austra Augenberga.

TRADICIONĀLĀ

TREŠĀ VĀCU-KANADIEŠU

ZIEMAS-SVĒTKU MESA

VĀCU HARMONIE KLUBĀ,
410 SHERBOURNE ST.,
TORONTO

no 29. nov.—1. dec. 1956. g.

ATVĒRTA:

ceturtdien no 5 p.p.—11 v.,
piektdien no 5 p.p.—11 v.,
sestdien no 10 rītā—12 n.

Ieeja: pieaugušiem 25c., bērniem brīva.

LABĀKĀ IEPIRKŠANĀS ZIEMASSVĒTKIEM

Katrs 200-tais apmeklētājs saņems Ziemassvētku dāvanu

IESPĒJA LAIMĒT BEZMAKSAS CEĻOJUMU UZ EIROPU

VISI LAIPNI IELŪGTI

GERMAN-CANADIAN BUSINESS AND PROFESSIONAL ASSOCIATION

PAR
ZEMU MAKSU
SAVAS MĀJAS APSILDĪŠANAI
VARAT IERĪKOT
DABISKĀS GĀZES APKURI

Nav svarīgi, kāda tipa apkure jums ir pašreiz . . . tāpat nav svarīgi, kādu kurināmo lietojat.

VIENKĀRŠA PĀRKĀRTOŠANA — dabiskās gāzes sildītāju "Conversion Burner" iespējams ierīkot katrā apkures sistēmā, pie tam pāris stundu laikā.

DABISKĀS GĀZES priekšrocības:

tīrība . . . nerada trokšņus . . . var paļauties, jo tā ir moderna un ērta.

AR AUTOMATISKU KONTROLIERĪCI

DROŠA — jo dabiskās gāzes apkures ierīces pārbauda Ontario valdības izraudzīti pārstāvji. Nav jābīstas ne cilvēkiem, ne dzīvniekiem.

MAKSĀJUMI — samaksa par gāzi tiek iekasēta vēlāk, nevis uz priekšu; uz vēlēšanos maksājumus var sadalīt tā, lai katru mēnesi maksātu vienādu summu.

LĒTA IERĪKOŠANA

šana . . . daudz mazāki izdevumi un kalpo daudz ilgāk nekā kuŗa katra automatiskā apkures ierīce.

Dabiskās gāzes ierīces, ja tās uzstāda, maksā lētāk . . kā arī lētāka ir pati ierīko-

BEZMAKSAS APKALPOŠANA

BEZ MAKSAS — ik gadus iztīra apkures ierīces, filtrus ieskaitot.

BEZ MAKSAS — sildītāja tīrīšana, ja vajadzība to prasa.

BEZ MAKSAS — 24 stundu apkalpe, 7 dienas nedēļā, visu cauru gadu.

NEKAS NAV JĀMAKSĀ par jūsu apkures DABISKĀS GĀZES IERIČEM līdz NĀKAMAJAM APRĪLIM, pēc tam nomaksa mēnešmaksājumu veidā uz 5 gadiem. (Šī iespēja izbeidzas 1956. gada 15. decembrī).

DABISKĀS GĀZES LIKMES 18 MĒNEŠU LAIKĀ SAMAZINĀTAS 3 REIZES

Sazinieties ar dabiskās gāzes ierīču pārdevējiem, kontraktoriem vai cauruļu labotājiem.

Consumers' Gas

MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas ziņu konservi. Dažādu šķiŗņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.

Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

ZELMA BELTE

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0167

VĒLIET
EDGAR L. ROXBOROUGH
PAR TORONTO PILSĒTAS GALVAS BIEDRU
no 2. RAJONA

Viņš dzīvo 2. rajonā 30 gadus, pārzina 2. rajona skolas 6 gadus. Bijis pilsētas galvas biedrs no 2. rajona 1953., 1954., 1955., 1956. g.

Penmans
WARRANTED FIRST PENMAN'S GRADE KNIT-GOODS

"71" APAKŠVEĻA

Taupībai, ērtībai un siltumam, labi valkājas un viegli mazgājama. Ziemas apakšveļa, pagatavota no ūdras vilnas fabrikātiem. Pilnīgs apmierinājums par pieņemamu cenu — vērtībā nepārspēta apakšveļa. Dabūjami krekli, apakšbikses, kā arī kombinētā apakšveļa vīriešiem un zēniem.

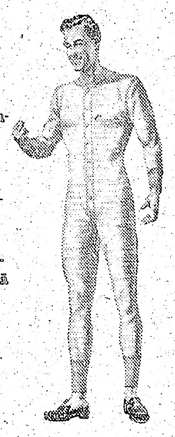

SLAVENS kopš 1868.

71-FO-6

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE
rīko š. g. 1. decembrī, plkst. 8 vakarā
Lippincott ielā 191
PRIEKŠADVENTA DEJU VAKARU
ATSPIRDZINĀJUMI BUFETE
Ieeja $1.00 no personas. Labs DEJU orķestris
Visi laipni ielūgti
Toronto latviešu katoļu draudze

DAUGAVAS VANAGU SV. KATARĪNES NODAĻAS
VANADŽU KOPAS GADSKĀRTĒJAIS SARĪKOJUMS
notiks š. g. 1. decembrī, plkst. 7.30 vakarā
Slovaku zālē, 79 Page St., St. Catharines
Priekšnesumos: skati no Blaumaņa „SKRODERDIENĀM SILMAČOS"
Uzveduma sākums precīzi plkst. 8.00 vakarā.
DEJA ATSPIRDZINĀJUMI JAUTRĪBA
Ieeja $1.50 no personas
Apmeklēt lūdz: VANADŽU KOPA

Toronto simfoniskā orķestra
KONCERTS

Simfoniskā poēma „Vysehrad" ..... Smetana
Koncerts La minorā klavierēm un orķestrim ..... Šūmans
6. (Patētiskā) simfonija Si minorā ..... Čaikovskis

Diriģents — WALTER SUSSKIND
Pianists — PAUL BADURA-SKODA
Koncerts notiks 4. un 5. decembrī, Massey Hall, Toronto
Ieejas biļetes jau ir dabūjamas Iegādājieties jau tagad

ESIET DROŠI
UN ATKAL VĒLIET
LESLIE SAUNDERS
PAR KONTROLIERI

BAZNĪCAS ZIŅAS

NJUJORKĀ

Bethemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 2. dec. 1. adventa dievkalpojums, pl. 11, māc. A. Rautenšilds. Bērnu dievkalpojums pl. 10, svētdienas skola no pl. 10,30—12,20.

Sestdien, 1. dec., pl. 7 vak. Bībeles stunda, Mateja ev. 14. nod. ar gaismas bildēm.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunsnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā. Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 15.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. R. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūri Tel WA 4-1563.

2. decembrī I adventes dievkalpojums plkst. 11 rītā.

9. decembrī II advenes dievkalpojums plkst. 11 rītā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

2. decembrī, pl. 4 p.p. Adventa laika dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā.

9. decembrī, pl. 4 p.p. Adventa laika dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

16. decembrī paredzēts Ziemassvētku eglītes sarīkojums draudzes bērniem (iespējams Centrālās YMCA's telpās. Tuvākas ziņas sekos).

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

4. decembrī, plkst. 7,30 vakarā draudzes bībeles stunda Sv. Barnaba baznīcas sakristejā (Ieeja no Hampton Ave. caur lielo zāli).

9. decembrī, otrā adventā, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonas ev. - lut. draudzē 2. decembrī, plkst. 1,30 p.p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums Grace United baznīcā.

Māc. T. Aviķs, 11 Wanda Rd., Toronto.

Adventa dievkalpojums svētdien, 9. decembrī, pl. 1,30 p.p. Sv. Olava b-cā. (Windermere - Bloor).

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latviešu draudzē, 18 Victoria Ave. S., Sv. Trīsvienības baznīcā

Piektdien, 30. novembrī, pl. 6,30 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda — 113 Charlton Ave, W.

Svētdien, 2. decembrī, pl. 3,15 p.p. dievkalpojums bērniem, pl. 4 p.p. dievkalpojums pieaugušiem.

Ceturtdien, 6. decembrī, pl. 7-os vakarā draudzes bībeles stunda b-cā.

Piektdien, 7. decembrī, pl. 7-os vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.

Sestdien, š. g. 8. decembrī, pl. 6 vakarā draudzes dāmu komitejas rīkotais „Ziemassvētku tirdziņš" — baznīcas apakšējās telpās.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Hamiltonā, Kristus ev. lut. draudzē dievkalpojumi notiks:

Svētdien, 9. decembrī, plkst. 4.30 pp. adventes dievkalpojums. Svētdienas skola plkst. 3.30 pp.

Māc. Edg. Jange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel OS 3-3284.

Kirklandlielkā, sestdien, 24. novembrī, plkst. 19, lut. baznīcā dievkalpojums Valsts svētku atcerei.

Virdžinijtaunā, svētdien, 25. novembrī, plkst. 13, anglikāņu baznīcā dievkalpojums Valsts svētku atcerei.

Norandā, svētdien, 25. novembrī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums Valsts svētku atcerei.

Sadberijā, svētdien, 2. decembrī, plkst. 15 Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Māc. Ernārs Cauņe (10127 - 124 Edmontonā

Mac. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pēteŗa baznīcā. Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās

ŠUVĒJA
PIEŅEM DARBUS
17 LINDEN STREET,
TEL. WA 4-7516,
TORONTO

Kapsi's Hair Styling
113 MAC PHERSON AVE.

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585

— runā vāciski, krieviski un zviedriski

Tuvinieki Latvijā meklē
EDGARU MELDERI
dzim. 1920. g. 4. oktobrī.
Lūdz atsaukties uz adresi:
A. Bašķis, 21 Francis St., Leeds 7, England.

ANDREJU RENCI
meklē brālis Edgars
Latvijā.
Rakstīt Harijam Jostsonam, 4300 F Street, Lincoln, Nebr., USA.

RONCESVALLES rajonā izīrējamas otrā stāvā 2 nemēbelētas istabas un virtuve. Laba satiksme. Zvanīt LE 3-6047, Toronto.

IZĪRĒJAMA MĒBELĒTA ISTABA ar virtuves lietošanu vieniniecei pilsētas austrumu daļā. Ērta satiksme. Tel.: HA 1268, Toronto. (1572)

IZĪRĒJAMA liela, saulaina mēb. istaba ar virtuves lietošanu. Zvanīt RI 5592, Toronto.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba Keele-Eglinton rajonā jaunā mājā. Zvanīt RO 2-5379, Toronto.

IZĪRĒJAMS dzīvoklis — 2 istabas un virtuve, kā arī viena istaba un virtuve. Garāža. Tuvu satiksmei starp College Harbord, pie Ossington. Zvanīt LE 6-3082, Toronto.

S. VASARĀJA
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

Ievērot! Svarīgi!

IMANTA

Šī gada decembrī nobeidz lielāko izdevumu latviešu emigrācijas grāmatniecībā

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
12 sējumos

Redaktori: prof. Dr. A. Svābe, prof. Dr. K. Straubergs, E. Hauzenberga-Sturma (I—XI)

Šī izdevuma pēdējos sējumus (XI un XII) ērtības labad izsūtīsim reizē. XI sējumu ievada prof. K. Straubergs apcerējums par latviešu gada svētkiem, tam seko Ziemassvētku, Lieldienu, Jāņu, Mārtiņu un citu latviešu svētku dziesmas, rotaļu dziesmas, mītiskās dziesmas, dziesmas par Dievu, Laimu, Māru, Pērkonu, Dieva dēliem un Saules meitām, dažādajām mātēm, ieražu un māņu dziesmas un dažāda satura dziesmas. Sējumu nobeidz Voliganga Dārziņa apcerējums par latviešu tautas dziesmu melodijām, ko papildina 120 melodiju nošu paraugi un 8 dziesmu izplatības kartes. — XII sējumu ievada Dr. J. A. apcerējums, kam seko latviešu tautas nerātnās dziesmas, mīklas, sakāmvārdi un parunas.

Nobeidzot šo grandiozo izdevumu, vēlreiz laipni lūdzam talkā ikvienu emigrācijas latvieti, jo apgāda ieņēmumi par pārdotajiem LTDz. komplektiem vēl arvien nesedz šī izdevuma pašizmaksu. — Ikviens, kas pasūtīna un samaksā subskribenta cenu par diviem LTDz. komplektiem, saņem trešo kā atzinību bez maksas. — Šie pieteikumi un iemaksas tomēr izdarāmas ne vēlāk kā līdz šī gada 15. decembrim. Tāpat lūdzam visus subskribentus nokārtot maksājumus apgādam par jau saņemtiem un arī par pēdējiem sējumiem, jo, sākot ar š. g. 15. decembri, šīs izdevums vairs nebūs pērkams par subskribentu cenām. Subskribentiem viss Latviešu tautas dziesmu izdevums (I—XII) maksā:

Brošēts: 58.80. Iesiets linu audeklā: $72.—.

Iesiets pusādas sēj.: $96.—.

Pērkot brīvā tirgū, viss izdevums (I—XII) maksā: Brošēts: 68.40. Iesiets linu audeklā: $86.40.

Laipni lūdzam ikvienu, kas vēl vēlētos šo vienreizējo izdevumu iegādāties, izdarīt pasūtinājumu nekavējoties, jo apgādā vairs nav krājumā dažu LTDz. sējumu. — Tos iesiesim tikai tik daudz eksemplāros, cik ienāks pieprasījumu.

Latviešu tautas dziesmu izdevumam kā ietērpā, tā formātā piekļaujas otrs Imantas apgāda kapitāldarbs

LATVIEŠU TAUTAS MĪKLAS, SAKĀMVĀRDI UN PARUNAS
vienā sējumā

Rediģējis prof. Dr. K. Straubergs

Šis darbs bez apcerējumiem par šo latviešu folkloras nozari aptver apm. 4000 latviešu tautas mīklu un apm. 7000 sakāmvārdu un parunu. Tekstus papildina daudz illustrāciju.

Lūdzam visus tos LTDz. subskribentus, kas vēl nebūtu šo izdevumu saņēmuši un kas to vēlētos iegādāties, izdarīt pasūtinājumu nekavējoties, jo arī šo sējumu iesiesnam tikai tādā skaitā, kā ienāk pieprasījumi.

LTDz. subskribentiem un vispār pasūtinot Latviešu tautas mīklas un parunas tieši apgādā, sējums maksā:

Brošēts: $4.—. Iesiets linu audeklā: $5.40. Ies. pusādas sējumā: $7.—.

Brīvā tirgū:

Brošēts: $5.40. Iesiets linu audeklā: $7.20.

Apgāda korespondences un naudas pārvedumu adrese:
IMANTA
Imants Reitmanis, Postbox 292, Copenhagen V, Denmark

LITTLE BEAUTY SALON
(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 ST. CLARENS AVE. tel. LE 1-5987
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto
PIRMDIENĀS SLĒGTS

Jūsu VECIE draugi JAUNAJĀ zemē . . .

Wilson's SINCE 1875

COCA ORANGE GINGER ALE

CREAM SODA

BEZMAKSAS PIEGĀDE jūsu pikniku, banketu un visu citu svinību vajadzībām.
ZVANIET TORONTO

WA 1-2151
līdz 7 vakarā darbdienās

Šī ir jūsu KANADA

Kanadiešiem patīk brīvo laiku pavadīt ārpus saviem dzīvokļiem un ārpus pilsētas, kā arī piekopt dažādus sporta veidus.

Iecienītākie sporta veidi kanadiešiem ir bēzbols, regbijs, basketbols, bovlings un curlings (spēle uz ledus). Ledus hokejs ir ļoti populārs sporta veids Kanadā, tas tiek saukts par Kanadas nacionālo sportu. Visā zemē no rudens sākuma līdz vēlam pavasarim daudzas līgas piedalās sacensībās. Ļoti daudzi jaunieši šo sportu piekopj uz upju, ezeru un dīķu ledus. Pavisam jauni te mācās slidot, apieties ar hokeja koku, mācās sist vārtus — reizē tie ir pirmie soļi fiziskai attīstībai, ātrākai spēlei pasaules sacīkstēs. Hokeju sāka spēlēt Kanadā pirms daudziem gadiem, tāpat kā to dara citās zemēs. Kanada ir un grib palikt nākotnē viena no slavenībām hokeja spēlē visā pasaulē.

DOW
KINGSBEER
BREWERY LIMITED

AUGSTĀKĀ CENA KANADĀ
AUTOMAŠĪNĀM, KO VĒLATIES APMAINĪT

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS
Iemainot pie MODERN MOTORS jauno modeļu AUTOMOBIĻUS

Gads	1949	1950	1951	1952	1953	1954	Gads	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Dodge	$725	$830	$955	$1075	$1325	$1555	Meteor	$655	$765	$925	$1025	$1270	$1525
Plymouth	$715	$820	$940	$1060	$1315	$1540	Studebaker	$635	$725	$845	$ 925	$1145	$1425
Chevrolet	$685	$765	$915	$1035	$1260	$1520	Nash	$500	$610	$790	$ 875	$1070	$1415
Pontiac	$690	$765	$920	$1030	$1265	$1515	Hudson	$510	$605	$770	$ 870	$1040	$1405
Ford	$650	$760	$915	$1020	$1275	$1515	Henry J.	$470	$525	$640	$ 760	$ 890	$1110

Augšminētās cenas maksājam par kaut cik mechaniski labā stāvoklī esošiem auto arī tad, ja būtu vajadzīgs remonts,
VAI $250.— IEMAKSA BEZ MAINĪŠANAS

Lielākā izvēlē Kanadā
CHRYSLERS UN PLYMOUTHS,
kā arī FARGO smagie auto

PIEGĀDE 10 MIN. LAIKĀ.
VIENMĒR ATVĒRTS.

ŅEMIET ŠO SLUDINĀJUMU līdzi BEZMAKSAS DĀVANAS saņemšanai jūsu bērniem!

MODERN MOTORS

BENZĪNS TIKAI 36.9 c. galonā

Chrysler, Plymouth, Imperial un Fargo pārstāvniecība
2467 EGLINTON E. AM 7-4681
1/4 JŪDZI AUSTRUMOS NO KENNEDY RD.

Pie apmaiņas maksājam līdz $500.— par katru auto 10 g. vai vecāku

KANADĀ
JUMS IR GAIŠA NĀKOTNE!

Kaut jūs būtu Kanadā ilgus gadus vai arī to esat tikai neilgu laiku, jums iespējams aktīvi darboties līdz šīs zemes izveidošanā.
Jūs esat līdzstrādnieks, palīdzot Kanadas jaunuzbūvei, reizē arī jums iespēja dalīties Kanadas gaišajā nākotnē.

Jaunskotijas banka ir bijusi līdzdalībniece Kanadas jaunuzbūvē kopš 1832. gada. Ar vairāk kā 380 nodaļām visā Kanadā, Jaunskotijas banka var jums palīdzēt daudzās finanču problēmās.

Ātrai un pieklājīgai apkalpošanai sazinieties ar tuvākās Jaunskotijas bankas nodaļas vadītāju. Ir vērts, ka to pazīst.

THE BANK OF NOVA SCOTIA
Jūsu partneris Kanadas jaunuzbūvei

Mēs nosūtām ātri naudu uz Latviju!

Mēs esam nodibinājuši vajadzīgos sakarus, lai varētu ātri nosūtīt uz Latviju 10 līdz 400 dolarus ar 1.95 dol. sūtīšanas izdevumiem. Naudu saņem 14 dienu laikā.

Maiņas kurss — 4 rubļi par 1 ASV dolaru.

Sevišķas steidzamības gadījumos mēs lietojam Transatlantijas kablogrammu, un tad sūtīšanas izdevumi ir 5 dolari par 10 līdz 300 dolaru nosūtīšanu. Tad naudu saņem ātrāk kā nedēļas laikā.

Rakstiet mums angliski, uzdodot adresi Latvijā un pieliekot čeku, un mēs nosūtīsim jūsu naudu.

V. G. SKRINSKA
(Lietuvis aptiekars un notārs)
IDEAL PHARMACY
29 KELLY SQUARE WORCESTER, MASS.
U.S.A.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
3537 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 3-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 4-2003 pēc pusdienas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slāvu valodas

ĀTRI PIEGĀDĀ AUGSTVĒRTĪGUS
SAIŅUS un MEDIKAMENTUS
ko sūtām uz visiem Krievijas apgabaliem ar šeit samaksātu muitu
Visi saiņi apdrošināti
TARTAN CANADIAN TRADING CO.
GALVENAIS BIROJS: 1461 Mountain Street, Montreal, tel. AV 8-9600.
TORONTO NODAĻA: 479 Queen Street W., Toronto, tel. EM 4-5085.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
69 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-3451
Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
DR. OETKER

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimības
288 St. Clair Ave., W.
Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

VĒLIET
3. decembrī
pils. galvas biedri
JEAN
NEWMAN
par
KONTROLIERI
Enerģiska un
ar lielu pieredzi

IEMAINIET
JŪSU BĒRNU SLIDAS
PRET JAUNĀM VAI LABI IZLABOTAJĀM SLIDĀM,
zēnu hokeja nūjām un aizsargpiederumiem, meiteņu baltajām figūrslidām (izmēri no 11—1), cenotas no 5.00—$10.00. Bezmaksas piedevas katram pirkumam.
TORONTO Nr. 1
SLIDU IZMAIŅAS CENTRĀLE
355 Yonge St., ziemeļos no Dundas.
Tel. EM 8-5667.

Frank Vass B.A
ADVOKĀTS — NOTARS
455 Spadina Ave, Apt., 408
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

Viena no Ontario valdības ziņojumu serijām:

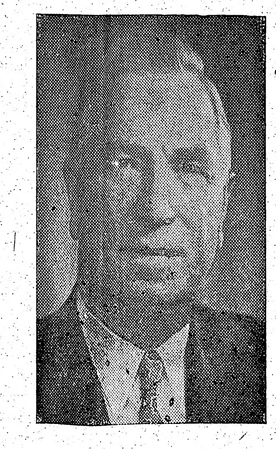

„MŪSU NOLŪKS IR GĀDĀT PAR STRĀDNIEKIEM UN IERĒDŅIEM"

Šodien, kad provincē ātrā tempā aug rūpniecība un saimnieciskā attīstība, Ontario Darba departaments dara visu iespējamo daudzo vajadzību apmierināšanai. Tas izpaužas attieksmju saskaņošanā darba devēju un strādnieku starpā.

Departamentam ir daudz nodaļu, kuras katra savā sektorā pārzin visāda veida apmācības praktisko arodu apgūšanā, kā arī uzrauga attiecīgo atļauju kārtīgu izsniegšanu kvalificētiem amatniekiem, gādā par higiēniskiem darba apstākļiem viscauri Onutario rūpniecībā. Gādā par sievietēm, tām garantējot minimālās algas, kā arī regulē darba laiku ar minimālām algām saskaņā ar The Industrial Standards Act noteikumiem. Kontrolē, lai aizsargātu Ontario strādnieku intereses. Bez tam vēl departaments gādā arī par to, lai netiktu diskriminēti strādnieki un darbinieki sakarā ar izcelsmi, ādas krāsu, ticību vai tautību. Tāpat departaments raugās, lai strādnieki saņemtu samaksātu atvaļinājumu.

The Labour Relations Act dod iespējas arodbiedrībām vienoties ar darbā devējiem vai darba devēju pārstāvjiem tajos gadījumos, kad rodas domstarpības strādnieku un darba devēju starpā.

Bez bažām informējieties jūsu Darba departamentā.

Charles Daley
MINISTER

ONTARIO DEPARTMENT OF LABOUR
8 YORK STREET, TORONTO

Hon. Charles Daley, MINISTER
Hon. Leslie M. Frost, Q.C., LL.D., PRIME MINISTER

Pret galvas sāpēm, traucējumiem kuņģī

Es lietoju
BROMO
ātrai palīdzībai'
SAKA
AINA PUĶE
• Viegli sajaucams
• Patīkami garšo
• Ātri iedarbojas

PĒRCIET
BROMO-SELTZER
JAU ŠODIEN